

A L B A N I A N

Basic Course

Volume II

Lessons 17-26

August 1965
Revised July 1980

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

PREFACE

The Albanian Course, consisting of 120 lessons in 10 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series.

The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in comprehending, speaking, reading and writing Albanian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs. Tapes accompany the texts.

This volume was revised in July 1980 to update factual information. Morphological, syntactical, and vocabulary changes were also made.

TO THE STUDENT

The 10 lessons in this volume were carefully selected and prepared for the needs of English-speaking students. Each lesson has a grammar analysis. We have tried as much as possible to introduce each feature in a comparative context to help you grasp the Albanian grammatical features easily and quickly.

You are encouraged to read the grammar notes in which we have tried to use a minimum of technical terms, thus limiting explanations to a very elementary and practical level.

	<u>Page</u>
Grammar Analysis:	26
Masculine nouns ending with <u>-k</u> , <u>-g</u> , <u>-h</u> and long vowel: indefinite and definite singular indefinite plural definite plural	
Grammar Drill	29
Reading Text	33
Questions on Reading Text	34
Homework	35
Vocabulary	37
LESSON 19	
Grammar Perception Drill	39
Dialogue Number 19	42
Main Features:	
nouns (feminine, indefinite and definite singular and plural, nominative) of the type:	
<u>sofër</u> , <u>pjatë</u>	
<u>saksi</u> , <u>lule</u>	
<u>lugë</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 19	43
Cartoon Guide	44
Grammar Analysis:	45
Feminine nouns: indefinite singular definite singular indefinite plural definite plural	
Grammar Drill	49
Reading Text	52
Questions on Reading Text	53
Homework	54
Vocabulary	56
LESSON 20	
Grammar Perception Drill	60
Dialogue Number 20	65
Main Feature:	
nouns: accusative with and without preposition (all four forms and both genders)	
verbs: simple past of verbs ending with <u>-ue</u> ; second person singular	
Idiomatic Translation	66

	<u>Page</u>
Cartoon Guide	67
Grammar Analysis:	68
direct object	
direct object of a noun in indefinite form	
direct object of a noun in definite form	
direct object with a preposition	
verbs: the simple past	
Grammar Drill	74
Reading Text	78
Questions on Reading Text	79
Homework	80
Vocabulary	81

LESSON 21

Grammar Perception Drill	83
Dialogue Number 21	84
Main Feature:	
verbs: <u>me hangër, me pí</u> (present tense)	
<u>mundem, etc.</u>	
adjectives: <u>i madh e madhe</u>	
<u>të mëdhaj, të mëdhaja</u>	
<u>i vogël, e vogël</u>	
<u>të vogjël, të vogla</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 21	85
Cartoon Guide	86
Grammar Analysis:	87
verb: definition, person, number, tense, mood	
transitive verbs	
intransitive verbs	
reflexive verbs	
the infinitive	
formation of the present indicative	
nouns: feminine in form and masculine in meaning	
Grammar Drill	93
Reading Text	96
Questions on Reading Text	97
Homework	99
Vocabulary	100

LESSON 22

Grammar Perception Drill	102
--------------------------	-----

	<u>Page</u>
Dialogue Number 22	104
Main Features:	
verbs: <u>me thënë</u> , <u>me folë</u> , <u>me përgjegjë</u> (present tense)	
adverbs: <u>shqip</u> , <u>gjermanisht</u>	
adverbial nouns: <u>shqipja</u> , <u>gjermanishtja</u>	
adverbial adjectives: <u>gjuha shqipe</u> , <u>gjermanishte</u>	
negation: <u>as</u>	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 22	105
Cartoon Guide	106
Grammar Analysis:	107
adverbs (definition)	
names of countries	
adverbs meaning a certain language (formation)	
Grammar Drill	110
Reading Text	113
Questions on Reading Text	114
Homework	115
Vocabulary	116

LESSON 23

Grammar Perception Drill	118
Dialogue Number 23	120
Main Feature:	
adjectives: type: <u>i</u> , <u>e</u> , <u>të bukur</u> <u>të bukura</u>	
<u>i</u> , <u>të rëndësishëm</u> <u>e</u> , <u>të rëndësishme</u>	
<u>ushtarak</u> , <u>-e</u> <u>ushtarakë</u>	
<u>populluer</u> , <u>popullore</u> <u>popullorë</u>	
usage: only predicatively	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 23	121
Cartoon Guide	122
Grammar Analysis:	123
descriptive adjectives (definition)	
descriptive adjectives with connecting particle	
descriptive adjectives without connecting particle	
Grammar Drill	128
Reading Text	131
Questions on Reading Text	132
Homework	133
Vocabulary	134

	<u>Page</u>
LESSON 24	
Grammar Perception Drill	137
Dialogue Number 24	140
Main Features:	
adjectives: masculine, noun and accusative singular and plural (used attributively)	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 24	141
Cartoon Guide	142
Grammar Analysis:	143
adjectives:	
summary of the descriptive adjectives used predicatively	
adjectives used attributively when a noun is masculine	
Grammar Drill	147
Reading Text	150
Questions on Reading Text	151
Homework	152
Vocabulary	153
LESSON 25	
Grammar Perception Drill	155
Dialogue Number 25	158
Main Feature:	
verbs: <u>me dashë</u> , <u>me dhënë</u> , <u>me ardhë</u>	
adjectives: feminine (used attributively) nominative and accusative singular and plural	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 25	159
Cartoon Guide	160
Grammar Analysis:	161
adjectives: declension of feminine adjective usage of the word <u>nga</u>	
Grammar Drill	164
Reading Text	167
Questions on Reading Text	168
Homework	169
Vocabulary	170
LESSON 26	
Grammar Perception Drill	172

	<u>Page</u>
Dialogue Number 26	174
Main Feature:	
verbs: <u>me ndejtë</u> , <u>me lá</u> , <u>me gá</u> , <u>me përdorë</u>	
adverbs: <u>ndokund</u> , <u>sivjet</u> , <u>aspak</u> , <u>përmendsh</u>	
four adjectives	
Idiomatic Translation of Dialogue Number 26	175
Cartoon Guide	176
Grammar Analysis:	177
the adjective (<u>i</u> , <u>e</u> , <u>të mundun</u> ,	
<u>të munduna</u>)	
the declension of the noun together with the	
adjective:	
chart for the masculine nouns (nominative	
and accusative)	
chart for the feminine nouns (nominative	
and accusative)	
Grammar Drill	180
Translation Exercise	182
Reading Text	184
Questions on Reading Text	185
Homework	187
Vocabulary	188

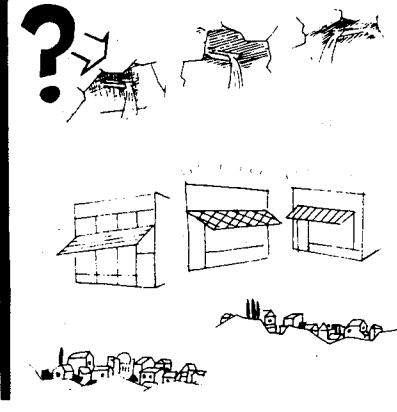
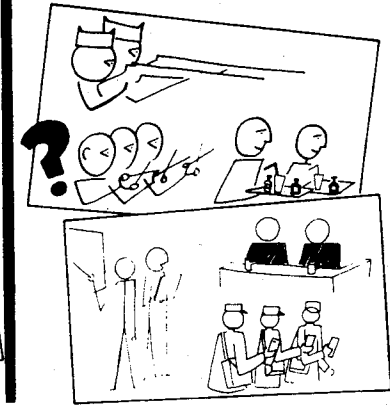
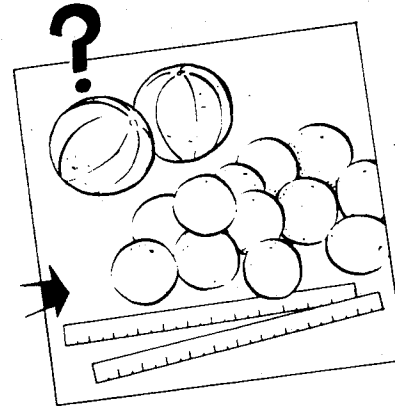
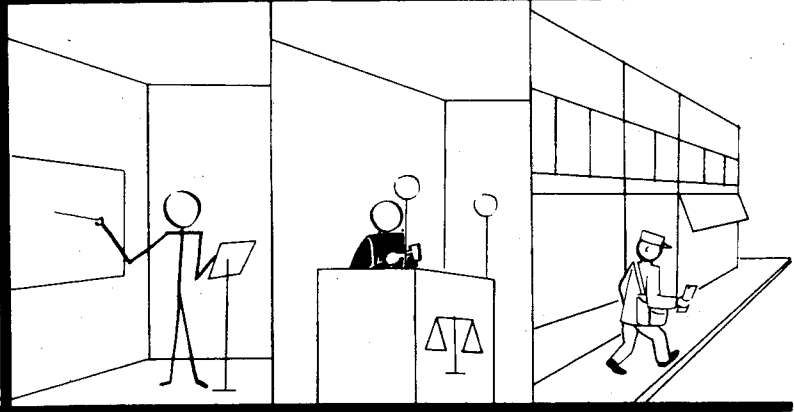
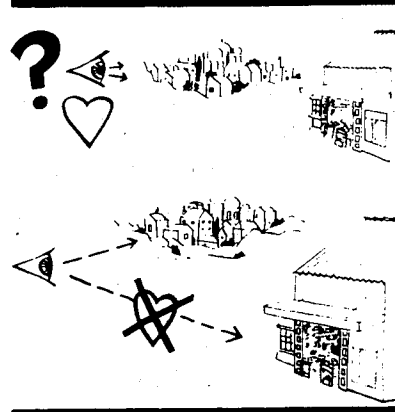
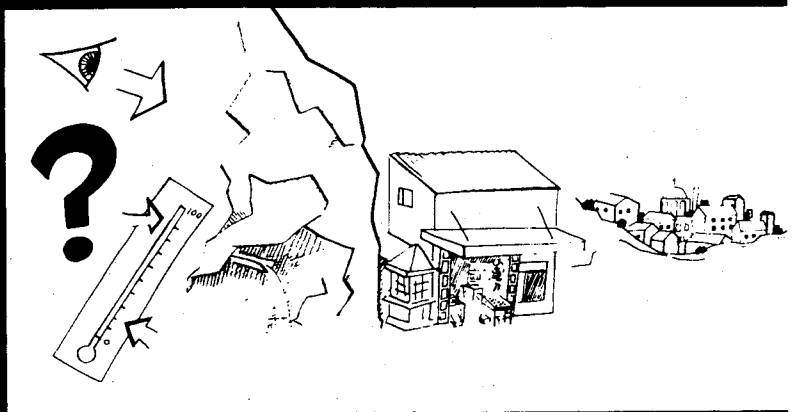
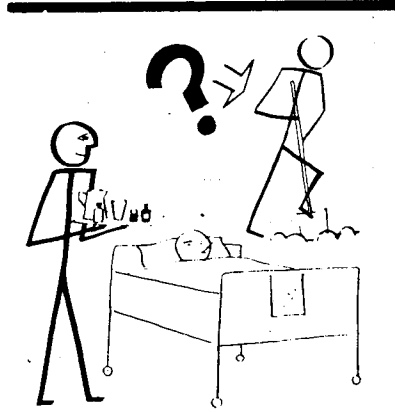
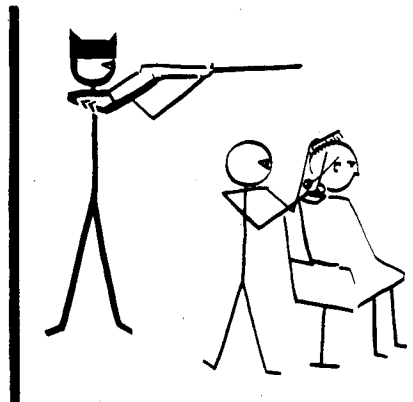
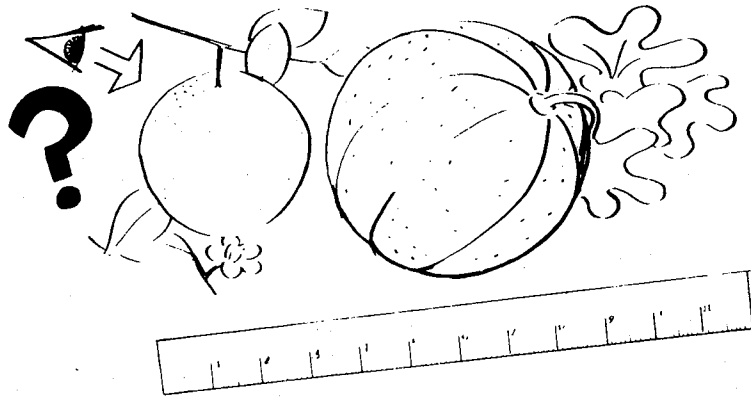
1. a. Çka është ky?
Ai është një libër.
Ku është libri?
Libri është mbi tryezë.
Sa libra janë mbi tryezë?
Mbi tryezë janë dy libra.
Ku janë librat tjerë?
Librat tjerë janë në raft.
- b. Çka është ky?
Ai është një krahën.
Ku është krahni?
Krahni është mbi tryezë.
Sa krahna janë mbi tryezë?
Mbi tryezë janë dy krahna.
Ku janë krahnat tjerë?
Krahnat tjerë janë në xhep.
2. a. Çë gradë ka ky?
Ai është ushtár.
Po ky, çë gradë ka?
Ai është tetár.
Ku është ushtari?
Ushtari është në klasë.
Ku është tetari?
Edhe tetari është në klasë.
Sa ushtarë janë në klasë?
Në klasë janë dy ushtarë.
Sa tetarë janë në klasë?
Në klasë janë tre tetarë.
Ku janë ushtarët dhe tetarët tjerë?
Ushtarët dhe tetarët tjerë janë jashtë.
- b. A jeni rreshtér ju?
Jo, unë nuk jam rreshtér.
Kush është rreshtér?
Ai është rreshtér.
Ku është rreshteri?
Rreshteri është në klasë.
Sa rreshterë janë në klasë?
Në klasë janë dy rreshterë.
Ku janë rreshterët tjerë?
Rreshterët tjerë janë jashtë.

3. Çka është ky?
 Ai është një rradhues.
 Ku është rradhori?
 Rradhori është mbi tryezë.
 Sa rradhorë janë këtu?
 Aty janë dy rradhorë.
 Ku janë rradhorët tjerë?
 Rradhorët tjerë janë në raft. (fjalues, vizues)
4. a. Sa fjalë ka një mësim, zakonisht?
 Një mësim ka njëzet fjalë, zakonisht.
 Sa fjalë ka mësimi i sotshëm?
 Mësimi i sotshëm ka më shumë.
 A janë të vështira mësimet?
 Jo, mësimet nuk janë të vështira.
 A janë të gjata mësimet?
 Vetëm disa mësimet janë të gjata.
- b. A është Monterej një qytet i vjetër?
 Po, Monterej është një qytet i vjetër.
 A janë qytete të bukura Monterej dhe Karmeli?
 Po, Monterej dhe Karmeli janë qytete të bukura.
 A janë qytetet në Amerikë të bukura?
 Po, qytetet në Amerikë janë të bukura.
5. a. Çka është ai?
 Ai është nxënës.
 Ku është nxënësi?
 Nxënësi është jashtë.
 Sa nxënës janë jashtë?
 Dy nxënës janë jashtë.
 Ku janë nxënësit tjerë?
 Nxënësit tjerë janë në klasë.
- b. Çka është ai?
 Ai është mësues.
 Ku është mësuesi?
 Mësuesi është në klasë.
 Sa mësues janë në klasë?
 Një mësues është në klasë.
 Sa mësues janë në zyrë?
 Tre mësues janë në zyrë.
 Ku janë mësuesit tjerë?
 Mësuesit tjerë janë në bibliotekë.

1. Këtu shofim shumë sende; a i dini emnat e tyre?
2. Po, këta janë: një portokall, një pjepën dhe një metër.
3. Çka janë ata?
4. Portokalli dhe pjepni janë pemë; metri është një njisi për të matë gjatësinë.
5. Mirë! Këtu janë katër vetë: një pushkatár, një berber dhe një infermier; çka është ky?
6. Ai është një punëtuer.
7. A janë civila ata?
8. Berberi, punëtori dhe infermieri janë civila; pushkataritari jo.
9. Çka janë këta që shifni në këtë pikturë?
10. Një burim, një dyqan dhe një katund.
11. A është i nxehët ai burim?
12. Nuk e di; burimi që del nga mali është zakonisht i ftofët.
13. A ju pëlqejnë katundi dhe dyqani që shifni?
14. Katundi është shumë i bukur; dyqani nuk më pëlqen.
15. Këta këtu janë: një mësues, një gjykatës dhe një përdás; a e dini ku janë?
16. Mësuesi është në klasë; gjykatsi është në gjykatore dhe përdasi është në rrugë.
17. Sa sende janë në këtë pikturë?
18. Aty janë dy pjepna, shumë portokalla dhe dy metra.
19. Sa vetë janë në këto dy piktura?
20. Dy pushkatarë, tre berberë dhe dy infermierë; dy mësues, dy gjykatës dhe tre përdás.
21. Po këtu, sa sende janë?
22. Tri burime, tri dyqane dhe dy katunde. Dyqanet janë të bukura.
23. A veshin uniformë infermierët, punëtorët dhe përdasit?
24. Vetëm përdasit veshin uniformë.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. Here we see many things; do you know their names?
2. Yes, these are an orange, a cantaloup, and a meterstick.
3. What are they?
4. The orange and the cantaloup are fruits; the meter is a measure of length.
5. O.K. Here are four people, a rifleman, a barber, and a male nurse; what's he?
6. He is a worker (laborer).
7. Are they civilians?
8. The barber, the worker, and the male nurse are civilians, the rifleman is not.
9. What are these that you see in this picture?
10. A spring, a store, and a village.
11. Is that spring hot?
12. I don't know; a spring that comes out of the mountain is usually cold.
13. Do you like the village and the store that you see?
14. The village is very beautiful; I don't like the store.
15. These are a teacher, a judge, and a mailman; do you know where they are?
16. The teacher is in the classroom, the judge is in the courthouse, and the mailman is in the street.
17. How many things are there in this picture?
18. There are two cantaloups, many oranges, and two metersticks.
19. How many people are there in these two pictures?
20. Two riflemen, three barbers, two male nurses, two teachers, two judges, and three mailmen.
21. How about here? How many things are here?
22. Three springs, three stores, and two villages. The stores are beautiful.
23. Do the male nurses, the workers, and the mailmen wear uniforms?
24. No, only the mailmen wear uniforms.

SENTENCE

1. Punëtori punon.
2. Punëtori i mirë punon shumë.

The above statements are two sentences. A sentence is a group of words that make sense. It delivers a complete thought which can stand by itself. It is the basic unit of written communication.

Every sentence is composed of two parts:

- a. The "subject" - what the sentence is talking about, as in 1.- punëtori, and 2.- punëtori i mirë.
- b. The "predicate" - what is said about the subject as in 1.- punon, and 2.- punon shumë.

The example 1 is called "a sentence skeleton" because it is made up of a single word for the subject and a single word for the predicate. A sentence skeleton therefore is absolutely necessary to every sentence. It is the backbone of a sentence as everything else is built around it.

The words remaining in a sentence after the sentence skeleton has been removed are known as "modifiers," as in sentence 2: i mirë is called an "adjective" and shumë an "adverb."

A sentence skeleton, then, is made up of a "simple subject" and a "simple predicate." A simple subject is a noun (portokalli është pemë), a pronoun (ai punon shumë) or any word which names something (me u-zgjue është mirë). A simple predicate always includes a "verb" - a word which tells an action or expresses a state of being (ai punon; portokalli është pemë). In addition to a verb however, a predicate may contain a "complement" (direct object, indirect object, predicate noun and predicate adjective). We shall deal with these parts of speech later.

NOUN

A "noun" is a name - a name of anything - (person, animal, object, place, quality, condition, etc.).

A "common noun" is one that denotes a general group or class or indefinite person, animal, object, place, quality, condition as nxânës, metër, qytet, etc.

A "proper noun" is one that particularizes or distinguishes or individualizes from the general, as Agimi, Zotni Berati, etc. A proper noun is always capitalized.

The noun in Albanian has "gender," "number," "form," and "case."

Gender.- "Gender" is that difference made among nouns (other parts of speech have to agree with them) that indicates:

1. Whether they signify male sex or female sex. So, we have terms like "masculine nouns" and "feminine nouns." Example: masculine - mësues, djalë; feminine - mësuese, vajzë.

2. Not a natural distinction but a purely grammatical one. So many objects or things without sex are regarded as masculine or feminine. Example: masculine - libër, filxhan; feminine - tryezë, karrigë.

Today's lesson deals with the most important group of nouns in Albanian. We shall deal further with this group of nouns after we have dealt with "number," "form," and "case."

Number.- "Number" is the property of nouns (and other parts of speech) by which is indicated one or more than one. A form indicating one is said to be of "singular number"; indicating more than one, of "plural number." The plural in Albanian is formed by endings.

Form.- A noun indicating one or anyone, some or a few, is said to be the "indefinite form"; Example: nji oficer, dy oficera; a noun specifying a definite person or object, definite persons or objects is said to be the "definite form"; Example: oficeri, oficerat.

Case.- "Case" means the relationship of nouns to other words in a sentence (other parts of speech have also cases). Any being or thing named in a sentence as the subject of thought is said to be the "nominative case." There are five cases in Albanian.

LESSON 17

A noun is in the nominative case when it is the subject of a verb. The nominative case used as a subject answers the following questions:

kush? (for human beings; takes a verb in the 3rd person singular)
(who) person singular)

çka? (for things; takes a verb in the 3rd person singular or plural)
(what) either singular or plural)

Masculine Nouns.- In the dialogue of this lesson we have introduced five groups of masculine nouns, all in the nominative case, indefinite singular and plural, definite singular and plural. These are the four basic forms of a noun as they appear in vocabularies, beginning with the indefinite singular.

So we have:

singular

plural

GROUP A

<u>indefinite</u>	<u>definite</u>	<u>indefinite</u>	<u>definite</u>
portokall (orange)	portokalli (the orange)	portokalla (oranges)	portokallat (the oranges)
pjepën (cantaloup)	pjepni (the cantaloup)	pjepna (cantaloups)	pjepnat (the cantaloups)
metër (meter)	metri (the meter)	metra (meters)	metrat (the meters)

GROUP B

pushkatâr (rifleman)	pushkatari (the rifleman)	pushkatarë (riflemen)	pushkatarët (the riflemen)
berbër (barber)	berberi (the barber)	berberë (barbers)	berberët (the barbers)
infirmier (male nurse)	infirmieri (the male nurse)	infirmierë (male nurses)	infirmierët (the male nurses)

GROUP C

punëtuer (worker)	punëtori (the worker)	punëtorë (workers)	punëtorët (the workers)
----------------------	--------------------------	-----------------------	----------------------------

GROUP D

burim (spring)	burimi (the spring)	burime (springs)	burimet (the springs)
dyqan (shop)	dyqani (the shop)	dyqane (shops)	dyqanet (the shops)
katund (village)	katundi (the village)	katunde (villages)	katundet (the villages)

GROUP E

mësues (teacher)	mësuesi (the teacher)	mësues (teachers)	mësuesit (the teachers)
gjykatës (judge)	gjykatsi (the judge)	gjykatës (judges)	gjykatsit (the judges)

1. The Indefinite Singular. Nouns appear in the indefinite singular in Albanian vocabularies. A noun may end in any consonant or vowel so there is no definite rule which tells us what ending makes a noun masculine. However, we should consider the following:

a. Nouns ending in the indefinite singular in -ën, (Group A), -ër, -ér (Group B), -uer (Group C), -ues, -ës, if they indicate a person (Group E) are usually masculine.

b. Nouns ending in the indefinite singular in -im, -an, (Group D) are also masculine, but in plural, as we will see later, change gender, becoming feminine.

2. The Definite Singular. The definite singular of a noun is formed from the indefinite singular by adding -i or -u. Here it can be said that nouns ending in -i or -u in the definite singular are all masculine; the -i and the -u are the badges of the masculine nouns. All the nouns listed above have one characteristic in common and that is they all form the definite singular by adding -i.

Now, what masculine nouns form their definite singular by adding -i to the indefinite singular? All those nouns which do not end in indefinite singular in -k, -g, -h, in a long vowel such as -á, -í, -é or -ue take -i in the definite singular.

Remarks.- Nouns ending in the indefinite singular in -ër, -ën (Group A) and -ës (Group E), lose the ë in the definite singular.

Example: pjepën (cantaloup)   pjepni (the cantaloup)
 metër (meter)   metri (the meter)
 gjykatës (judge)   gjykatsi (the judge)

Nouns ending in the indefinite singular in -ár, -ér, (Group B) shall not be spelled with the sharp accent in the definite singular.

Example: pushkatár (rifleman)   pushkatari (the rifleman)
 berbér (barber)   berberi (the barber)

Nouns ending in the indefinite singular in -uer (Group C) change -uer into -or in the definite singular.

Example: punëtuer (worker)   punëtori (the worker)
 rradhuer (notebook)   rradhori (the notebook)

3. The Indefinite Plural. The indefinite plural of a noun is formed from the indefinite singular by:

a. Adding -a.

Example: portokall (orange)   portokalla (oranges)
 pjepën (cantaloup)   pjepna (cantaloups)
 metër (meter)   metra (meters)

Remarks.- There is no definite rule that tells us which masculine nouns are pluralized by adding -a; however, they have to end in a consonant.

When an ë precedes the final consonant of the indefinite singular this ë is dropped in the indefinite plural, as happened with the definite singular.

b. Adding -ë.

Example: pushkatár (rifleman)   pushkatarë (riflemen)
 berbér (barber)   berberë (barbers)
 amerikan (American)   amerikanë (Americans)
 punëtuer (worker)   punëtorë (workers)

Remarks.- Nouns ending in the indefinite singular in -ár, -ér (Group B) and -uer (Group C) form the indefinite plural by adding -ë; for the others there is no definite rule.

Nouns ending in the indefinite singular in -ár, -ér, (Group B) shall not be spelled with the sharp accent (´) in

LESSON 17

the indefinite plural; those ending in -uer change -uer into -or. We saw these changes when we spoke about the definite singular.

c. Adding -e.

Example:	burim (spring)	burime (springs)
	dyqan (shop)	dyqane (shops)
	katund (village)	katunde (villages)

Remarks.- Nouns ending in -im form the indefinite plural by adding -e; for the others there is no definite rule.

It is important to remember that these nouns change gender in plural, becoming feminine.

Example:	nji burim i mirë (a good spring)	dÿ burime të mira (two good springs)
	nji qytet i bukur (a beautiful city)	shumë qytete të bukura (many beautiful cities)

d. Without any ending at all (Group E).

Example:	mësues (teacher)	mësues (teachers)
	gjykatës (judge)	gjykatës (judges)

Remarks.- Nouns ending in the indefinite singular in -s form the indefinite plural from the indefinite singular without ending.

4. The Definite Plural. The definite plural is the simplest one. It is formed from the indefinite plural by adding -t.

Example:	portokalla (oranges)	portokallat (the oranges)
	pushkatarë (rifleman)	pushkatarët (the riflemen)
	punëtorë (workers)	punëtorët (the workers)
	burime (springs)	burimet (the springs)
	mësues (teachers)	mësuesit (the teachers)
	gjykatës (judges)	gjykatsit (the judges)

Remarks.- Nouns ending in -s in the indefinite plural (those which are formed from the indefinite singular without endings at all) besides the -t take an "i" in the definite plural. If an ë precedes the -s the ë is dropped in the definite plural (see definite singular), as you have noticed in the last two examples of paragraph 4.

1. a. Çka është ky?
Ai është një portokall.
A është portokalli pemë?
Po, portokalli është pemë.
Po këta, çka janë?
Edhe ata janë portokalla.
A ju pëlqejnë portokallat?
Po, portokallat më pëlqejnë.
  - b. Çka është ky?
Ai është një pjepën.
Po ky, çka është?
Ai është një krahën.
Ku janë pjepni dhe krahni?
Pjepni dhe krahni janë në pikturë.
Sa pjepna dhe sa krahna janë në pikturë?
Në pikturë janë dy pjepna dhe dy krahna.
A ju pëlqejnë pjepnat?
Po, pjepnat më pëlqejnë shumë.
  - c. Çka është ky?
Ai është një libër.
Po ky, çka është?
Ai është një metër.
Sa metra janë aty?
Aty janë dy metra.
A është metri një njisi për të matë gjatësin?
Po, metri është një njisi për të matë gjatësin.
A janë librat tonë mbi tryezë?
Po, librat tonë janë mbi tryezë.
Ku janë metrat?
Metrat janë në pikturë!
2. a. Çka është ai?
Ai është ushtár.
Çfarë ushtari është ai?
Ai është pushkatár.
A janë të gjithë ushtarët pushkatarë?
Jo, të gjithë ushtarët nuk janë pushkatarë.
A është pushkatari ushtár?
Po, pushkatari është ushtár.
Ç'gradë kanë pushkatarët?
Pushkatarët janë ushtarë.

- b. Çka është ai?
 Ai është berber.
 Ku është berberi?
 Berberi është në dyqan.
 Sa berberë janë në dyqan?
 Në dyqan janë dy berberë.
 Çka bëjnë berberët në dyqan?
 Berberët punojnë në dyqan.
3. Çka është ky?
 Ai është punëtor.
 Ku është punëtori?
 Punëtori është në pikturë.
 Sa punëtorë janë në pikturë?
 Në pikturë janë shumë punëtorë.
 Çka bëjnë punëtorët?
 Punëtorët punojnë.
 Ku banojnë punëtorët?
 Disa punëtorë banojnë në qytet e disa në katund.
4. a. Çka është ky?
 Ai është një burim.
 A del burimi nga mali?
 Po, burimi del nga mali.
 A janë të nxehta disa burime?
 Po, disa burime janë të nxehta.
 Zakonisht, a janë të ftofta burimet?
 Po, zakonisht, burimet janë të ftofta.
- b. A është një mal ky?
 Po, ai është një mal.
 A është mali në pikturë i bukur?
 Po, mali në pikturë është i bukur.
 Po këto, a janë male?
 Po, edhe ato janë male.
 A ju pëlqejnë malet?
 Po, malet më pëlqejnë.
- c. Çka është ky?
 Ai është një dyqan.
 A ka vetëm një derë dyqani që shifni?
 Po, dyqani që shof ka vetëm një derë.
 Sa dyqane janë këtu?
 Aty janë dy dyqane.
 A janë dyqanet në Monterej të bukura?
 Po, dyqanet në Monterej janë të bukura.

5. a. Çka është ai?
Ai është përdás.
A është përdasi në rrugë?
Po, përdasi është në rrugë.
Sa përdás janë në pikturë?
Në pikturë janë dy përdás.
A janë përdasit civila?
Po, përdasit janë civila.
- b. Çka është ai?
Ai është gjykatës.
Ku është gjykatsi?
Gjykatsi është në gjykatore.
Sa gjykatës janë në gjykatore?
Në gjykatore janë dy gjykatës.
A janë gjykatsit civila n'ushtëri?
Jo, n'ushtëri gjykatsit nuk janë civila.

Këtu kemi shumë piktura; në këto piktura shofim shumë sende. Në pikturën e parë shofim një portokall, një pjepën dhe një metër. Portokalli e pjepni janë mbi tryezë; metri është në syzë. Në pikturën e dytë shofim katër vetë: një ushtár, një berbër, një infermier dhe një punëtuer. Ushtari, berberi dhe infermieri janë tue lexue; punëtori është tue shkue në shtëpí. Në pikturën e tretë shofim një dyqan dhe një mal. Dyqani është në rrugën Pasifik. Mali është shumë i bukur. Në pikturën e katërt shofim një gjykatës dhe një ushtár. Ushtari dhe gjykatsi janë në rrugë.

Në pikturën e pestë shofim disa pjepna, shumë portokalla dhe disa metra; të gjitha këto sende janë mbi tryezë. Në pikturën e gjashtë dy berberë janë tue punue dhe tre ushtarë janë tue lexue. Në pikturën e shtatë dy infermierë dhe katër punëtorë janë tue shkue në shtëpí. Në pikturën e tetë shofim pesë dyqane e shumë male. Dý dyqane janë në rrugën Bush. Malet janë shumë të bukura. Gjykatsit e infermierët banojnë në Monterej.

QUESTIONS - PYETJE

1. Sa piktura kemi këtu?
2. Ku shofim shumë sende?
3. Çka shofim në pikturën e parë?
4. Ku janë portokalli e pjepni?
5. Po metri, ku është?
6. Çka shofim në pikturën e dytë?
7. Kush është tue shkue në shtëpi?
8. Ku është tue shkue punëtori?
9. Ku shofim një dyqan dhe një mal?
10. Në cilën rrugë është dyqani?
11. Qysh është mali?
12. Sa gjykatës dhe sa ushtarë shofim në pikturën e katërt?
13. Ku janë ushtari dhe gjykatsi?
14. Sa pjepna, sa portokalla dhe sa metra shofim në pikturën e pestë?
15. Ku janë të gjitha këto sende?
16. Sa berberë janë tue punue në pikturën e gjashtë?
17. Sa ushtarë janë tue lexue?
18. Sa infermierë dhe sa punëtorë janë tue shkue në shtëpi?
19. Sa dyqane e sa male shofim në pikturën e tetë?
20. Në cilën rrugë janë dy dyqane?
21. Qysh janë malet?
22. Ku banojnë gjykatsit?

First translate the following questions, then write the answer in Albanian.

1. a. Is the book here?

_____

b. What is here?

_____

2. a. Do you like winter? (the winter)

_____

b. What do you like?

_____

3. a. Does the student study?

_____

b. Who studies?

_____

4. a. Are these two dictionaries?

_____

b. What are these?

_____

5. a. Are you a teacher?

_____

b. Who is not a teacher?

_____

6. a. Are the students Americans?

_____

b. Who is American?

_____

7. a. Are the lessons very long?

_____

b. How long are the lessons?

_____

8. a. Is he a soldier?

_____

b. What is he?

_____

berbér, berberi berberë, -t	(m.)	barber
burim, -i burime, -t	(m.)	spring, fountain, source
civil, -i civila, -t	(m.)	civilian
del	(v.)	comes out, goes out, leaves
dyqan, -i dyqane, -t	(m.)	shop, store
emën, emni emna, -t	(m.)	name, noun
gjatësi, gjatësija gjatësi, -t	(f.)	length
gjykatës, gjykatsi gjykatës, gjykatsit	(m.)	judge
gjykatore, gjykatorja gjykatore, -t	(f.)	court of law
infirmier, -i infirmierë, -t	(m.)	male nurse, medic
katund, -i katunde, -t	(m.)	village
me matë (unë mas)	(v.)	to measure, to try on
mal, -i male, -t	(m.)	mountain
metër, metri metra, -t	(m.)	meter, meterstick
njisi, njisija njisi, -t	(f.)	unit

LESSON 17

pemë, pema pemë, -t	(f.)	fruit, tree, fruit tree
përdás, përdasi përdás, përdasit	(m.)	mailman
pjepën, pjepni pjepna, -t	(m.)	cantaloup
portokall, -i portokalla, -t	(m.)	orange
punëtuer, punëtori punëtorë, -t	(m.)	worker
pushkatár, pushkatari pushkatarë, -t	(m.)	rifleman
send, -i sende, -t	(m.)	thing
uniformë, uniforma uniforma, -t	(f.)	uniform
me veshë (unë vesh)	(v.)	to dress, to wear, to put on

NOTES:

për të

in order to..., to ...

1. Çka është ky?
Ai është një çakmak.
Ku është çakmaku?
Çakmaku është mbi tryezë.

Po ky, çka është?
Ai është një çibuk.
Ku është çibuku?
Çibuku është mbi tryezë.

Sa çakmakë janë këta?
Ata janë dy çakmakë.
Sa çibukë janë këta?
Ata janë dy çibukë.

Ku janë çakmakët?
Çakmakët janë mbi tryezë.
Po çibukët, ku janë?
Edhe çibukët janë mbi tryezë.

Ku janë shokët tuj?
Shokët e mij janë në klasë.
Kush është shoku juj më i mirë?
Shoku im më i mirë është Zotni Berati.
A është një shok i mirë Zotni Berati?
Po, Zotni Berati është një shok i mirë.
2. A është i vështirë ky dialog?
Jo, ky dialog nuk është i vështirë.
Po dialogu i sotshëm, a është i vështirë?
Jo, dialogu i sotshëm është shumë i lehtë.
Sa dialogë janë të vështirë në këtë libër?
Dy dialogë janë të vështirë në këtë libër.
Qysh janë dialogët tjerë?
Dialogët tjerë janë të lehtë.

A është një krah ky?
Po, ai është një krah.
A është krahu im i gjatë?
Po, krahu juj është i gjatë.

A janë dy krahë këta?
Po, ata janë dy krahë.
A janë krahët e mij të gjatë?
Po, krahët tuj janë të gjatë.

3. A shkruen kjo pëndë mirë?

Po, ajo pëndë shkruen mirë.

A shkruen pënda juej më mirë?

Po, pënda ime shkruen më mirë.

A zgjohem unë heret?

Po, ju zgjoheni heret.

A zgjoheni ju më heret se unë?

Po, unë zgjohem më heret se ju.

A shkoni ju shpesh në qytet?

Po, unë shkoj shpesh në qytet.

A shkoj unë në qytet më shpesh se ju?

Po, ju shkoni në qytet më shpesh se unë.

A është i mirë ky fjaluer?

Po, ai fjaluer është i mirë.

A është fjalori im më i mirë se ky?

Po, fjalori juej është më i mirë se ky.

A është korriku një muaj i nxehët?

Po, korriku është një muaj i nxehët.

A është gushti më i nxehët se korriku?

Po, gushti është më i nxehët se korriku.

A është dhetori një muaj i ftofët?

Po, dhetori është një muaj i ftofët.

A është dhetori më i ftofët se nëndori?

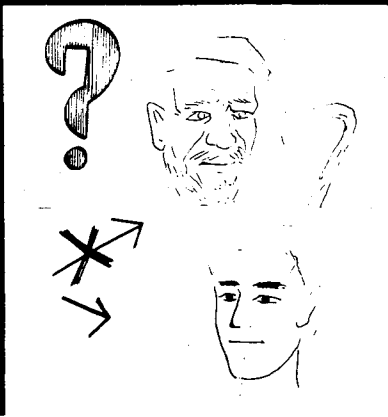
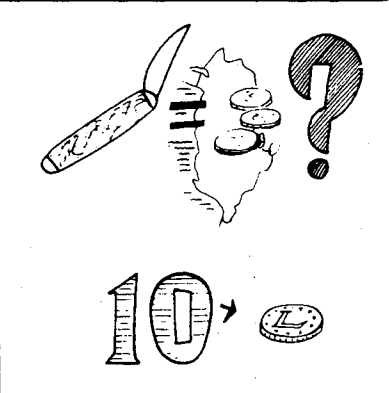
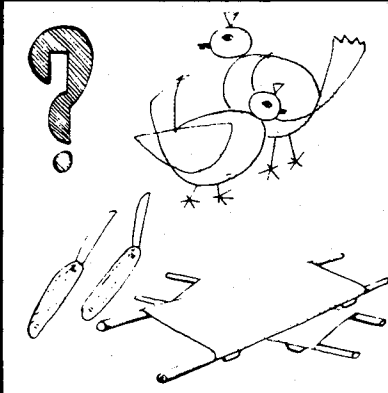
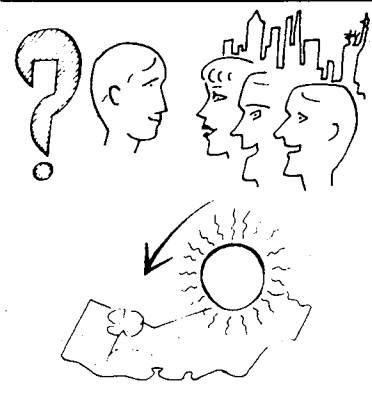
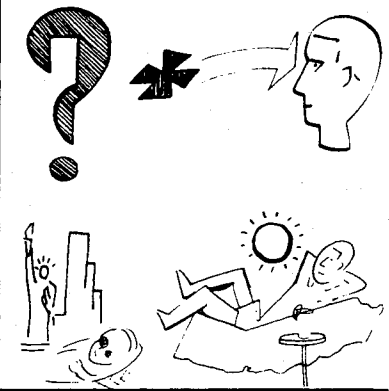
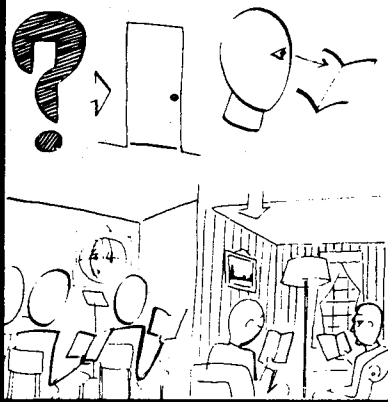
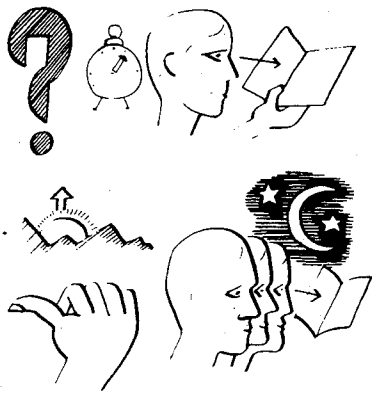
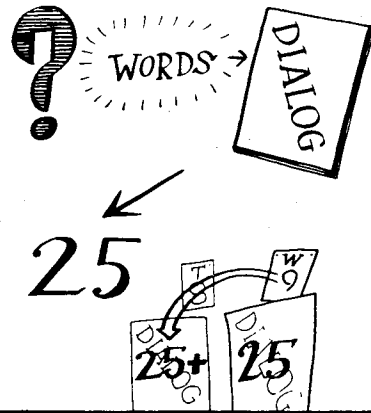
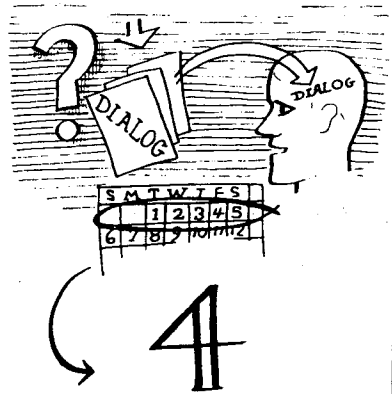
Po, dhetori është më i ftofët se nëndori.

1. Sa dialogë nxëni çdo javë?
2. Çdo javë nxâmë katër dialogë.
3. Nga sa fjalë të reja kanë dialogët?
4. Çdo dialog ka njizet e pesë fjalë të reja; dialogu i djeshëm ka pasë mâ shumë.
5. Kush e nxën mâ shpejt dialogun?
6. Unë e nxâ mâ shpejt, por tjerët e nxânë mâ mirë.
7. Kur studjoni, zakonisht?
8. Unë studjoj në mëngjes; shokët tjerë studjojnë në mbrâmje.
9. Ku studjoni?
10. Disa shokë studjojnë në klasë; unë dhe shoku i dhomës studjojmë në dhomë.
11. Prej nga jeni ju?
12. Unë kam lé në Nju Jork, por ka shumë kohë që jetoj në Kaliforní.
13. A keni shumë miq në Nju Jork?
14. Jo, miqt e mij janë në Kaliforní.
15. Më thoni, çka janë këta?
16. Ata janë: dy zogj, dý brisqe dhe dý vigje.
17. Sa kushton një brisk në Shqipní?
18. Brisku mâ i lirë kushton afërsisht dhetë lekë.
19. Çka është tue bâ ky bari?
20. Si gjithë barijt tjerë: është tue ruejtë bagëtín.
21. A është plak bariu?
22. Jo, është i rí.
23. Çka ka në krah?
24. Ka një shkop.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. How many dialogues do you learn each week?
2. Each week we learn four dialogues.
3. How many new words do the dialogues have?
4. Each dialogue has twenty-five new words; yesterday's dialogue had more.
5. Who learns the dialogue the fastest?
6. I learn the fastest, but the others learn it better.
7. When do you usually study?
8. I study in the morning; the others study in the evening.
9. Where do you study?
10. Some companions study in the classroom; my roommate and I study in our room.
11. Where are you from?
12. I was born in New York, but I have been living for a long time in California.
13. **Do you have many friends in New York?**
14. No, my friends are in California.
15. Tell me, what are these?
16. Those are two birds, two pocketknives and two stretchers.
17. How much does a pocketknife cost in Albania?
18. The cheapest pocketknife costs approximately ten leks.
19. What is this shepherd doing?
20. As all other shepherds, he is guarding the livestock.
21. Is the shepherd old?
22. No, he is young.
23. What does he have on his arm?
24. He has a cane.

In the dialogue in this lesson we deal with some more masculine nouns, all in the nominative case, indefinite and definite singular, indefinite and definite plural. They also have different endings in the plural, but just one characteristic in common, different from the groups in Lesson 17, they all take -u in the definite singular. Let us examine the four basic forms of these nouns:

1. The Definite Singular.

a. Nouns ending in the indefinite singular in -k, -g, and -h are masculine, their definite form of singular is formed by adding -u. Example:

<u>Indefinite</u>	<u>Definite</u>
shok (pal)	shoku (the pal)
mik (friend, guest)	miku (the friend)
brisk (pocketknife)	brisku (the pocketknife)
dialog (dialogue)	dialogu (the dialogue)
vig (stretcher)	vigu (the stretcher)
krah (arm)	krahu (the arm)

b. Nouns ending in the indefinite singular in a long vowel such as -á, -é, -í, if they are masculine (the majority of them are feminine) their definite form in the singular is also formed by adding -u. An example of this is shown below:

<u>Indefinite</u>	<u>Definite</u>
ká (ox)	kau (the ox)
trá (beam)	trau (the beam)
atdhé (fatherland)	atdheu (the fatherland)
barí (shepherd)	bariu (the shepherd)
verí (north)	veriu (the north)

Remarks: There is no definite rule that tells us which nouns ending in long vowel (-á, -é, -í) are masculine and which are feminine. We can only say that the majority are feminine.

2. The Indefinite Plural. Nouns ending in the indefinite singular in -k, -g, -h, form the indefinite plural by:

a. Adding ë. Examples:

<u>Indefinite Singular</u>		<u>Indefinite Plural</u>
shok (pal)		shokë (pals)
dialog (dialogue)		dialogë (dialogues)
krah (arm)		krahë (arms)

b. Changing the final ending -k into -q and -g into -gj. Example:

<u>Indefinite Singular</u>		<u>Indefinite Plural</u>
mik (friend, guest)		miq (friends, guests)
zög (bird)		zogj (birds)

c. Changing the final ending -k into -qe and -g into -gje. In the plural they become feminine. Example:

<u>Indefinite Singular</u>		<u>Indefinite Plural</u>
brisk (pocketknife)		brisqe (pocketknives)
vig (stretcher)		vigje (stretchers)

d. Nouns ending in the indefinite singular in -i usually form the plural by adding -j. Example:

<u>Indefinite Singular</u>		<u>Indefinite Plural</u>
barí (shepherd)		barij (shepherds)
qirí (candle)		qirij (candles)

e. Nouns ending in -á and -é usually form the plural by adding -na (dhë "dirt, soil"), dhena "lands." There are very few such nouns and you will not have a chance to deal often with them.

Remarks: There is no definite rule which tells us which nouns form their plural as in a., b., and c. There are other plural forms of nouns of less importance ending in -k, -g, -h in the indefinite singular. These nouns will be covered later.

3. Definite Plural. You have learned how to form the indefinite plural. The same rule can be applied to the new groups. Therefore, the definite plural of nouns ending in the indefinite singular in -k, -g, -h, is

formed from the indefinite plural by:

a. Adding **-t**. Example:

Indefinite Plural

shokë	(pals)	shokët	(the pals)
dialogë	(dialogues)	dialogët	(the dialogues)
krahë	(arms)	krahët	(the arms)
miq	(friends, guests)	miqt	(the friends, the guests)
zogj	(birds)	zogjt	(the birds)
brisqe	(pocketknives)	brisqet	(the pocketknives)
vigje	(stretchers)	vigjet	(the stretchers)
barij	(shepherds)	barijt	(the shepherds)
dhena	(lands)	dhenat	(the lands)

b. In some cases, when the indefinite plural ends in **-q** by adding **-it**. Example:

Indefinite Plural

Definite Plural

peshq	(fishes)	peshqit	(the fishes)
Turq	(Turks)	Turqit	(the Turks)
bujq	(farmers)	bujqit	(the farmers)
ujq	(wolves)	ujqit	(the wolves)

1. A është një lek ky?
Po, ai është një lek.
A është leku mbi tryezë?
Po, leku është mbi tryezë.
A janë këta tre lekë?
Po, ata janë tre lekë.
A janë lekët të holla shqiptare?
Po, lekët janë të holla shqiptare.

Çka është ky?
Ai është një lek.
Ku është leku?
Leku është mbi tryezë.
Sa lekë janë këta?
Ata janë tre lekë.
Çfarë të hollash janë lekët?
Lekët janë të holla shqiptare.
2. A është i vështirë ky dialog?
Jo, ai dialog nuk është i vështirë.
A është i lehtë dialogu i sotshëm?
Po, dialogu i sotshëm është i lehtë.
A janë të vështirë këta dialogë?
Jo, ata dialogë nuk janë të vështirë.
A janë të lehtë dialogët e librit të parë?
Po, dialogët e librit të parë janë të lehtë.
3. A është një krah ky?
Po, ai është një krah.
A është krahu im i gjatë?
Po, krahu juj është i gjatë.
A janë këta dy krahë?
Po, ata janë dy krahë.
A janë krahët e mij të gjatë?
Po, krahët tuj janë të gjatë.

Çka është ky?
Ai është një krah.
Cili krah është i gjatë?
Krahu juj është i gjatë.
Sa krahë janë këta?
Ata janë dy krahë.
Cilët krahë janë të gjatë?
Krahët tuj janë të gjatë.

4. A jetojnë miqt tuej në Kaliforni?
 Po, miqt e mij jetojnë në Kaliforni.
 A janë miq të mirë ata?
 Po, ata janë miq të mirë.
 A është një mik i mirë Zotni Berati?
 Po, Zotni Berati është një mik i mirë.
 Sa vjeç është miku juej?
 Miku im është 25 vjeç.

Kush jeton në Kaliforni?
 Miqt e mij jetojnë në Kaliforni.
 Çfarë miqsh janë ata?
 Ata janë miq të mirë.
 Kush është një mik i mirë?
 Zotni Berati është një mik i mirë.
 Kush është 25 vjeç?
 Miku im është 25 vjeç.

5. A është një zog ky?
 Po, ai është një zog.
 A është zogu në pikturë?
 Po, zogu është në pikturë.
 Sa zogj janë në pikturë?
 Në pikturë janë dy zogj.
 A janë zogjt tjerë në pemë?
 Po, zogjt tjerë janë në pemë.

Çka është ky?
 Ai është një zog.
 Ku është zogu?
 Zogu është në pikturë.
 Ku janë dy zogj?
 Në pikturë janë dy zogj.
 Ku janë zogjt tjerë?
 Zogjt tjerë janë në pemë.

6. A është një brisk ky?
 Po, ai është një brisk.
 A është brisku im në zyrë?
 Po, brisku juej është në zyrë.
 A janë dy brisqe këto?
 Po, ato janë dy brisqe.
 A janë të mira brisqet n'Amerikë?
 Po, brisqet n'Amerikë janë të mira.

Çka është ky?
 Ai është një brisk.
 Ku është brisku im?
 Brisku juaj është në zyrë.
 Sa brisqe janë këto?
 Ato janë dy brisqe.
 Qysh janë brisqet në Amerikë?
 Brisqet në Amerikë janë të mira.

7. A është një vig ky?
 Po, ai është një vig.
 A është vigu aty?
 Po, vigu është aty.
 A janë dy vigje tjera jashtë?
 Po, dy vigje tjera janë jashtë.
 A janë vigjet të gjitha jashtë?
 Jo, vigjet nuk janë të gjitha jashtë.

Çka është ai?
 Ai është një vig.
 Ku është vigu?
 Vigu është aty.
 Sa vigje janë jashtë?
 Dy vigje janë jashtë?
 Ku janë të gjitha vigjet?
 Një vig është në klasë dhe vigjet tjera janë jashtë.

8. A jeni plak ju?
 Jo, unë nuk jam plak; unë jam i ri.
 A janë pleq ata?
 Jo, ata nuk janë pleq; ata janë të rij.

9. A është bari ai?
 Po, ai është bari.
 A është bari aty i ri?
 Po, bari aty është i ri.
 A janë dy barij ata?
 Po, ata janë dy barij.
 A janë barijt aty pleq?
 Jo, barijt aty janë të rij.

Çka është ai?
 Ai është bari.
 Kush është i ri?
 Bari është i ri.
 Çka janë ata?
 Ata janë dy barij.
 Cilët janë të rij?
 Barijt janë të rij.

10. Kush e nxën mâ mirë dialogun?
 Unë e nxâ mâ mirë dialogun.
 Kush e nxën mâ shpejt mësimin?
 Ai e nxën mâ shpejt mësimin.
 Kush e nxën dialogun në klasë?
 Na e nxâmë dialogun në klasë.
 Kush e nxën dialogun në mbrâmje?
 Ju e nxëni dialogun në mbrâmje.
 Kush e nxën mësimin në mëngjes?
 Ata e nxânë mësimin në mëngjes.
11. Prej nga jeni?
 Unë jam nga Nju Jorku.
 Ku jetoni tash?
 Unë jetoj tash në Kaliforní.
 Ku jeton shoku juej?
 Edhe shoku im jeton në Kaliforní.
 Ku jetojnë prindët tuej?
 Prindët e mij jetojnë në Nju Jork.
 Ku jetoni tash ju të gjithë?
 Na të gjithë jetojmë tash në Monterej.
12. A kushton ky brisk mâ shumë se ky libër?
 Jo, ai brisk kushton mâ pak se ai libër.
 A nxën shoku juej mâ shpejt se ju?
 Po, shoku im nxën mâ shpejt se unë.
 A jeni ju mâ i rí se mësuesi?
 Po, unë jam mâ i rí se mësuesi.

For further practice follow the above pattern using the following:

mâ i mirë se ...
 mâ i lirë se ...
 mâ i bardhë se ...
 mâ i bukur se ...
 mâ i gjatë se ...

Çdo javë nxâmë katër dialogë. Dialogët nuk janë të gjatë. Çdo dialog ka njizet e pesë fjalë të reja, por dialogu i djeshëm ka pasë njizet e shtatë. Unë e nxâ dialogun mjaft shpejt. Unë studjoj në mëngjes dhe pak në mbrâmje. Unë dhe shoku i dhomës studjojmë në dhomën tonë. Shokët tjerë studjojnë ndër dhomat e tyne ase në klasë. Unë kam lé në Nju Jork, por tash jetoj në Kaliforní, ku kam shumë miq.

Në pikturë shofim disa gjâna: dy zogj, dý brisqe e dý vigje. Brisqet në Shqipní nuk kushtojnë shumë. Aty shofim edhe një barí. Bariu âsht tue ruejtë bagëtín dhe në krah ka një shkop. Bariu nuk âsht plak; âsht mjaft i rí.

QUESTIONS - PYETJE

1. Sa dialogë nxâmë në javë?
2. Qysh janë dialogët?
3. Sa fjalë të reja ka çdo dialog?
4. Cili dialog ka pasë njizet e shtatë fjalë të reja?
5. Sa fjalë të reja ka pasë dialogu i djeshëm?
6. Kush e nxën dialogun mjaft shpejt?
7. Kur studjoj unë?
8. Kush studjon në mëngjes dhe pak në mbrâmje?
9. Ku studjojmë unë dhe shoku i dhomës?
10. Në cilën dhomë studjojmë unë dhe shoku i dhomës?
11. Ku studjojnë shokët tjerë?
12. Cilët shokë studjojnë ndër dhomat e tyne ase në klasë?
13. Ku kam lé unë?
14. Kush ka lé në Nju Jork?
15. Ku jetoj tash?
16. Kush jeton tash në Kaliforní, ku ka shumë miq?
17. Sa gjâna shofim në pikturë?
18. Cilat janë ato gjâna që shofim në pikturë?
19. Ku nuk kushtojnë shumë brisqet?
20. Çka tjetër shofim aty?
21. Çka âsht tue bâ bariu?
22. Kush ka një shkop në krah?
23. Çka ka në krah bariu?
24. A âsht plak bariu?
25. Kush âsht mjaft i rí?

First translate the following questions, then write the answer in Albanian.

1. a. Is the lighter on the table?

_____

b. What is on the table?

_____

2. a. Do three pipes cost 25 leks?

_____

b. What costs 25 leks?

_____

3. a. Are the friends at home?

_____

b. Who is at home?

_____

4. a. Is July a beautiful month?

_____

b. What month is beautiful?

_____

5. a. Is your pal a student?

_____

b. Who is a student?

_____

6. a. Do our guests learn fast?

_____

b. Who learns fast?

_____

afërsisht	(adv.)	approximately, roughly speaking, about
bagëti, -ja bagëti, -t	(f.)	cattle, livestock
barí, bariu barij, -t	(m.)	shepherd
brisk, -u brisqe, -t	(m.)	pocketknife
i, të djeshëm, e, të djeshme	(adj.m.&f.)	yesterday's
të holla, -t	(f. pl.)	money
me jetue (unë jetoj)	(v.)	to live
me kushtue (kushton)	(v.)	to cost; to devote, to dedicate
me lé (unë léj)	(v.)	to be born, to arise
lek, -u lekë, -t	(m.)	Albanian monetary unit
i, e, të lirë të lira	(adj.m.&f.)	cheap, free, loose, slack, vacant, unoccupied
mbrâmje, mbrâmja mbrâmje, -t	(f.)	evening
mik, -u miq, -t	(m.)	friend, guest
me nxânë (unë nxâ)	(v.)	to learn; to hold (contain)
njizet e pesë	(num.)	twenty-five

LESSON 18

plak, pleq plakë, plaka	(adj. & m.) (adj. & f.)	old
me ruejtë (unë ruej)	(v.)	to take care, to con- serve, to preserve, to guard, to watch, to save
si	(adv.prep.&conj.)	like, as, how, such as
shkop, -i shkopij, -t	(m.)	cane, stick, staff
shpejt	(adv.)	fast, quickly, soon
vig, -u vigje, -t	(m.)	stretcher
zog, -u zogj, -t	(m.)	bird

NOTES:

mâ shpejt	faster
mâ mirë	better
brisku mâ i lirë	the cheapest pocketknife
shoku i dhomës	the roommate

1. Çka është kjo?
Ajo është një brushë.

Following the above pattern use these words:

dhomë, gozhdë, gomë, kazermë, llampë, ndërtesë, pullë,
pikturë, pënda, paqetë, revistë, syzë, shkollë, urë,
vajzë, zyrë

2. Ku është brusha?
Brusha është mbi tryezë.
Qysh është gozhda?
Gozhda është e gjatë.
Ku është goma?
Goma është në syzë.
Çfarë ngjyre ka dhoma?
Dhoma është e bardhë.
A është e bukur kazerma juaj?
Po, kazerma ime është e bukur.
Ku është pulla?
Pulla është mbi zarf.
Ku është llampa?
Llampa është në kuti.
Ku është pënda?
Pënda është mbi tryezë.

3. Çka janë këto?
Ato janë brusha.

Following the above pattern use these words:

dhoma, gozhda, goma, kazerma, llampa, ndërtesa, pulla,
piktura, pënda, paqeta, revista, syza, shkolla, ura,
vajza, zyra.

4. Ku janë brushat?
Brushat janë mbi tryezë.

The above is the first question of drill number 2. Continue with the other questions in number 2, asking the question in the plural as in number 4.

5. Çka është kjo?
Ajo është një letër.
Ku është letra?
Letra është mbi tryezë.

Çka janë këto?
Ato janë letra.
Ku janë letrat?
Letrat janë mbi tryezë.

6. Çka është kjo?
Ajo është një degë.
Çka është kjo?
Ajo është një pemë.
Çka është kjo?
Ajo është një rrugë.
A ka dega shumë pemë?
Po, dega ka shumë pemë.
A ka pema shumë degë?
Po, pema ka shumë degë.
A është rruga e mirë?
Po, rruga është e mirë.
Çka janë këto?
Ato janë degë.
Çka janë këto?
Ato janë pemë.
Çka janë këto?
Ato janë rrugë.
A kanë degët pemë?
Po, degët kanë pemë.
A janë rrugët të mira?
Po, rrugët janë të mira.

7. Çka është kjo?
Ajo është një kutí.
Çka është kjo?
Ajo është një shtëpi.
Ku është kutija?
Kutija është mbi tryezë.
Sa dhoma ka shtëpia juaj?
Shtëpia ime ka tri dhoma.
Çka janë këto?
Ato janë kutí.
Çka janë këto?
Ato janë shtëpi.
Ku janë kutít?
Kutít janë mbi tryezë.
Sa dhoma kanë shtëpit, zakonisht?
Shtëpit kanë dy ose tri dhoma, zakonisht.

8. Çka është kjo?
Ajo është një cingare.

Following the above pattern use dritore, shishe, varëse, zile, mësuese, and nxânse.

9. Ku është cingarja?
 Cingarja është në paqetë.
 Ku është dritorja?
 Dritorja është aty.
 Ku është shishja?
 Shishja është mbi tryezë.
 Ku është varësja?
 Varësja është aty.
 Ku është zilja?
 Zilja është mbi tryezë.
 Ku është mësuesja?
 Mësuesja është në klasë.
 Ku është nxânsja?
 Nxânsja është në klasë.

10. Çka janë këto?
 Ato janë cingare.

Following the above pattern use dritore, shishe, varëse, mësuese, nxânse.

11. Ku janë cingaret?
 Cingaret janë në paqetë.

Follow with the other questions in drill number 9.

12. Çfarë dhome është kjo?
 Ajo është një dhomë buke.
 Çfarë dege është kjo?
 Ajo është një degë peme.
 Çfarë shishje është kjo?
 Ajo është një shishe uji.
 Çfarë brushe është kjo?
 Ajo është një brushë rrobesh.
 Çfarë dhomash janë këto?
 Ato janë dhoma buke.
 Çfarë shishesh janë këto?
 Ato janë shishe uji.
 Çfarë brushash janë këto?
 Ato janë brusha rrobesh.

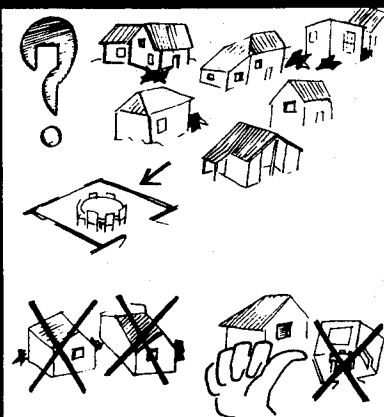
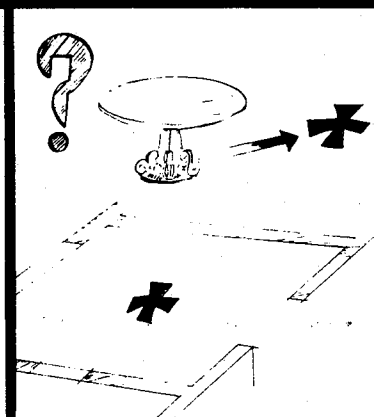
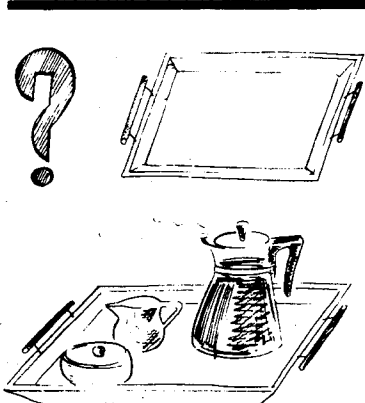
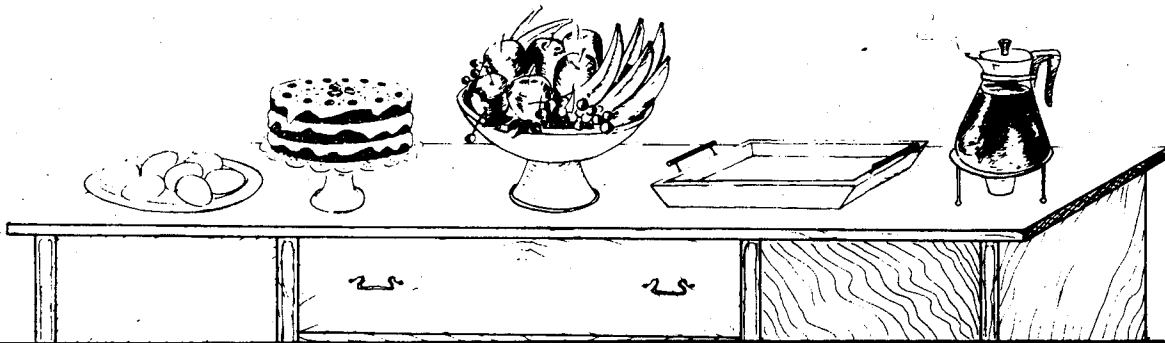
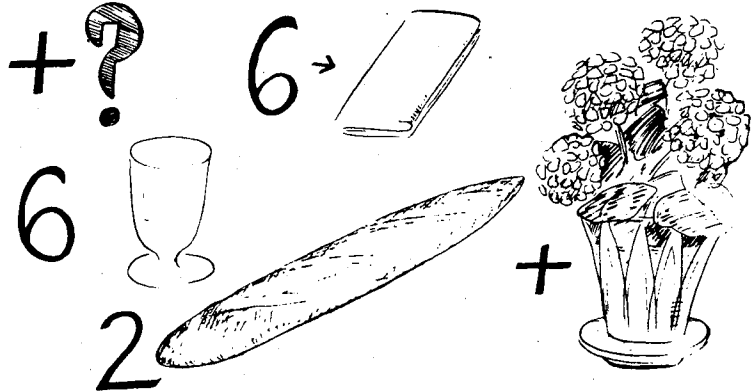
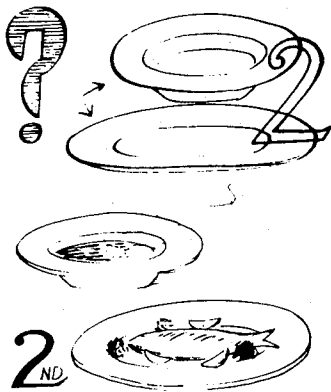
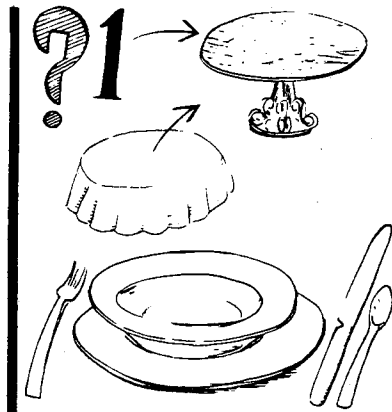
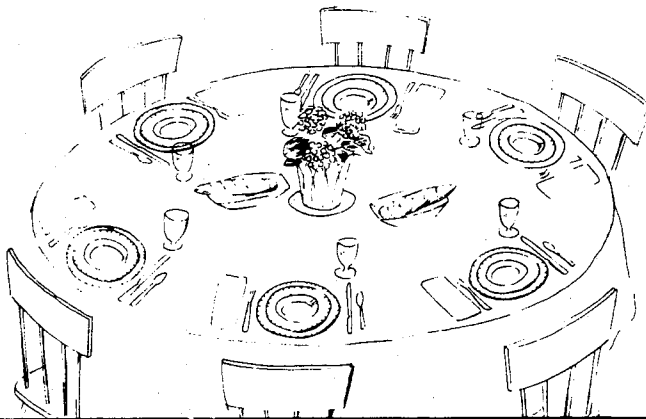
PJESA E DYTË
DIALOGU

LESSON 19
PART II
DIALOGUE

1. Kjo që shifni është një sofër.
2. Po, është një sofër e shtruese.
3. Për sa vetë është shtruar sofa?
4. Për gjashtë vetë.
5. Çka është shtruar së pari?
6. Së pari është shtruar sofrabezi dhe mbi sofrabez janë vû sende të ndryshme.
7. Ju lutem, më thoni çfarë sendesh janë vû!
8. Dý pjata, një thikë, një lugë dhe një pirû për çdo njeri.
9. Pse dý pjata?
10. Një pjatë për supë dhe një tjetër për gjellën e dytë.
11. Çka tjetër?
12. Gjashtë mësa, gjashtë gota, dy franxholla dhe një saksí me lule.
13. Çka janë franxhollat?
14. Franxhollat janë bukë.
15. Ku janë pemët?
16. Mbi raftin e pjatavet; aty ka ca qershí, molla e banane.
17. Mbi raftin e pjatavet ka edhe sende tjera; çka janë ato?
18. Vë, një âmbëlsinë, kafe dhe një tabake.
19. Për çka duhet tabakja?
20. Për të sjellë kafën.
21. Ku gjindet sofa, zakonisht?
22. Në dhomën e bukës.
23. A kanë të gjitha shtëpit dhomë buke?
24. Jo të gjitha; p.sh. shtëpia ime nuk ka dhomë buke.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. This that you see is a dining table.
2. Yes, it is a set dining table.
3. The dining table is set for how many people?
4. For six people.
5. What is first set on the dining table?
6. First is laid the tablecloth and on the tablecloth are set different things.
7. Please tell me what things are set.
8. Two dishes, one knife, one spoon and one fork for each person.
9. Why two dishes?
10. One dish for the soup and another for the second course.
11. What else?
12. Six napkins, six glasses, two "franxholla"-s and a flowerpot with flowers.
13. What are the "franxholla"-s?
14. "Franxholla"-s are bread.
15. Where are the fruits?
16. They are on the buffet. There are some cherries, some apples and bananas.
17. On the buffet there are also other things; what are they?
18. (They are) Eggs, a cake, some coffee and a tray.
19. What is the tray needed for?
20. To bring the coffee.
21. Where is the dining table usually placed?
22. In the dining room.
23. Do all houses have a dining room?
24. Not all of them; for instance, my house does not have a dining room.

This lesson covers feminine nouns all in the nominative case indefinite and definite singular, indefinite and definite plural. The feminine nouns are simple as they do not differ much from the masculine nouns. Let us examine the four basic forms of the feminine nouns:

1. The Indefinite Singular. Feminine nouns may have different endings, but the following considerations should be of great assistance:

a. Nouns ending in the indefinite singular in -ë (these nouns with which you are well acquainted form the largest group of feminine nouns) are, with a few exceptions, feminine. For example:

vajzë	girl
brushë	brush
çantë	briefcase
ditë	day
dhomë	room
gazetë	newspaper
gomë	eraser
gozhdë	nail
klasë	class, classroom

b. Nouns ending in the indefinite singular in -e are all feminine. For example:

cingare	cigarette
dritore	window
shoqe	companion (woman)
varëse	hanger
zile	bell

c. Nouns ending in the indefinite singular in -ë followed by a consonant, with a few exceptions, belong to the feminine gender. For example:

letër	paper, letter
pupël	feather
dorëz	knob

(Nouns ending in -ës indicating a person are masculine.)

d. Nouns ending in the indefinite singular in a long vowel such as -í, -á, -é are largely feminine. For example:

kambësorí	infantry
kompaní	company
kutí	box
shtëpí	house
kalá	fortress
belá	trouble
idé	idea
vé	egg

2. The Definite Singular. For the feminine nouns the definite singular is formed from the indefinite singular by adding -a (when the noun ends in -ë, -ë is substituted by -a) or -ja. Therefore, we can say that nouns ending in definite form in -a are all feminine; the -a is the badge of the feminine nouns.

What feminine nouns form their definite singular by adding -a and what nouns by adding -ja?

a. All feminine nouns ending in -ë (or -ë followed by a consonant) form their definite singular by adding -a. For example:

<u>Indefinite Singular</u>	<u>Definite Singular</u>
ditë (day)	dita (the day)
dhomë (room)	dhoma (the room)
gazetë (newspaper)	gazeta (the newspaper)
motër (sister)	motra (the sister)
letër (letter)	letra (the letter)
pupël (feather)	pupla (the feather)

b. All feminine nouns ending in a long vowel or -e, form their definite singular by adding -ja. For example:

<u>Indefinite Singular</u>	<u>Definite Singular</u>
dritore (window)	dritorja (the window)
shtëpí (house)	shtëpija (the house)
kalá (fortress)	kalaja (the fortress)
vé (egg)	veja (the egg)
rë (cloud)	reja (the cloud)

Remarks.

1. Nouns ending in the indefinite singular in -e, lose the final -e in the definite singular (dritore, dritoṛja; lule, lulja; and so on).

2. Nouns ending in the indefinite singular in a long vowel do not require the sharp accent to form the definite singular (shtëpí, shtëpija; ushtrí, ushtrija; kalá, kalaja; and so on).

3. The Indefinite Plural. We have said that the indefinite plural is formed from the indefinite singular. The indefinite plural of feminine nouns is formed by:

a. Adding -a. (All nouns ending in the indefinite singular in -ë and consonant follow this rule.) For example:

Indefinite Singular

motër (sister)
letër (letter)
lakën (cabbage)
pupël (feather)

Indefinite Plural

motra (sisters)
letra (letters)
lakna (cabbages)
pupla (feathers)

b. Changing the final -ë into -a or leaving it as it is. (The indefinite singular and the indefinite plural have the same form.) For example:

Indefinite Singular

vajzë (girl)
brushë (brush)
çantë (briefcase)
dhomë (room)
gomë (eraser)

Indefinite Plural

vajza (girls)
brusha (brushes)
çanta (briefcases)
dhoma (rooms)
goma (erasers)

BUT

ditë	(day)	ditë	(days)
lugë	(spoon)	lugë	(spoons)
degë	(branch)	degë	(branches)
fjalë	(word)	fjalë	(words)
herë	(time)	herë	(times)

c. Nouns ending in the indefinite singular in -e or in a long vowel such as -í, -á, -é have the same form in the indefinite plural. For example:

<u>Indefinite Singular</u>		<u>Indefinite Plural</u>	
dritore	(window)	dritore	(windows)
lule	(flower)	lule	(flowers)
cingare	(cigarette)	cingare	(cigarettes)
kutí	(box)	kutí	(boxes)
shtëpí	(house)	shtëpí	(houses)
kalá	(fortress)	kalá	(fortresses)
vé	(egg)	vé	(eggs)
ré	(cloud)	ré	(clouds)

4. The Definite Plural. All feminine nouns form the definite plural from the indefinite plural by adding -t. For example:

<u>Indefinite Plural</u>		<u>Definite Plural</u>	
vajza	(girls)	vajzat	(the girls)
brusha	(brushes)	brushat	(the brushes)
ditë	(days)	ditët	(the days)
lugë	(spoons)	lugët	(the spoons)
dritore	(windows)	dritoret	(the windows)
shoqe	(companions)	shoqet	(the companions)
shtëpí	(houses)	shtëpít	(the houses)
kalá	(fortresses)	kalát	(the fortresses)
vé	(eggs)	vët	(the eggs)

1. Çka është kjo?
Ajo është një gotë.
Po kjo, çka është?
Ajo është një mësalë.
Çka është kjo?
Ajo është një thikë.
Po kjo, çka është?
Ajo është një pjatë.
Çfarë buke është kjo?
Ajo është një franxhollë.
A është bukë kjo?
Jo, ajo është një ambëlsinë.
Çfarë peme është kjo?
Ajo është një mollë.

Ku është gota?
Gota është mbi sofër.
Po mësalja, ku është?
Edhe mësalja është mbi sofër.
Ku është thika?
Thika është mbi sofër.
Ku është pjata?
Pjata është mbi sofër.
A është bukë franxholla?
Po, franxholla është bukë.
A ju pëlqen ambëlsina?
Po, ambëlsina më pëlqen shumë.
A është molla pemë?
Po, molla është pemë.

Sa sofrat janë në pikturë?
Në pikturë janë dy sofrat.
Çka është vë mbi sofër?
Mbi sofër janë vë 6 mësalja, 6 thika, 12 pjata e dy
franxholla.
Sa molla janë në pjatë?
Në pjatë janë shumë molla.
A janë të shtrueme sofrat?
Po, sofrat janë të shtrueme.
Ku janë mësalat?
Mësalat janë mbi sofrabez.
Ku janë thikat, pjatat, franxhollat dhe ambëlsinat?
Thikat, pjatat, franxhollat dhe ambëlsinat janë mbi
sofër.

2. Çka është kjo?
 Ajo është një lugë.
 Çka është kjo?
 Ajo është një pemë.
 Çka është kjo?
 Ajo është një bukë.

Ku është luga?
 Luga është mbi sofër.
 Ku është pema?
 Pema është jashtë.
 A ju pëlqen buka e bardhë?
 Po, buka e bardhë më pëlqen.
 Sa lugë janë mbi sofër?
 Mbi sofër janë 6 lugë.
 A janë pemë ato?
 Po, ato janë pemë?
 Çka janë ato?
 Ato janë bukë.

Ku janë lugët?
 Lugët janë mbi sofër.
 A ju pëlqejnë pemët?
 Po, pemët më pëlqejnë.

3. Çka është kjo?
 Ajo është një tabake.
 Po kjo, çka është?
 Ajo është një vë.
 Çka është kjo?
 Ajo është një banane.
 A është kafe kjo?
 Po, ajo është kafe.

Për çka shërben tabakja?
 Tabakja shërben për të sjellë kafën.
 A është veja gjellë?
 Jo, veja nuk është gjellë.
 A është bananja pemë?
 Po, bananja është pemë.
 A është kafja gjellë?
 Jo, kafja nuk është gjellë.

Sa tabake janë në raft?
 Në raft janë dy tabake.
 Sa vë janë në pjatë?
 Në pjatë janë dy vë.
 Sa banane janë këto?
 Ato janë dy banane.

4. Çka është kjo?
 Ajo është një shtëpi.
 Çka është kjo?
 Ajo është një qershi.
 Çka është kjo?
 Ajo është një saksí.

A është shtëpia e bardhë?
 Po, shtëpia është e bardhë.
 A është e kuqe qershija?
 Po, qershija është e kuqe.
 A ka lule saksija?
 Po, saksija ka lule.

Çka janë këto?
 Ato janë shtëpi.
 Po këto, çka janë?
 Ato janë qershi.
 Çka janë këto?
 Ato janë saksí.

A ju pëlqejnë shtëpit e Monterey-t?
 Po, shtëpit e Monterey-t më pëlqejnë.
 A janë qershit të kuqe?
 Po, qershit janë të kuqe.
 A kanë saksít lule?
 Po, saksít kanë lule.

5. Për sa vetë është shtruar sofra?
 Sofra është shtruar për gjashtë vetë.
 Çka është shtruar së pari mbi sofër?
 Mbi sofër është shtruar së pari sofrabezi.
 Çka është vë mbi sofrabez?
 Mbi sofrabez janë vë sende të ndryshme.

Shumë shtëpi kanë nga një dhomë buke. Në dhomën e bukës ka një tryezë me disa karriga dhe një raft për pjata. Sofra që shofim në pikturë është shtruar për gjashtë vetë. Mbi sofër është shtruar së pari sofrabezi dhe mbi sofrabez janë vû, për çdo njeri, dy pjata, një gotë, një thikë, një pirû, një lugë dhe një lugë kafje. Në sofër çdo njeri ka edhe një mësalë. Mbi sofër ka edhe një saksî me lule.

Mbi raftin e pjatave ka një tabake, një âmbëlsinë e disa pemë: qershî, molla e banane. Tabakja duhet për të sjellë, mbas buke, kafën në sofër ose në një dhomë tjetër ku ka miq.

QUESTIONS - PYETJE

1. Çka kanë shumë shtëpi?
2. Nga sa dhoma buke kanë shumë shtëpi?
3. Çka ka në dhomën e bukës?
4. Ku ka një tryezë me disa karriga?
5. Ku ka edhe një raft për pjata?
6. Çka shofim në pikturë?
7. Ku shofim një sofër që është shtruar për gjashtë vetë?
8. Për sa vetë është shtruar sofa që shofim në pikturë?
9. Çka është shtruar së pari?
10. Ku është shtruar së pari sofrabezi?
11. Sa pjata ka për çdo njeri?
12. Sa gota e sa thika ka për çdo njeri?
13. Sa pirë e sa lugë ka për çdo njeri?
14. Sa lugë kafje ka në sofër për çdo njeri?
15. Sa mësalla ka në sofër për çdo njeri?
16. Çka tjetër ka në sofër?
17. Ku ka një saksí me lule?
18. Ku ka një tabake?
19. Çka tjetër ka mbi raftin e pjatavet?
20. Mbi cilin raft ka një ambëlsinë?
21. Ku ka një tabake, një ambëlsinë e disa pemë?
22. Çfarë pemësh ka mbi raftin e pjatavet?
23. Për çka duhet tabakja?

First translate the following questions, then write the answer in Albanian.

1. a. Is the hat on the hanger?

_____

b. What is on the hanger?

_____

2. a. Do you like spring?

_____

b. What do you like?

_____

3. a. Does my companion (woman) study?

_____

b. Who studies?

_____

4. a. Is that lady his aunt?

_____

b. Who is that lady?

_____

5. a. Are those two girls sisters?

_____

b. Who are those two girls?

_____

6. a. Do all houses have windows?

_____

b. What do all houses have?

_____

7. a. Are two spoons in this glass?

_____

b. How many spoons are in this glass?

_____

8. a. Is she a teacher?

_____

b. What is she?

_____

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 19
PART VII
VOCABULARY

âmbëlsinë, -a âmbëlsina, -t	(f.)	cake, sweet, dessert
banane, bananja banane, -t	(f.)	banana
bukë, -a bukë, -t	(f.)	bread, meal, dinner
ca	(pron.)	some
franxhollë, -a franxholla, -t	(f.)	French roll (bread)
gotë, -a gota, -t	(f.)	glass
gjellë, -a gjellë, -t	(f.)	food (any cooked food except bread), dish
me u-gjetë (unë gjindem)	(v.)	to be found, to be located to be (in a place)
kafe, kafja kafe, -t	(f.)	coffee
i, të kuq e, të kuqe	(adj.m.&.f.)	red
lugë, -a lugë, -t	(f.)	spoon
lule, lulja lule, -t	(f.)	flower
mësallë, -a mësalla, -t	(f.)	napkin
mollë, -a molla, -t	(f.)	apple
njeri, njeriu njerëz, njerëzit	(m.)	person, man, people, human being
së pari	(adv.)	at first, in the first place, in the beginning

pirû, -ni pirûj, -t	(m.)	fork
pjatë, -a pjata, -t	(f.)	plate, dish
qershí, -ja qershí, -t	(f.)	cherry (fruit and tree)
saksi, -ja saksi, -t	(f.)	flowerpot
me sjellë (unë sjell)	(v.)	to bring, to turn, to revolve
sofër, sofrá sofra, -t	(f.)	dining table
sofrabez, -i sofrabeza, -t	(m.)	tablecloth
supë, -a supa, -t	(f.)	soup
me shërbye (unë shërbej)	(v.)	to serve; to wait on
me u-shtrúe (unë shtróhem)	(v.)	to be laid, set, hos- pitalized, spread, submitted
i, të shtrúem e, të shtrúeme	(adj.m.&f.)	laid out, set, paved (street), submitted
tabake, tabakja tabake, -t	(f.)	tray
thikë, -a thika, -t	(f.)	knife
vé, veja vé, -t	(f.)	egg
me u-vû (unë vëhem)	(v.)	to be put, placed, laid, assigned

NOTES:

dhomë buke

dining room

mbas buke

after the meal

rafti i pjatavet

buffet, china cupboard

lugë kafje

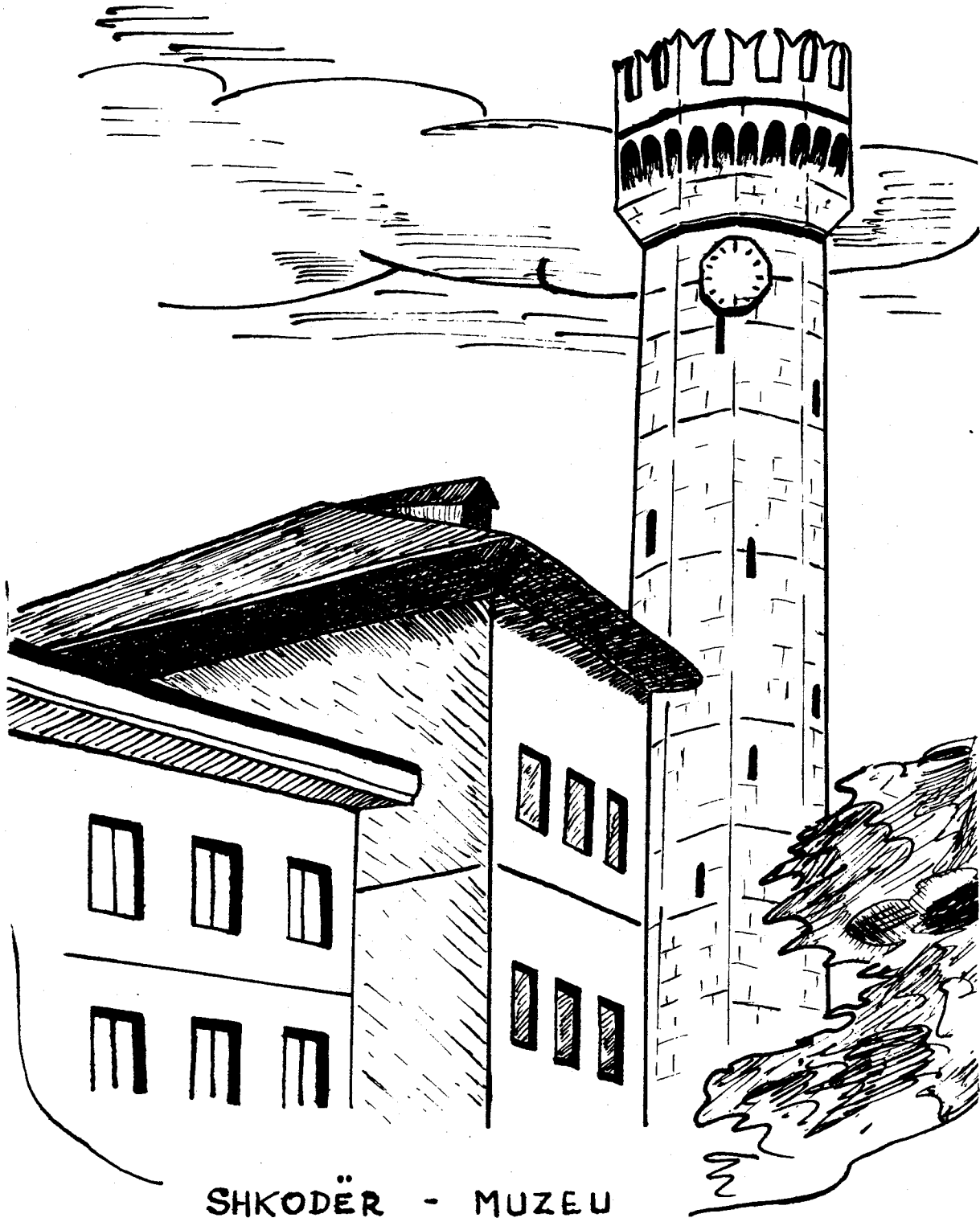
teaspoon

më thoni!

Tell me!

për shembull (p. sh.)

for example

SHKODËR - MUZEU

1. Çka është ky?
Ai është një libër.
Çka shifni mbi tryezë?
Unë shoh një libër mbi tryezë.

Çka është ky?
Ai është një rradhuer.
Çka shifni mbi tryezë?
Unë shoh një rradhuer mbi tryezë.

Çka është ky?
Ai është një filxhan.
Çka shifni mbi tryezë?
Unë shoh një filxhan mbi tryezë.

Çka është ky?
Ai është një krahën.
Çka shifni mbi tryezë?
Unë shoh një krahën mbi tryezë.
2. Çka janë këta?
Ata janë lapsa.
Sa lapsa shifni mbi tryezë?
Unë shoh dy lapsa mbi tryezë.

Çka janë këta?
Ata janë rradhorë.
Sa rradhorë shifni mbi tryezë?
Unë shoh dy rradhorë mbi tryezë.

Çka janë këta?
Ata janë filxhana.
Sa filxhana shifni mbi tryezë?
Unë shoh dy filxhana mbi tryezë.

Çka janë këta?
Ata janë libra.
Sa libra shifni mbi tryezë?
Unë shoh dy libra mbi tryezë.

Çka janë këta?
Ata janë krahna.
Sa krahna shifni mbi tryezë?
Unë shoh dy krahna mbi tryezë.

3. A është libri mbi tryezë?
 Po, libri është mbi tryezë.
 A e shifni librin që është mbi tryezë?
 Po, unë e shof librin që është mbi tryezë.

A është krahni im në xhep?
 Po, krahni juej është në xhep.
 A e mbaj unë krahnin në xhep?
 Po, ju e mbani krahnin në xhep.

A është rradhori juej në syzë?
 Po, rradhori im është në syzë.
 A e mbani ju rradhorin në syzë?
 Po, unë e mbaj rradhorin në syzë.

A është ky filxhani im?
 Po, ai është filxhani juej.
 A e keni ju filxhanin në raft?
 Po, unë e kam filxhanin në raft.

A është ky vizori juej?
 Po, ai është vizori im.
 A e kam unë vizorin në zyrë?
 Po, ju e keni vizorin në zyrë.

4. A janë librat mbi tryezë?
 Po, librat janë mbi tryezë.
 A i shifni librat që janë mbi tryezë?
 Po, unë i shof librat që janë mbi tryezë.

A janë krahnat e mij në xhep?
 Po, krahnat tuej janë në xhep.
 A i mbaj unë krahnat në xhep?
 Po, ju i mbani krahnat në xhep.

A janë rradhorët tuej në syzë?
 Po, rradhorët e mij janë në syzë?
 A i mbani ju rradhorët në syzë.
 Po, unë i mbaj rradhorët në syzë.

A janë këta filxhanat e mij?
 Po, ata janë filxhanat tuej.
 A i keni ju filxhanat në raft?
 Po, na i kemi filxhanat në raft.

A janë këta vizorët tuej?
 Po, ata janë vizorët tonë.
 A i kemi na vizorët në zyrë?
 Po, ju i keni vizorët në zyrë.

5. Çka është kjo?
 Ajo është një pëndë.
 Çka shifni mbi tryezë?
 Unë shoh një pëndë mbi tryezë.
- Çka është kjo?
 Ajo është një thikë.
 Çka shifni mbi sofër?
 Unë shoh një thikë mbi sofër.
- Çka është kjo?
 Ajo është një pjatë.
 Çka shifni mbi sofër?
 Unë shoh një pjatë mbi sofër.
6. Çka janë këto?
 Ato janë mësalla.
 Sa mësalla shifni mbi sofër?
 Unë shoh dy mësalla mbi sofër.
- Çka janë këto?
 Ato janë thika.
 Sa thika shifni mbi sofër?
 Unë shoh dy thika mbi sofër.
- Çka janë këto?
 Ato janë gazeta.
 Sa gazeta shifni mbi tryezë?
 Unë shoh dy gazeta mbi tryezë.
7. A është thika mbi sofër?
 Po, thika është mbi sofër.
 A e shifni thikën që është mbi sofër?
 Po, unë e shoh thikën që është mbi sofër.
- A është goma ime mbi tryezë?
 Po, goma juej është mbi tryezë.
 A e mbani ju gomën mbi tryezë?
 Po, unë e mbaj gomën mbi tryezë.
- A është kjo pënda juej?
 Po, ajo është pënda ime.
 A e mbaj unë pëndën në zyrë?
 Po, ju e mbani pëndën në zyrë.
- A është dritorja mbyllë?
 Po, dritorja është mbyllë.
 A e mbani ju dritoren mbyllë?
 Po, na e mbajmë dritoren mbyllë.

8. A janë pëndat mbi tryezë?
 Po, pëndat janë mbi tryezë.
 A i mbani ju pëndat mbi tryezë?
 Po, na i mbajmë pëndat mbi tryezë.
- A janë revistat në raft?
 Po, revistat janë në raft.
 A i lexoni revistat që janë në raft?
 Po, na i lexojmë revistat që janë në raft.
- A janë dritoret mbyllë?
 Po, dritoret janë mbyllë.
 A i mbani dritoret mbyllë?
 Po, na i mbajmë dritoret mbyllë.
9. A janë librat mbi tryezë?
 Po, librat janë mbi tryezë.
 Mbi cilën tryezë?
 Janë mbi tryezën e verdhë.
- A është pjata në raft?
 Po, pjata është në raft.
 Në cilin raft është?
 Asht në raftin e pjatavet.
- A shkoni shpesh në kinema me një shok?
 Po, unë shkoj shpesh në kinema me një shok.
 Me cilin shok shkoni?
 Shkoj me Zotin Beratin.
- Me kë shkoni në qytet?
 Unë shkoj në qytet bashkë me shokë.
 Me cilët shkoni?
 Shkoj me shokët e dhomës.
10. A shkoni shpesh në kinema?
 Po, unë shkoj shpesh në kinema.
 Në cilën kinema shkuet dje?
 Dje shkova në kineman e Presidios.
- A shkon ai shpesh në kinema?
 Po, ai shkon shpesh në kinema.
 Në cilën kinema shkoi ai dje?
 Ai shkoi dje në kineman e Presidios.
- A shkojmë na shpesh në kinema?
 Po, na shkojmë shpesh në kinema.
 Në cilën kinema shkuem na dje?
 Na shkuem dje në kineman e Presidios.

A shkojmë unë dhe Zotni Berati shpesh në kinema?
 Po, ju dhe Zotni Berati shkoni shpesh në kinema.
 Në cilën kinema shkuem na dje?
 Ju shkuet në kineman e **Presidios!**

A shkojnë ata shpesh në kinema?
 Po, ata shkojnë shpesh në kinema.
 Në cilën kinema shkuen ata dje?
 Ata shkuen dje në kineman e **Presidios.**

A shkoj unë shpesh në kinema?
 Po, ti shkon shpesh në kinema.
 Në cilën kinema shkova unë dje?
 Ti shkove dje në kineman e **Presidios.**

A e lexova unë dje gazetën në zyrë?
 Po, ti e lexove dje gazetën në zyrë.

Ku e lexove ti gazetën dje?
 Unë e lexova dje gazetën në klasë.

Ku e lexoi ai dje gazetën?
 Ai e lexoi dje gazetën në klasë.

A e lexuem na dje gazetën në zyrë?
 Po, ju e lexuët dje gazetën në zyrë.

Ku e lexuët ju dje gazetën?
 Na e lexuem dje gazetën në klasë.

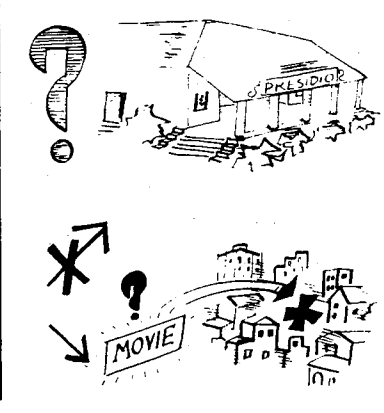
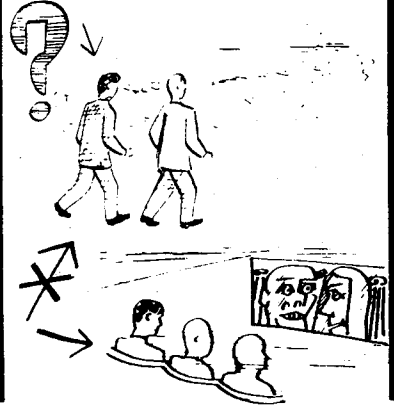
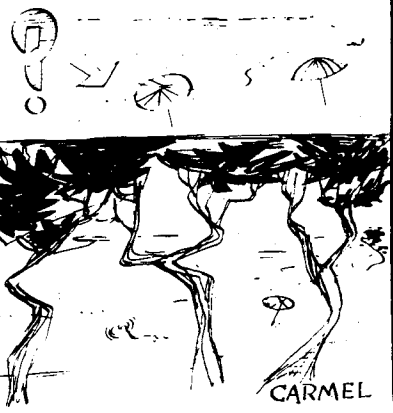
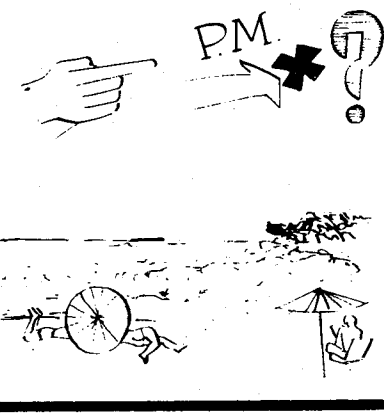
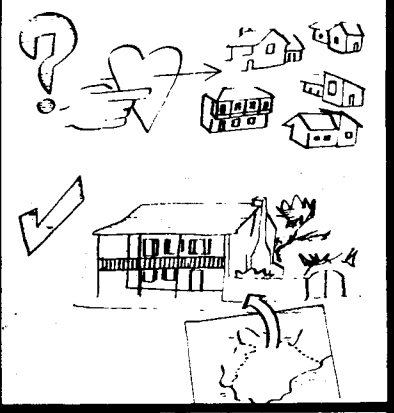
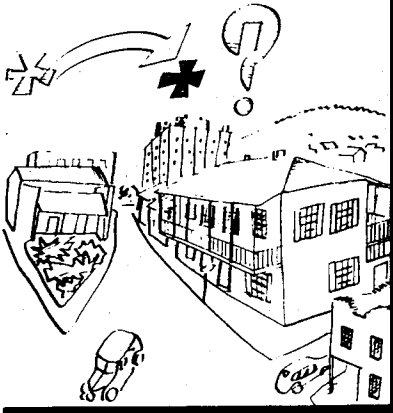
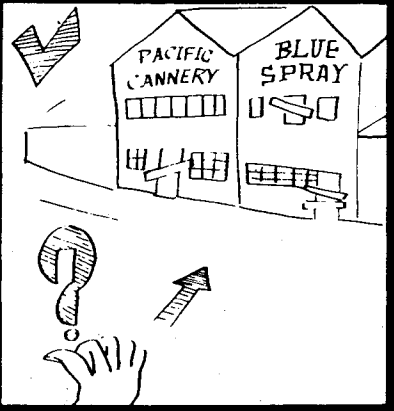
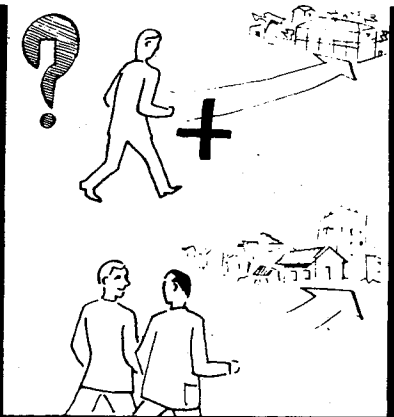
A e lexuen ata dje gazetën në klasë?
 Po, ata e lexuën dje gazetën në klasë.

1. Si e kalove fundin e javës?
2. Mjaft mirë. Të shtunden paradreke vizitova qytetin e **Monterejt**.
3. Me kë shkove?
4. Me një shok.
5. Cilat vende vizituet më parë?
6. Vizituem dy shtete; shkoja me restaurantat dhe peshkshitsit është shumë karakteristike.
7. Edhe barkat në Gjiun janë karakteristike.
8. Po, por kujtoj se peshkatarët nuk kanë shumë punë.
9. Asht e vërtetë. Fabrikat në Kenery Ro janë mbyllë.
10. Vallë, pse i kanë mbyllë fabrikat?
11. I kanë mbyllë sepse në Gjiun e **Monterejt** s'ka më shumë peshk.
12. Mandej, gjithënjë me shokun, vizitova doganën dhe teatrin e parë të Kalifornisë.
13. Ku shkuet prej aty?
14. Shkuem në qytet, në rrugën kryesore, për të pa dyqane e ndërtesa.
15. A ju pëlqejnë shtëpitë e **Monterejt**?
16. Po, shtëpitë kanë një stil të veçantë: stilin spanjoll.
17. Ku shkuet mbasdreke?
18. Në plazhë.
19. Në cilën plazhë?
20. Në plazhën e **Karmelit**.
21. Me shokun?
22. Jo, ai shkoi në kinema bashkë me disa miq.
23. Ku shkuen? Në kineman e **Presidios**?
24. Jo; shkuen në një kinema në qytet; nuk e di si e quejnë.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. How did the weekend go?
2. Pretty good. Saturday morning I visited the City of Monterey.
3. With whom did you go?
4. With a pal.
5. Which places did you visit first?
6. We visited the two wharves. The wharf with its restaurants and fishmongers is very characteristic.
7. The boats in the bay are characteristic too.
8. Yes, but I believe the fishermen are not very busy.
9. That is true. The canneries (factories) on Cannery Row are closed.
10. I wonder why the canneries are closed?
11. They closed them because there are no longer any fish in the Monterey Bay.
12. Then, still with my pal, I visited the Customhouse and the First Theater of California.
13. Where did you go from there?
14. We went downtown to the main street to see stores and buildings.
15. Do you like the houses of Monterey?
16. Yes, the houses are of a particular style - the Spanish style.
17. Where did you go in the afternoon?
18. To the beach.
19. What beach?
20. To Carmel beach.
21. With your pal?
22. No, he went to a movie with some friends.
23. Where did they go? To the Presidio Theater?
24. No, they went to a movie downtown. I do not know its name.

In this lesson we pass to the accusative case, or the "direct object," as it is commonly called. First, is a brief explanation of the direct object (the accusative):

1. Direct Object. We have seen that a sentence has a subject and a predicate. The predicate, we said, always includes a verb. But in addition to the verb, a predicate may contain other words also, these words complete the verb, complete its action. For example:

- a. The boy writes a letter.
- b. I visited him.
- c. We saw it.

In the sentence a. above, the subject is "the boy", the verb is "writes" and the direct object is "a letter". "a letter" is called direct object because, obviously, it is directly the object of the writing action of the boy. Since in this case the direct object is a noun, it is called a "noun direct object". In sentences b. and c. the direct objects are "him" and "it," because for the same reason, they complete the action of the verbs "visited" and "saw." Since the direct objects are two pronouns (him and it) the direct object is called "a pronoun direct object."

Conclusion: The noun or pronoun which completes the predicate and receives directly the action of the verb is called "direct object." The direct object answers the questions kë "whom" for persons and çka "what" for things. For example:

Statement a: Unë e njof mësuesin. (I know the teacher.)
Question : Kë njof unë? (Whom do I know?)
Answer : mësuesin. (dir. obj.)(The teacher.) (noun
direct
object)

Statement b: Djali shkruen nji letër. (The boy writes a letter)
Question : Çka shkruen djali? (What does the boy write?)
Answer : Nji letër. (dir. obj.)(A letter.) (noun direct
object)

Statement c: Unë e vizitova atë. (I visited him.)
 Question : Kë vizitova unë? (Whom did I visit?)
 Answer : Atë. (dir. obj.) (Him) (Pronoun direct object)

We said that a direct object is a noun or a pronoun. Now we will see what is the ending of a noun when it is a direct object:

a. When the direct object is a noun in the indefinite form.

Noun Direct Object in Singular   Noun Direct Object in Plural

(a)	Mësuesi im ka një <u>automobil</u> . (My teacher has one car.)	Mësuesi im ka dy <u>automobila</u> . (My teacher has two cars.)
(b)	Ai shkruen një <u>letër</u> . (He writes one letter.)	Ai shkruen dy <u>letra</u> . (He writes two letters.)
(c)	Unë kalova një ditë në Karmel. (I spent a day in Carmel.)	(Unë kalova tri ditë në Karmel.) (I spent three days in Carmel.)
(d)	Na njofim vetëm një <u>major</u> . (We know only one major.)	Na njofim shumë <u>majora</u> . (We know many majors.)
(e)	Ata kanë një shok atje. (They have a friend there.)	Ata kanë shokë atje. (They have friends there.)

In the sentence a. "automobil" is the direct object (accusative), but "automobil" as it is the direct object can be in the nominative case (subject case) also. automobila (the same sentence in plural) is the direct object, but the nominative is spelled just the same. The same thing could be said for the direct objects in the sentences b., c., d., and e., where the words letër, ditë, major, and shok are direct objects, but as form and ending of the nouns is concerned, they are all alike with their nominative, though the function they perform is different.

Conclusion: The noun in the indefinite has the same form (same spelling, same ending) in nominative (subject case) and in the accusative (direct object). More examples:

Nji djalë i mirë studjon. Unë kam një djalë.
 ┌─── nom. ───┐ ┌─── dir. obj. ───┐
 │ ────> alike <─── │

Dy shokë kanë shkue në kinema. Unë kam shumë shokë në S.F.
 ┌─── nom. ───┐ ┌─── dir. obj. ───┐
 │ ────> alike <─── │

Disa mësues nuk flasin anglisht. Unë njof disa mësues.
 ┌─── nom. ───┐ ┌─── dir. obj. ───┐
 │ ────> alike <─── │

As you already noticed, nothing differs from English.

b. When the direct object is a noun in the definite form.

When the direct object is a noun in the definite singular, this noun direct object does not have the same ending in the nominative singular definite (in plural, it does), and moreover, something new will appear in the sentence: e and i preceding the verb.

Before coming to this, let us see the following examples in English, which may help you to grasp the feature.

(1) Example in singular:

He writes the lesson every day. (noun direct object)

He writes it every day. (pronoun direct object)

(2) Example in plural:

He writes the lessons every day. (noun direct object)

He writes them every day. (pronoun direct object)

The lesson (lessons) and it (them) in the preceding sentences are direct objects (noun or pronoun) of the verb "writes". But in English you do not use them both in the same sentence. However, in Albanian you do most of the time; usually both pronoun and noun are necessary. The pronoun goes right before the verb. Then, the previous sentences will appear in Albanian like this:

(1) Example in singular:

Ai e shkruen mësimin përditë.
 (pronoun plus noun direct object)

(2) Examples in the plural:

Ai i shkruen mësimet përditë.
(pronoun plus noun direct object)

Ai i shkruen përditë.
(pronoun direct object)

Therefore e means it or him/her, no matter whether or not you mention the object or person in the rest of the sentence; and i means them.

In the plural (in the definite form) the direct object and nominative are alike in form. For example:

Nxânsit janë të mirë.   Unë i shof nxânsit përditë.
     nom.   }   alike   ←   dir. obj.   }

Vajzat studjojnë shumë.   Na i çojmë vajzat në shkollë.
     nom.   }   alike   ←   dir. obj.   }

Fjalorët janë të mirë.   Ata i mbajnë fjalorët në syzë.
     nom.   }   alike   ←   dir. obj.   }

In the singular the direct object does not have the same ending as the nominative (in the definite). The direct object always ends in n. How is it formed?

a. When the direct object is a noun of masculine gender, the direct object is formed by adding -n to the nominative singular definite of that noun.

b. When the direct object is a noun of feminine gender the direct object is formed by adding -n to the nominative singular indefinite. For example:

Masculine

djalë, djali   Unë e shof djalin përditë.
   djelm, -t   ↙   ↘

shok, shoku   Unë e njof shokun tuej.
   shokë, -t   ↙   ↘

fjaluer, fjalori   A e keni fjalorin këtu?
 fjalorë, -t

Feminine

vajzë, vajza   Unë e shof vajzën përditë.
 vajza, -t

mësuese, mësuesja   Unë e njof mësuesen tuej.
 mësuese, -t

shtëpi, shtëpija   Ae keni shtëpin këtu?
 shtëpi, -t

c. Prepositions which govern the accusative case.

Prepositions govern one or more cases. A lot, like the following, with which you are well acquainted, govern the accusative: mbi "on," në "at, on," me "with," nën "under," pa "without," për "for."

In such a case, when you have an accusative because of a preposition you never take into consideration the pronoun e or i preceding the verb. For example notice the following sentences:

Librat janë mbi tryezë.

Librat janë mbi tryezën e verdhë.

Ata janë në klasë.

Ata janë në klasën e shqipes.

Unë shkova me një nxânës.

Unë shkova me nxânsin tuej.

Na shkojmë në kinema me nxânës.

Na shkojmë në kineman e Presidio-s me nxânsit tonë.

2. The Simple Past. Together with the direct object, we have introduced to you the endings of the simple past. We will explain the different endings of the simple past in other lessons, when we will speak about verbs, but for now remember that the endings -va, -ve, -i for the singular and -uem, -uet, -uen for the plural are applied to all verbs ending in the infinitive in -ue. For example:

LESSON 20

me shkue
(to go)

unë shkova
ti shkove
ai shkoi

na shkuem
ju shkuet
ata shkuen

me fillue
(to begin)

unë fillova
ti fillove
ai filloi

na filluem
ju filluet
ata filluen

me kalue
(to pass)

unë kalova
ti kalove
ai kaloi

na kaluem
ju kaluet
ata kaluen

me lexue
(to read)

unë lexova
ti lexove
ai lexoi

na lexuem
ju lexuet
ata lexuen

1. A ka shumë restoranta në Monterej?
Po, në Monterej ka shumë restoranta.
Sa restoranta ka në rrugën "Pasifik"?
Në rrugën "Pasifik" ka një restorant.
Në cilin restorant shkoni ju?
Unë shkoj në restorantin "Devolli".
A shkojnë shumë njerëz në restorantat e Monterejt?
Po, në restorantat e Monterejt shkojnë shumë
njerëz.
Në cilët restoranta shkojnë më shumë njerëz?
Në restorantat që janë në skelen nr. 1 shkojnë
më shumë njerëz.

A ka shumë peshkshites në skele?
Po, në skele ka shumë peshkshites.
A njifni ju ndonji peshkshites?
Po, unë njof një peshkshites.
Cilin peshkshites njifni ju?
Unë njof peshkshitsin që banon në Rrugën e Dytë.
A i njifni peshkshitsit tjerë që punojnë në skele?
Jo, nuk i njof.

A ka shumë peshkatarë në Monterej?
Po, në Monterej ka shumë peshkatarë.
A njifni ju ndonji peshkatâr?
Jo, nuk njof ndonji peshkatâr.
Kush punon me peshkatarët?
Peshkshitsit punojnë me peshkatarët.
A e shifni peshkatarin që është në pikturë?
Po, e shof.

A ka peshk në Gjiun e Monterejt?
Po, në Gjiun e Monterejt ka peshk.
Ku e marrin peshkun peshkshitsit?
Peshkshitsit e marrin peshkun prej peshkatarëve.
Sa peshq shifni në pikturë?
Në pikturë shof dy peshq.

A lexoni libra shpesh?
Po, unë lexoj libra shpesh.
Sa libra në javë lexoni?
Unë lexoj një libër në javë.
A e keni lexue librin "Kenery Ro"?
Po, e kam lexue.
A i keni lexue librat tjerë që ka shkruar Stajnbeku?
Jo, nuk i kam lexue.

2. A ka Monterej shumë fabrika?

Jo, tash Monterej nuk ka shumë fabrika.

A ka punë në fabrikat e Monterejt?

Jo, në fabrikat e Monterejt nuk ka punë.

Pse i kanë mbyllë fabrikat e Monterejt?

Sepse në Gjiun e Monterejt nuk ka shumë peshk.

A keni shkue ndonji herë në fabrikën e peshkut në skelen nr. 2?

Jo, nuk kam shkue n'at fabrikë.

A ka shumë barka në Gjiun e Monterejt?

Po, ka shumë barka.

A keni ju barkë?

Po, kam një barkë.

Ku e mbani barkën?

Unë e mbaj barkën në shtëpi.

Ku i mbajnë barkat peshkatarët?

Peshkatarët i mbajnë barkat në skele.

Sa skele ka Monterej?

Monterej ka dy skele.

Ku punojnë peshkshitsit?

Peshkshitsit punojnë në skelen nr. 1.

Çka ka në skele?

Në skele ka restauranta, dyqane etj.

Çka ka mbi sofër?

Mbi sofër ka një thikë, një mësallë dhe një pjatë.

Çka ka në raft?

Në raft ka një revistë, një gazetë dhe një paqetë.

Sa dogana ka Monterej?

Monterej ka një doganë.

Sa dogana ka Nju Jorku?

Nju Jorku ka shumë dogana.

Cilën gazetë lexoni ju?

Unë lexoj gazetën e Monterejt.

Cilën gazetë lexon ai?

Ai i lexon të gjitha gazetatat.

Kush e lexon revistën TAJM?

Na të gjithë e lexojmë revistën TAJM.

3. Kush e nxën më mirë dialogun?

Kush e shkruen mësimin me laps?

Kush i lexon të gjitha revistat?

Kush i mban të hollat në xhep?

Kush nuk e hap dritoren?

Kush i përsërit mësimet çdo javë?

Sa dialogë nxëni çdo ditë?
 Sa mësimë dini mirë?
 Sa revista lexoni?
 Sa të holla keni në xhep?
 Sa dritore hapni?
 Sa mësimë përsëritni çdo javë?

4. Si e kalove ditën dje?
 Paradreke studjova dhe mbasdreke shkova në teatër.
 Si e kaloi ditën shoku juej?
 Ai studjoi dhe shkroi letra.
 Si e kaluen fundin e javës shokët tjerë?
 Ata shkuen në plazhë.
 A shkuet ju dje në plazhë?
 Po, na shkuen në plazhën e Karmelit.
 A e dini ku shkova unë dje?
 Jo, unë nuk e di ku shkuet ju dje.

Kush e kaloi fundin e javës mirë?
 Kush shkroi letra dje?
 Kush e mbaroi librin më parë?
 Kush punoi dje në kazermë?
 Kush e lexoi dje mësimin mirë?
 Kush e filloi letrën me pëndë dhe e mbaroi me laps?

5. A kanë peshkatarët në Monterej shumë punë?
 Jo, peshkatarët në Monterej nuk kanë shumë punë.

A keni ju shumë punë në mbrâmje?
 Po, në mbrâmje kam shumë punë.

A keni punë tash?
 Jo, tash nuk kemi punë.

A kanë nxânsit shumë punë të shtunden dhe të dielen?
 Jo, të shtunden dhe të dielen nxânsit nuk kanë shumë punë.

6. Sa shtëpi keni ju?
 Unë kam dy shtëpi.
 A banoni ju në njânen?
 Po, unë banoj në njânen.
 Ku gjinden?
 Njâna është në Monterej; tjetra në Sisajd.

Sa restauranta ka Zotni Berati?
 Zotni Berati ka dy restauranta.
 A punon ai në njânin?
 Po, ai punon në njânin.

Në cilën rrugë janë restaurantat e Zotni Beratit?
Njëni është në rrugën "Pasifik"; tjetri është në
rrugën "Devolli".

Sa pënda keni?

Unë kam dy pënda.

Ku i mbani?

Njëne mbaj në xhep; tjetren në syzë.

Çfarë ngjyre kanë?

Njëna është e kaltërt; tjetra është e blertë.

Të shtunden që kaloi, bashkë me një shok, vizitova Montereyn. Paradreke vizituem dy skelet e qytetit. Në njënjën skele ka peshkshites, restauranta e dyqane të ndryshme. Jo larg prej aty, në një rrugë të gjatë, ka shumë fabrika peshku. Të gjitha këto fabrika janë mbyllë, mbasi në Gjiun e Montereyt nuk ka më shumë peshk.

Më vonë vizituem teatrin e parë të Kalifornisë, rrugën kryesore dhe disa rrugë tjera. Monterey ka shumë ndërtesa e shtëpi të bukura; disa nga këto shtëpi kanë një stil të veçantë.

Mbasdreke shkova në plazhën e Karmelit; shoku shkoi në një kinema në qytet.

QUESTIONS - PYETJE

1. Bashkë me kë vizitova Montereyn të shtunden që kaloi?
2. Kush e vizitoi Montereyn?
3. Çka vizituem paradreke?
4. Kur i vizituem dy skelet e qytetit?
5. Në cilën skele ka peshkshitës?
6. Çka ka në njënjën skele?
7. Ku ka restauranta e dyqane të ndryshme?
8. Çka ka jo larg prej aty, në një rrugë të gjatë?
9. Ku ka shumë fabrika peshku?
10. Qysh është rruga ku ka shumë fabrika peshku?
11. Cilat fabrika janë mbyllë?
12. Në cilin gjë nuk ka më shumë peshk?
13. Çka nuk ka më në Gjiun e Montereyt?
14. Cilin teatër vizituem më vonë?
15. Kur e vizituem teatrin e parë të Kalifornisë?
16. Kur e vizituem rrugën kryesore?
17. Po rrugët tjera, kur i vizituem?
18. Cili qytet ka shumë ndërtesa e shtëpi të bukura?
19. Çfarë shtëpish ka Monterey?
20. Sa ndërtesa e sa shtëpi të bukura ka Monterey?
21. Çfarë stili kanë disa nga këto shtëpi?
22. Kush shkoi mbasdreke në plazhën e Montereyt?
23. Ku shkova mbasdreke?
24. Kush shkoi në një kinema në qytet?
25. Ku gjindet kjo kinema?

A. Answer the following questions without repeating the object or the person about whom you are asked. For example:
Did you read the book? Yes, I read it.

1. A en jifni Zotni Beratin? _____
2. A e dini dialogun? _____
3. A i lexoni mësimet përditë? _____
4. A i nxëni mirë dialogët? _____
5. A e dini kush është ai? _____

B. Pluralize the underlined parts in the following sentences:

6. Ata nuk e studjojnë dialogun. _____
7. Na e nxëmë mësimin në mbrëmje. _____
8. Unë shkova në kinema me nji shok. _____
9. A e keni mbyllë dritoren? _____
10. A e mbarove letrën? _____

Translate the following sentences:

11. I spent one night in Carmel. _____
12. Do you live in Monterey? _____
13. He does not know the dialogue. _____
14. Why didn't you read the book? _____
15. We know all the lessons. _____

barkë, -a barka, -t	(f.)	boat (sail and motor)
doganë, -a dogana, -t	(f.)	customhouse, (custom) duty
fabrikë, -a fabrika, -t	(f.)	factory
gji, -u gji, -t	(m.)	breast, bay
gjithënjë	(adv.)	still, always, all times
karakteristik, -e karakteristikë	(adj.j.&f.)	characteristic
kryesuer, kryesore kryesorë	(adj.m.&f.)	main, principal, lead- ing, cardinal, chief, primary
me kujtue (unë kujtoj)	(v.)	to believe, to think, to remember, to consider, to deem, to remind, to mean
larg	(adv.)	far
paradreke	(adv.)	in the morning, before noon
mâ parë	(adv.)	first of all, before, earlier, sooner, be- forehand, ago
me u-mbyllë (unë mbyllem)	(v.)	to be closed
njâni njâna	(pron.m.) (pron.f.)	one (of them)
peshk, -u peshq, -t	(m.)	fish
peshkatâr, -i peshkatarë, -t	(m.)	fisherman, angler
peshkshitës, peshkshitsi peshkshitës, peshkshitsit	(m.)	fishmonger

punë, -a punë, -t	(f.)	work, job, case, affair, matter
restaurant, -i restauranta, -t	(m.)	restaurant
s'	(adv.)	not, no
skele, skelja skele, -t	(f.)	port, wharf, pier, harbor
spanjol, -e spanjolë	(adj.m.&f.)	Spanish
stil, -i stile, -t	(m.)	style
teatër, teatri teatra, -t	(m.)	theater
ti	(pron.sing.)	you (thou)
vallë	(particle)	I wonder
i, e, të veçantë të veçanta	(adj.m.&f.)	special, particular
i, e, të vërtetë të vërteta	(adj.m.&f.)	true, real
me vizitue (unë vizitoj)	(v.)	to visit

NOTES:

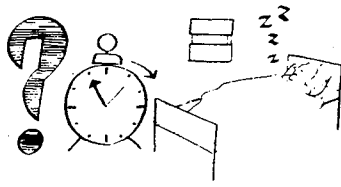
është e vërtetë	it's true
mjaft mirë	pretty well, pretty good
me kalue natën, fundin e javës, etc.	to spend the night, the week- end, etc.
me pasë punë (unë kam punë)	to be busy
s'ka më	there is no more, that's all

1. A dini ju me lexue?
Po, unë dij me lexue.
A di shoku juej me lexue?
Po, edhe shoku im di me lexue.
A dini ju të gjithë me shkruie?
Po, na të gjithë dijmë me shkruie.
A di ti anglisht?
Po, unë dij anglisht.
2. A e dini ju ku është biblioteka?
Po, unë e dij ku është biblioteka.
A e dij unë ku banon Zotni Berati?
Po, ju e dini ku banon Zotni Berati.
A e dini ju sa kushton ky libër?
Po, na e dijmë sa kushton ky libër.
A e di ti sa është ora?
Po, unë e dij sa është ora.
3. A e pij unë duhanin?
Po, ju e pini duhanin.
A e pi ai duhanin?
Po, ai e pi duhanin.
A e pijmë na të gjithë duhanin?
Po, na të gjithë e pijmë duhanin.
A e pi ti duhanin?
Po, unë e pij duhanin.
4. Për çka duhet gota?
Gota duhet me pi ujë.
Për çka duhet filxhani?
Filxhani duhet me pi kafe.
Me çka pini ujë?
Unë pij ujë me gotë.
Me çka pini kafe?
Unë pij kafe me filxhan.
Me çka pi kafe shoku juej?
Edhe shoku im pi kafe me filxhan.
Me çka pini ujë ju të gjithë?
Na të gjithë pijmë ujë me gota.
Me çka pijnë kafe oficerat?
Oficerat pijnë kafe me filxhana.

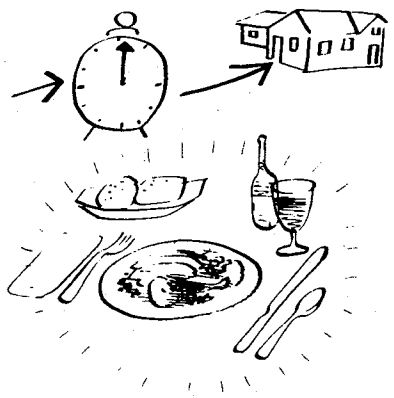
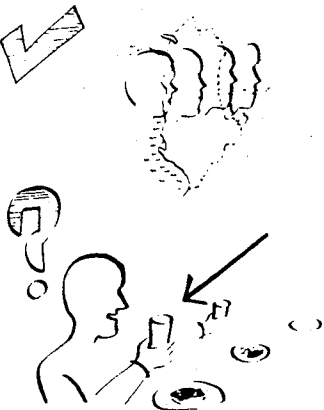
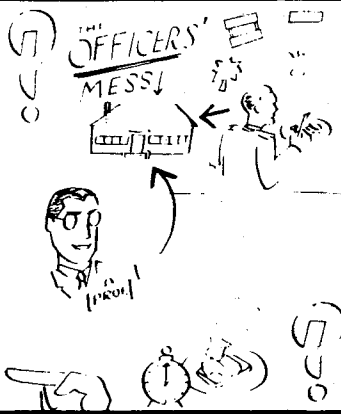
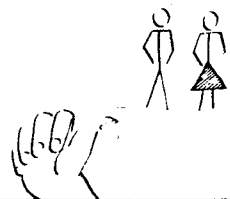
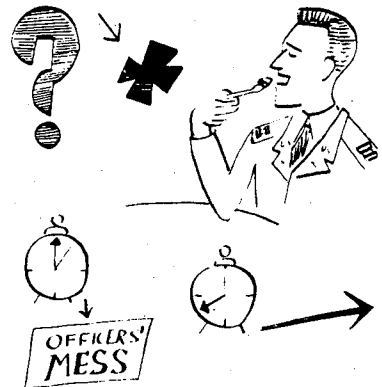
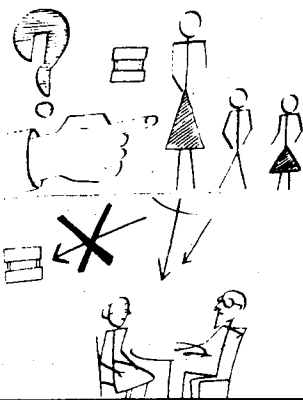
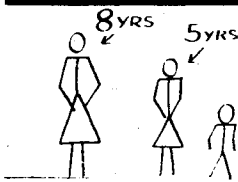
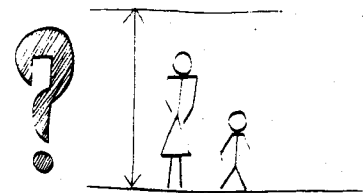
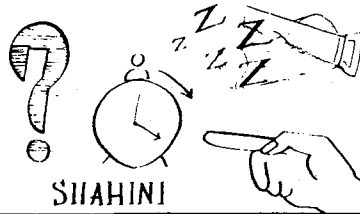
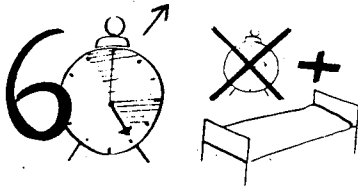
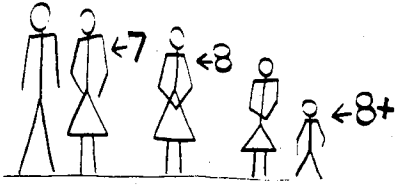
1. Sa orë flêni, Zotní Kapiten?
2. Unë flêj gjashtë orë; mjerisht s'kam kohë me fjetë shumë.
3. Gjashtë orë janë mjaft.
4. Po ju, sa orë flêni, Zotní Shahini?
5. Unë e grueja flêjmë shtatë orë: vajza e madhe flên tetë orë dhe fëmijët tjerë flêjnë pak më shumë.
6. A janë të mëdhaj fëmijët?
7. Vajza e madhe është tetë vjeç; vajza e vogël pesë vjeç dhe djali është shumë i vogël.
8. Edhe unë kam dy fëmijë të vogjël.
9. A e keni familjen me vete?
10. Jo, ata jetojnë tash për tash ke nëna dhe baba i grues.
11. Ku hani, Zotní Kapiten?
12. Drekën e ha në Mensën e Oficeravet; darkën e ha jashtë, të shumtën.
13. Pse quhet "Mensa e Oficeravet"? Vetëm oficerat hanë atje?
14. Jo, edhe mësuesit munden me hangër; a nuk hani drekë edhe ju atje?
15. Na mësuesit e departamentit tonë hamë në shtëpi; vetëm sekretarja ha drekë në mensë.
16. A nuk shkoni ndonjiherë në mbrâmje me pí në mensë?
17. Jo, unë nuk pij asnjë pije.
18. A e pini duhanin?
19. Po, e pij; gati çdo shqiptár e pi duhanin.
20. Çka pijnë shqiptarët kur hanë?
21. Ujë ase venë. Çka pini ju këtu n'Amerikë?
22. Na pijnë kafe ase qumësht; rrallë ujë dhe gati kurrë venë.
23. Erdhi koha me shkue në shtëpi. Drekën e mirë!
24. Drekën e mirë, Zotní Shahini!

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. How many hours do you sleep, captain?
2. I sleep six hours; unfortunately I do not have time to sleep much.
3. Six hours are quite a bit.
4. What about you, how many hours do you sleep, Mr. Shahini?
5. My wife and I sleep seven hours, our eldest girl sleeps eight hours and the other children sleep a little more.
6. Are the children grown?
7. The eldest girl is eight years old, the youngest girl is five years old and the boy is very young.
8. I have two small children, too.
9. Is your family with you?
10. No, they are living, for the time being, with my wife's mother and father.
11. Where do you eat, captain?
12. I have lunch at the Officers' Mess, but for dinner I go out most of the time.
13. Why is it called "The Officers' Mess?" Do only officers eat there?
14. No, the instructors may also eat there. Don't you have lunch there too?
15. The instructors of our department eat at home, only our secretary goes there for lunch.
16. Don't you ever go evenings to the mess to have a drink?
17. No, I do not drink.
18. Do you smoke?
19. Yes, I do, almost all Albanians smoke.
20. What do Albanians drink with their food?
21. Either water or wine. What do you drink here in America?
22. We drink either coffee or milk, occasionally we drink water, almost never wine.
23. It is time to go home. Have a nice lunch (good appetite)!
24. Good appetite!

6 ≠ 1

1. Verbs. The verb is a word that tells an action or expresses a state of being. For example:

djali studjon çdo ditë. (The boy studies every day.)

djali im është i gjatë. (My son is tall.)

The verb is the most important part of a sentence for the following reasons:

(1) Without a verb there can be no statement of fact in a sentence.

(2) The verb allows us to determine the subject and its number.

(3) The verb allows us to know the time when something is occurring.

a. As a consequence, the verb has the following characteristics:

person and number: any one of the six relations distinguished by the pronouns. For example:

unë shkoj	:	1st person singular	(I go)
ti shkon	:	2nd person singular	(thou goest)
ai, ajo shkon	:	3rd person singular	(he, she goes)

na shkojmë	:	1st person plural	(we go)
ju shkoni	:	2nd person plural	(you go)
ata, ato shkojnë	:	3rd person plural	(they go)

tenses: that which is the distinctive form of the verb for distinction of the time. For example:

unë shkoj	present tense	(I go)
unë shkova	simple past	(I went)
unë do të shkoj	future	(I will go)

mood: the manner in which an action is expressed. For example:

unë shkoj çdo ditë	: present indicative	(I go every day.)
të shkoj çdo ditë	: present subjunctive	(that I go every day)
me shkue çdo ditë	: present infinitive	(to go every day)

Conclusion: The systematic arrangement of all forms of a verb by which these inflections are shown, is called a "conjugation." The significance and function of all mentioned terms will be dealt with later, every time we encounter a new tense and a new mood.

b. Other very important distinctions of the verb are the following:

(1) A verb is called "transitive" when it has a direct object, that is, the action of the verb passes directly from the subject to a receiver or an object. For example:

djali lexon librin (direct object) (The boy reads the book.)

vajzat shkruejnë letra (direct object) (The girls write letters.)

For more examples see Lesson 20, the lesson in which the direct object was covered.

(2) A verb is called "intransitive" when it does not have an object, it cannot have an object, that is, the action of the verb does not pass to a receiver or an object, but remains to the subject. For example:

djali flên (The boy sleeps.)

vajzat shkojnë në shkollë (The girls go to school.)

Notice that shkollë is a direct object of the preposition në but not of the verb shkojnë.

(3) A verb is called "reflexive" when the action of the verb refers back to the subject. For example:

djali zgjohet n'orën 7. The idiomatic translation is: the boy wakes up at 7. However, zgjohet in Albanian means that he wakes himself. In other words, the boy does something. To whom? To himself.

vajzat lahen shpesh (The girls wash themselves often.)

While the transitive and intransitive verbs have one type of conjugation, the reflexive have endings of another type.

c. The infinitive. In Albanian, the most important mood is the infinitive (the mood that does not have either person or number). Observing the ending of the infinitive we may form the present tense and with the infinitive we form other tenses, as we will see later.

The infinitive is preceded by the particle me or për të and may end as follows:

(1) With a group of two vowels:

me shkue	(to go)
me krye	(to complete)
me ndie	(to hear)

(2) With a vowel (nasal or long):

me bâ	(to do)
me fshî	(to sweep)
me lâ	(to wash)

(3) With a consonant plus -ë:

me hapë	(to open)
me matë	(to measure)
me quejtë	(to call)
me sjellë	(to bring, to turn)

d. The formation of the present indicative. The present tense expresses an action happening at the moment in which we speak or an action which is repeated from time to time. For example:

(1) Sot është nji ditë e bukur.

(2) Unë nxâ përditë.

The infinitive helps us a great deal in the formation of the present tense, as you can see in the following rules:

Rule 1: Verbs ending in the infinitive in double vowel and nasal or long vowel (see c., group (1) and (2)) have these endings in the present tense:

1st person singular:	-j
2nd person singular:	-n
3rd person singular:	-n
1st person plural:	-jmë
2nd person plural:	-ni
3rd person plural:	-jnë

LESSON 21

NOTE: The verbs ending in the infinitive in the double vowel -ie and those ending with nasal or long vowel, follow the rule of the verbs me krye, that is, they form the present tense by adding the endings to the infinitive. Example:

me ndie (to hear)	me bâ (to do)	me fshî (to sweep)	me lâ (to wash)	me lé (to be born)
unë ndiej ti ndien ai ndien	unë bâj ti bân ai bân	unë fshîj ti fshîn ai fshîn	unë lâj ti lân ai lân	unë léj ti lën ai lën
na ndiejmë ju ndieni ata ndiejnë	në bâjmë ju bâni ata bâjnë	na fshîjmë ju fshîni ata fshîjnë	na lajmë ju lani ata lajnë	na lejme ju leni ata lejne

Exceptions: Two verbs: me ngá "to run" and me gërgá "to tease" are exceptions. You will see their conjugation in the following paragraph. The verb me pí "to drink" does not take -n in 2nd and 3rd person singular.

Rule 2: Verbs ending in the infinitive in a consonant plus -ë have fixed endings only in the plural. They are: -im, -ni, -in. In the singular they fit one of the following endings:

-	-es	-as	-s
-	-et	-et	-t
-	-et	-et	-t

Here are the keys of these different conjugations:

me hapë (to open)	me pritë (to wait)	me ngá (to run)	me matë (to measure)
unë hap ti hap ai hap	unë pres ti pret ai pret	unë ngas ti nget ai nget	unë mas ti mat ai mat
na hapim ju hapni ata hapin	na presim ju pritni ata presin	na ngasim ju ngitni ata ngasin	na masim ju matni ata masin

me ndjekë (to attend)	me sjellë (to bring)	me ecë (to walk)
unë ndjek ti ndjek ai ndjek	unë sjell ti sjell ai sjell	unë eci ti ecën ai ecën
na ndjekim ju ndiqni ata ndjekin	na sjellim ju sillni ata sjellin	na ecim ju ecni ata ecin

Now, we will see how the present tense is formed with the endings mentioned before. At this point we need to observe the following three remarks:

NOTE: There are two kinds of present tenses of verbs ending in the infinitive in -ue: (1) verbs that change the final -ue of the infinitive into -o before taking the endings of the present tense (the largest group of verbs in Albanian) and (2) verbs (very few) which take the endings of the present tense by adding them to the infinitive. For example:

<u>changing -ue into -o</u>		<u>not changing anything</u>	
me shkue (to go)	me punue (to work)	me shkruë (to write)	me pague (to pay)
unë shkoj ti shkon ai shkon	unë punoj ti punon ai punon	unë shkruëj ti shkruen ai shkruen	unë paguej ti paguen ai paguen
na shkojmë ju shkoni ata shkojnë	na punojmë ju punoni ata punojnë	na shkruëjmë ju shkrueni ata shkruëjnë	na paguejmë ju pagueni ata paguejnë

We said that the verbs which form the present tense by adding the endings to the infinitive are few. The most important ones are:

me shkruë (to write)
me pague (to pay)
me shue (to extinguish, to turn off)
me gatue (to cook)

NOTE: There are two kinds of present tense of verbs ending in -ye: (1) verbs that change the final -ye of the infinitive into -e before taking the endings of the present tense and (2) verbs that take the endings by adding them to the infinitive. For example:

<u>changing -ye into -e</u>		<u>not changing anything</u>	
me shërbye (to serve)	me këthye (to turn)	me krye (to complete)	me thye (to break)
unë shërbej ti shërben ai shërben	unë këthej ti këthen ai këthen	unë kryej ti kryen ai kryen	unë thyej ti thyen ai thyen
na shërbejmë ju shërbeni ata shërbejnë	na këthejmë ju këtheni ata këthejnë	na kryejmë ju kryeni ata kryejnë	na thyejmë ju thyeni ata thyejnë

Exceptions: You have noticed that the verbs ending in the infinitive in a consonant followed by an -ë do not take the regular endings -j, -n, -n for the three persons of the singular. Example:

me ndjekë: unë ndjek, ti ndjek, ai ndjek
me sjellë: unë sjell, ti sjell, ai sjell

The verbs ending in the infinitive with the group -jtë, which are conjugated in the present like the verb me shkruë after -jtë of the infinitive is dropped, do not follow the above rule. Example:

me quejtë: unë quej, quen, ai quen, na quejmë, ju queni, ata quejnë.

Only the verb me dijtë lacks -n in the 2nd and 3rd person singular.

The verbs which do not follow the rules already given in this lesson are considered irregular verbs (See VERBS, Reference material, from page 45 to 81). In today's lesson you have had two of these irregular verbs: me hangër "to eat" and me fjetë "to sleep."

2. Nouns. When we spoke about nouns (Lesson 19) we said that when a noun takes -a in the definite singular, that noun is feminine. In the dialogue of this lesson you have two nouns: babë, baba and fëmijë, fëmija, which, as far as form is concerned, look like they are feminine but they are not! They are treated as masculine. So you should say:

baba është i mirë and babat janë të mirë
fëmija është i bukur and fëmijët janë të bukur

but

vajza është e bukur and vajzat janë të bukura

1. Në ç'orë shkoni me hangër në mbrâmje?
Në mbrâmje, unë shkoj me hangër n'orën shtatë.
Në ç'orë shkoni me fjetë?
Unë shkoj me fjetë n'orën dhetë e gjymës.
Ku flëni?
Unë flëj në kazermë.
Ku flën Zotní Shahini?
Zotní Shahini flën në shtëpí.
Ku flëni ju tjerët?
Na tjerët flëjmë në kazermë.
Ku flëjnë oficerat?
Oficerat e martuem flëjnë në shtëpít e tyne; tjerët në kazermë.
2. Sa orë flëni?
Unë flëj shtatë orë.
Sa orë flëj unë?
Nuk e di, sa orë flëni ju.
Sa orë flën Zotní Shahini?
Nuk e di, sa orë flën Zotní Shahini.
Sa orë flëni ju të gjithë?
Na të gjithë flëjmë shtatë ase tetë orë.
Sa orë flëjnë oficerat?
Edhe oficerat flëjnë shtatë ase tetë orë.
3. Ku shkoni me hangër?
Unë shkoj me hangër në mensë.
Në ç'orë hani drekë?
Unë há drekë n'orën dymëdhetë.
Në ç'orë ha drekë Zotní Shahini?
Zotní Shanini há drekë n'orën dymëdhetë e një çerek.
Në ç'orë hani drekë ju të gjithë?
Na të gjithë hamë drekë n'orën dymëdhetë.
Në ç'orë hanë drekë oficerat?
Oficerat hanë drekë n'orën dymëdhetë.
4. Ku hani?
Unë ha në Mensën e Oficeravet.
Po ju, ku hani, Zotní _____?
Unë ha në Mensën e Ushtarëvet.
Ku ha Zotní Shahini?
Zotní Shahini ha në shtëpí.
Ku ha unë?
Edhe ju hani në shtëpí.
Ku hani drekë ju të gjithë?
Na të gjithë hamë drekë në Mensën e Ushtarëvet.

5. A shkoni ndonjiherë me pi në mensë?
 Po, unë shkoj nganjherë me pi në mensë.
 Çka pini, zakonisht?
 Zakonisht, unë pij kafe.
 Çka pi Zotni Shahini kur ha drekë?
 Zotni Shahini pi venë kur ha drekë.
 Çka pini ju të gjithë kur hani drekë?
 Na të gjithë pijmë kafe kur hamë drekë.
 Çka pijnë oficerat kur hanë darkë?
 Edhe oficerat pijnë kafe kur hanë darkë.

A e pij unë duhanin?
 Po, ju e pini duhanin.
 Po ju, a e pini duhanin?
 Jo, unë nuk e pij duhanin.
 A e pi shoku juej duhanin?
 Po, shoku im e pi duhanin.
 Po ju, Zotni _____ dhe Zotni _____, a e pini duhanin?
 Po, na e pijmë duhanin.
 A e pijnë ushtarët duhanin?
 Po, ushtarët e pijnë duhanin.

Çka pijnë fëmijët në mëngjes?
 Në mëngjes fëmijët pijnë qumësht.
 Çka pijnë grát në mëngjes?
 Në mëngjes grát pijnë kafe.

6. Sa fëmijë keni?
 Kam katër fëmijë: dy djelm dhe dy vajza.
 A shkon djali i vogël në shkollë?
 Jo, djali i vogël nuk shkon në shkollë.
 Cilët janë mâtë të vogjël, djelmt apo vajzat?
 Djelmt janë mâtë të vogjël.
 Sa vjeç është vajza e madhe?
 Vajza e madhe është dymëdhjetë vjeç.
 Sa vjeç është djali i vogël?
 Djali i vogël është dy vjeç.
 A është gjiu i Monterejt i madh?
 Jo, gjiu i Monterejt është i vogël.
 A është mensa e oficeravet e madhe?
 Jo, mensa e oficeravet është e vogël.
 A janë fjalorët tuej të mëdhaj?
 Jo, fjalorët e mij janë të vogjël.
 A janë shtëpft e Monterejt të mëdhaja?
 Jo, shtëpft e Monterejt janë të vogla.
 A janë vajzat mâtë të gjata se djelmt?
 Po, vajzat janë mâtë të gjata se djelmt.

7. A keni mjaft kohë me studjue?
 Po, unë kam mjaft kohë me studjue.
 A keni mjaft kohë me hangër drekë në shtëpi?
 Jo, unë s'kam mjaft kohë me hangër drekë në shtëpi.
 A keni kohë me shkue në kinema?
 Jo, unë s'kam kohë me shkue në kinema.
 A keni kohë me shkue në plazhë?
 Jo, unë s'kam kohë me shkue në plazhë.
 A keni kohë me shkruë letra?
 Jo, unë s'kam kohë me shkruë letra.
- A ka shumë grá n'ushtri?
 Jo, n'ushtri ka pak grá.
 A janë shumë grá mësuese?
 Po, shumë grá janë mësuese.
 A punojnë shumë grá në zyra?
 Po, shumë grá punojnë në zyra.
 Çka bëjnë grát në zyra?
 Grát janë sekretare në zyra.
 A ka sekretare departamenti ynë?
 Po, departamenti ynë ka sekretare.
 Ku ha sekretarja e departamentit tonë?
 Sekretarja e departamentit tonë ha në Mensën e Oficeravet.
9. A shkoni ke prindët tuej ndonjiherë?
 Jo, nuk shkoj, sepse nuk kam kohë.
 A shkojnë shokët ke prindët e tyne ndonjiherë?
 Po, shokët shkojnë ke prindët e tyne nganjiherë.
 A shkoni ke mësuesi në mëngjes?
 Po, unë shkoj ke mësuesi në mëngjes.
- A pini ndonji pije?
 Pij vetëm ujë, qumësht dhe kafe.
 A pini venë në darkë?
 Unë pij venë për darkë shumë rrallë.

Zakonisht, unë flëj gjashtë orë, por kur kam pushim flëj pak më shumë. Grueja ime flën tetë orë; fëmijët flëjnë pak më shumë. Unë kam tre fëmijë: dy vajza e një djalë. Vajza e madhe është tetë vjeç, vajza e vogël pesë vjeç dhe djali është pesëmbëdhjetë muejsh. Familja ime nuk është këtu. Tash për tash, ata jetojnë ke nëna dhe baba i grues.

Unë há drekë në Mensën e Oficeravet; darkën e há në qytet. Kur há pij zakonisht ujë ase kafe me qumësht. Mbas buke pij një ase dy cingare.

Mësuesit e departamentit tonë hanë, të shumtën, drekë e darkë në shtëpi. Të dielevet shkojnë edhe ata nganjherë, me grát e tyne, me hangër në mensë.

Zotní Bregu ka gjashtë fëmijë: dy vajza të mëdhaja, dy djelm e dy vajza të vogla. Vajzat e mëdhaja punojnë; djelmt e vajzat e vogla shkojnë në shkollë.

QUESTIONS - PYETJE

1. Sa orë flëj unë, zakonisht?
2. Kush flën gjashtë orë, zakonisht?
3. Çka báj unë kur kam pushim?
4. Sa orë flën grueja ime?
5. Po fëmijët, sa orë flëjnë?
6. Kush ka tre fëmijë?
7. Sa vajza e sa djelm kam unë?
8. Cila vajzë është tetë vjeç?
9. Sa vjeç është vajza e vogël?
10. Sa muejsh është djali?
11. Familja e kujt nuk është këtu?
12. Ku jetojnë ata, tash për tash?
13. Kush ha drekë në Mensën e Oficeravet?
14. Çka báj unë në Mensën e Oficeravet?
15. Ku e há unë darkën?
16. Çka pij unë kur há, zakonisht?
17. Kush pi, kur ha, ujë ase kafe me qumësht, zakonisht?
18. Sa cingare pij unë mbas buke?
19. Çka báj unë mbas buke?
20. Ku hanë drekë e darkë mësuesit e departamentit tonë?
21. Kush ha në shtëpi, të shumtën?
22. Ku shkojnë ata me hangër, nganjherë, me grát e tyne?
23. Sa fëmijë ka Zotní Bregu?
24. Kush ka dy vajza të mëdhaja?

25. Kush ka edhe dy djelm e dý vajza të vogla?
26. Cilat vajza punojnë?
27. Çka bëjnë vajzat e mëdhaja?
28. Ku shkojnë djelmt e vajzat e vogla?

A. Translate the following into Albanian:

1. I usually have dinner at five o'clock.
2. When I have breakfast I drink coffee.
3. It is time to go to sleep.
4. White wine is good.
5. My father is good.

B. Translate the following into English:

6. A jeni gati?
7. Ajo nuk shkon kurr ke prindët e saj.
8. Unë pij të shumtën njizet cingare në ditë.
9. Asnji qytet në Shqipni nuk është më i madh se Tirana.
10. Familjen e vizitova vjet.

asnji	(pron.)	none, not a single one
atje	(adv.)	in that (distant) place, there
babë -a baba, -t	(m.)	father
darkë, -a darka, -t	(f.)	dinner, supper
djalë, -i djelm, -t	(m.)	boy, son
drekë, -a dreka, -t	(f.)	lunch, noon
duhan, -i duhane, -t	(m.)	tobacco
familje, familja familje, -t	(f.)	family
fëmijë, -a fëmijë, -t	(m.)	child, baby, infant
me fjetë (unë flêj)	(v.)	to sleep
gati	(adv.)	almost; ready
grue, grueja grá, -t	(f.)	woman, wife
me hangër (unë há)	(v.)	to eat
ke	(prep.)	to, in care of
kurrë	(adv.)	never
i madh, e madhe të mëdhaj, të mëdhaja	(adj.m.&f.)	big, large, great, capital (for letters)

mjerisht	(adv.)	unfortunately
munden	(f.)	they can
nanë, -a nana, -t	(f.)	mother
me p ⁱ (unë pij)	(v.)	to drink
pije, pija pije, -t	(f.)	drink, beverage; drinking (as a habit)
qumësht, -i	(m.)	milk
sekretare, sekretarja sekretare, -t	(f.)	secretary
të shumtën	(adv.)	at the most
venë, -a venëna, -t	(f.)	wine
i, e vogël të vogjël, të vogla	(adj.m.&f.)	small, little

NOTES:

tash për tash	for the time being
me hangër drekë, darkë, mëngjes	to have lunch, dinner, break- fast
erdhi koha	it is time
quhet	is called

1. A është gjuha shqipe e vjetër?
Po, gjuha shqipe është e vjetër.
A është gjuha anglishte e vjetër?
Po, gjuha anglishte është e vjetër.

A është dritorja e madhe?
Po, dritorja është e madhe.
Sa dritore ka klasa jonë?
Klasa jonë ka dy dritore.
Sa gjykatore ka Monterej?
Monterej ka dy gjykatore.
2. Kush e hap dritoren në mëngjes?
Unë e hap dritoren në mëngjes.
Kush e hap derën në mëngjes?
Mësuesi e hap derën në mëngjes.
A i hapni librat kur lexoni?
Po, na i hapim librat kur lexojmë.
A i hapin nxânsit rradhorët kur shkruajnë?
Po, nxânsit i hapin rradhorët kur shkruajnë.
3. Kush e mbyll dritoren në mbrâmje?
Unë e mbyll dritoren në mbrâmje.
Kush e mbyll derën mbasdreke?
Mësuesi e mbyll derën mbasdreke.
A i mbyllni dyert e dritoret mbasdreke?
Po, na i mbyllim dyert e dritoret mbasdreke.
Kush i mbyll dyert e dritoret në mbrâmje?
Ata i mbyllin dyert e dritoret në mbrâmje.
4. For further practice use the following patterns:

Kush e hap librin? (derën, dritoren, zarfin, raftin, dhomën)

Kush i hap librat? (dyert, dritoret, zarfat, raftat, dhomat)

Kush e mbyll librin? (derën, dritoren, zarfin, raftin, dhomën)

Kush i mbyll librat? (dyert, dritoret, zarfat, raftat, dhomat)

5. Ku i fus unë librat?
Ti i fut librat në çantë.
Po ju, ku i futni librat?
Unë i fus librat në syzë.
Ku i fut rradhorët shoku juej?
Shoku im i fut rradhorët në raft.
Ku i futni lapsat e pëndat ju të gjithë?
Na i fusim lapsat e pëndat ndër xhepa.
Ku i fusin nxânsit librat?
Nxânsit i fusin librat ndër çanta.

1. Çë gjuhë nxëni në këtë shkollë?
2. Na nxëmë shqip.
3. A është shqipja një gjuhë e vjetër?
4. Po, gjuha shqipe është shumë e vjetër; është një gjuhë indoevropiane.
5. Sa shkronja ka?
6. Ka tridhjetë e gjashtë shkronja: njëzet e nëndë bashkëtingëllore dhe shtatë zanore.
7. A keni nxënë me folë shqip?
8. Natyrisht! Tash flasim mjaft rrjedhshëm.
9. A flet ti ndonji tjetër gjuhë të huej?
10. Po, unë flas pak gjermanisht.
11. Ku e ke nxënë gjermanishten?
12. Ma ka mësue grueja; ajo është gjermane.
13. A flet ajo anglisht?
14. Po, flet shumë mirë; edhe fëmijët flasin pak gjermanisht.
15. Çka thue ti, a është e vështirë gjuha shqipe?
16. Nuk di ende çka me thënë, por nuk më duket e vështirë.
17. Çka thonë nxënsit tjerë?
18. As për ata nuk është e vështirë.
19. Çka thotë mësuesi porsa hyn në klasë?
20. Porsa hyn në klasë thotë: "Mirë mëngjes!"
21. Qysh përgjigjini ju?
22. Edhe na thomi: "Mirë mëngjes!"
23. Çka thue ti kur shkon me hangër drekë?
24. Unë thom: "Drekën e mirë!"

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. What language are you learning in this school?
2. We are learning Albanian.
3. Is Albanian an old language?
4. Yes, the Albanian language is very old; it is an Indo-European language.
5. How many (alphabetic) letters does it have?
6. It has thirty-six (alphabetic) letters - twenty-nine consonants and seven vowels.
7. Have you learned how to speak Albanian?
8. Naturally! Now we speak quite fluently.
9. Do you speak any other foreign language?
10. Yes, I speak some German.
11. Where did you learn German?
12. My wife taught it to me; she is German.
13. Does she speak English?
14. Yes, she speaks English very well. The children speak some German too.
15. Do you think Albanian is difficult?
16. I do not know yet what to say, but it does not seem difficult.
17. What do the other students say?
18. It is not difficult for them either.
19. What does the teacher say as soon as he enters the classroom?
20. As soon as he enters the classroom he says, "Good morning."
21. How do you answer?
22. We say "Good morning" too.
23. What do you say when you go to eat at noon?
24. I say, "Have a nice lunch."

 <p>ALS</p> <p>↑</p> <p>Shqip</p>	 <p>Shqip</p> <p>20BQ 20AD 100AD 100AD</p> <p>✓</p> <p>INDO-EUROPEAN</p>	 <p># → B G D H C O</p> <p>↓</p> <p>36</p> <p>29c... + 7v...</p>
 <p>Shqip</p> <p>✓</p>	 <p>Franca Magyar</p> <p>✓</p> <p>Deutsch</p>	 <p>Deutsch</p> <p>Deutsch (LIFE)</p>
 <p>ENGLISH</p> <p>✓</p> <p>Gesundheit</p>	 <p>Shqip</p> <p>Shqip</p>	 <p>DIFFICULT</p>
		

Verbs. In this lesson we introduced four other verbs in the present tense. We do not delve into them, since two of them are irregular (me folë and me thënë) and therefore to be memorized through practice as they are, and two (me mësue and me përgjegjë) belong to the group which was explained in Lesson 21.

Adverbs denoting a language. In Albanian, a great number of names of countries in the world are feminine nouns ending in -i, as the noun shtëpi with which you are all well acquainted. For example:

Itali, -ja	Italy
Turqi, -ja	Turkey
Greqi, -ja	Greece
Rusi, -ja	Russia
Serbi, -ja	Serbia
Gjermani, -ja	Germany
Angli, -ja	England
Persi, -ja	Persia
Arabi, -ja	Arabia

Rule: If the ending -sht is added to the name of the country the adverb denoting language is formed. For example:

Unë lexoj anglisht.	I read English.
Unë flas gjermanisht.	I speak German.
Unë shkruaj rusisht.	I write Russian.
Unë nxâ greqisht.	I learn Greek.
Unë kuptoj turqisht.	I understand Turkish.
Ky libër është shkruar persisht.	This book is written in Persian.
N'Arabi njerzit flasin arabisht.	In Arabia people speak Arabic.

Exception: The name of Albania (country) as you know is Shqipni, -ja, which has the same ending as other countries mentioned above, but its adverb denoting the language is shqip. Therefore we have:

Unë flas shqip.	I speak Albanian.
Unë shkruaj shqip.	I write Albanian.
Unë lexoj shqip.	I read Albanian.
Unë nxâ shqip.	I learn Albanian.
Unë mësoj shqip.	I teach Albanian.

Important Note: The American student is often mistaken when he tries to translate the words Albania and Albanian. Look carefully at the following forms:

I am Albanian (nationality).
Unë jam shqiptâr.

I speak Albanian (language).
Unë flas shqip.

This is an Albanian book (language).
Ky është një libër shqip.

This is an Albanian officer (nationality).
Ky është një oficer shqiptâr.

Albania has high mountains (country).
Shqipnija ka male të nalta.

I speak as an Albanian when I speak Albanian (nationality and language).
Unë flas si shqiptâr kur flas shqip.

Noun denoting a language. We said above that by adding -sht to the noun of the country an adverb denoting language is formed: anglisht, italisht, turqisht, etc. By adding -e to this adverb, the noun denoting a language is formed. The category of nouns thus formed is treated as the noun dritore, -ja, and most of the time the definite form is used; the indefinite form is used rarely. For example:

Italishtja nuk është e vështirë.
Italian is not difficult.

Unë e kam nxânë anglishten në Angli.
I have learned English in England.

Alfabeti i shqipes ka 36 shkronja.
The Albanian alphabet has 36 letters.

Adjective denoting a language. The word shqipe can also be an adjective. The word denoting a language then can be expressed in three ways: with an adverb, with a noun or with an adjective. For example:

Unë flas shqip shumë mirë. (adverb)

Unë e flas shqipen shumë mirë. (noun)

Unë e flas gjuhën shqipe shumë mirë. (adjective)

Baba nuk di me shkrue turqisht. (adverb)

Baba nuk di me e shkrue turqishten. (noun)

Baba nuk di me e shkrue gjuhën turke. (adjective)

1. A flas unë shqip?
Po, ju flitni shqip.
A flitni ju shqip?
Po, edhe unë flas shqip.
A flet shoku juej shqip?
Po, shoku im flet shqip.
Çë gjuhë flitni ju dhe shoku juej?
Unë dhe shoku im flasim shqip.
Çë gjuhë flasin shokët tjerë?
Edhe shokët tjerë flasin shqip.

Sa gjuhë dini me folë?
Unë di me folë dy gjuhë.
A dini me folë shqip?
Po, unë di me folë shqip.
A dini me folë anglisht?
Po, unë di me folë anglisht.
A dini me folë gjermanisht?
Jo, unë nuk di me folë gjermanisht.
Sa gjuhë di me folë shoku juej?
Shoku im di me folë tri gjuhë: anglisht, shqip dhe gjermanisht.
2. A është gjuha shqipe e vjetër?
Po, gjuha shqipe është e vjetër.
Sa bashkëtingëllore ka shqipja?
Shqipja ka njizet e nëndë bashkëtingëllore.
Sa zënë ka shqipja?
Shqipja ka shtatë zënë.
A është shqipja një gjuhë indoevropiane?
Po, shqipja është një gjuhë indoevropiane.
Po anglishtja e gjermanishtja, a janë gjuhë indoevropiane?
Po, edhe anglishtja e gjermanishtja janë gjuhë indoevropiane.
3. Kur mësuesi thotë "Mirë mëngjes!", çka thoni ju?
Kur mësuesi thotë "Mirë mëngjes!", edhe unë thom "Mirë mëngjes!"
Çka thonë nxënësit tjerë?
Edhe nxënësit tjerë thonë: "Mirë mëngjes!"
Çka thoni ju të gjithë kur mësuesi thotë "Tungjatjeta!"?
Kur mësuesi thotë "Tungjatjeta!", edhe na thomi "Tungjatjeta!"
Çka thue ti në mëngjes?
Në mëngjes unë thom "Mirë mëngjes!"

- Po ti çka thue në mëngjes?
 Edhe unë thom "Mirë mëngjes!" në mëngjes.
 A e thue dialogun rrjedhshëm?
 Po, unë e thom dialogun rrjedhshëm.
 Po shoku, a e thotë dialogun rrjedhshëm?
 Po, edhe shoku e thotë dialogun rrjedhshëm.
4. A keni nxânë ndonji gjuhë të huej?
 Po, unë kam nxânë shqip.
 A ka nxânë shoku juej ndonji gjuhë të huej?
 Po, shoku im ka nxânë gjermanisht.
 Çë gjuhë të hueja keni nxânë ju dhe shoku juej?
 Unë dhe shoku im kemi nxânë shqip dhe gjermanisht.
 Çë gjuhë të hueja kanë nxânë oficerat?
 Oficerat kanë nxânë shqip dhe gjermanisht.
 Çë gjuhë të huej ke nxânë ti?
 Unë kam nxânë shqip.
 Çë gjuhë të huej kam nxânë unë?
 Ti ke nxânë anglisht.
5. A di me shkruë gjermanisht?
 Jo, unë nuk di me shkruë gjermanisht.
 Po ti, a di me shkruë gjermanisht?
 Jo, as unë nuk di me shkruë gjermanisht.
 Po mësuesi ynë, a di me shkruë gjermanisht?
 Jo, as mësuesi ynë nuk di me shkruë gjermanisht.
 A është e vështirë anglishtja?
 Jo, anglishtja nuk është e vështirë.
 Po shqipja, a është e vështirë?
 Jo, as shqipja nuk më duket e vështirë.
6. A përgjegj ti mirë në mëngjes?
 Po, unë përgjegj mirë në mëngjes.
 Po shoku juej, a përgjegj mirë?
 Po, edhe shoku im përgjegj mirë.
 Kush përgjegj mirë?
 Unë dhe shoku im përgjegjim mirë.
 Kur përgjigjini mirë ju dhe shoku juej?
 Unë dhe shoku im përgjegjim mirë në mëngjes.
 Qysh përgjegjin nxânsit tjerë?
 Edhe nxânsit tjerë përgjegjin mirë.
7. A e pyet ti mësuesin kur nuk di ndonji fjalë?
 Po, unë e pyes mësuesin kur nuk di ndonji fjalë.
 Po shoku juej, a e pyet mësuesin shpesh?
 Po, shoku im e pyet mësuesin shpesh.

A e pyetni mësuesin ju të gjithë kur nuk dini ndonji fjalë?
 Po, na të gjithë e pyesim mësuesin kur nuk dijmë ndonji fjalë.
 A e pyesin ushtarët oficerin kur nuk dijnë ndonji gjâ?
 Po, ushtarët e pyesin oficerin kur nuk dijnë ndonji gjâ.

8. A di ndokush me folë shqip në këtë klasë?
 Po, na të gjithë dijmë me folë shqip.
 A flet ndokush gjermanisht në këtë klasë?
 Po, dy nxânës flasin gjermanisht.
 A është e vështirë shqipja?
 Jo, shqipja nuk është e vështirë.
 A është gjermanishtja e vështirë?
 Jo, as gjermanishtja nuk është e vështirë.

9. Kush mëson shqip?
 Mësuesi shqiptar mëson shqip.
 A mësoni ju shqip?
 Jo, unë nuk mësoj shqip; unë nxâ shqip.
 A mësojnë mësuesit shqiptarë shqip?
 Po, mësuesit shqiptarë mësojnë shqip.

For further practice follow the above pattern using "anglisht" and "gjermanisht."

Në këtë shkollë unë nxâ shqip. Klasa jonë ka shtatë nxânës. Gjuha shqipe âsht një gjuhë e vjetër. Shqipja âsht një gjuhë indoevropiane. Gjuha shqipe ka tridhetë e gjashtë shkronja: njizet e nândë bashkëtingëllore dhe shtatë zanore. Tash, na të gjithë kemi fillue me folë pak shqip. Unë flas edhe gjermanisht. Grueja ime âsht gjermane. Edhe fëmijëte mij flasin gjermanisht mjaft rrjedhshëm.

Shqipja nuk më duket një gjuhë e vështirë. Kështu thonë edhe nxânsit tjerë. Kur më pyet ndokush: "Ç'gjuhë flitni?" unë tash përgjegj: "Flas anglisht, gjermanisht e pak shqip".

QUESTIONS - PYETJE

1. Ku nxëni ju shqip?
2. Ç'gjuhë nxëni ju në këtë shkollë.
3. Cila klasë ka shtatë nxënës?
4. Sa nxënës ka klasa jonë?
5. Cila gjuhë është një gjuhë e vjetër?
6. Çfarë gjuhe është gjuha shqipe?
7. Cila gjuhë është një gjuhë indoevropiane?
8. Çfarë gjuhe është gjuha shqipe?
9. Sa shkronja ka gjuha shqipe?
10. Cila gjuhë ka tridhjetë e gjashtë shkronja?
11. Sa bashkëtingëllore ka gjuha shqipe?
12. Cila gjuhë ka shtatë zanore?
13. Kush ka filluar me folë pak shqip tash?
14. Çë gjuhë keni filluar me folë tash?
15. Çë gjuhë tjetër flitni ju?
16. Kush flet edhe pak gjermanisht?
17. Kush është gjermane?
18. Gruaja e kujt është gjermane?
19. Cilët flasin gjermanisht mjaft rrjedhshëm?
20. Qysh flasin gjermanisht fëmijët tuaj?
21. Cila gjuhë nuk më duket një gjuhë e vështirë?
22. Edhe kush tjetër thotë kështu?
23. Qysh përgjegj unë tash kur më pyet ndokush: "Ç'gjuhë flitni?"
24. Kur përgjegj unë: "Flas anglisht, gjermanisht e pak shqip"?

A. Translate the following questions into Albanian:

1. He teaches Albanian two hours a day.
2. Albanian is not too easy.
3. I am Albanian, but I do not speak Albanian.
4. We are not Germans; neither are you.
5. Why does the book seem old to you?

B. Answer the following questions in Albanian:

6. Ku ka lé grueja juej?
7. Sa fëmijë keni?
8. Sa vjeç janë fëmijët?
9. Çë gjuhë flitni ju me fëmijët?
10. Ku kanë lé fëmijët?

PJESA E SHITATË
FJALORI

LESSON 22
PART VII
VOCABULARY

as... as	(conj.)	neither... nor
bashkëtingëllore, -ja bashkëtingëllore, -t	(f.)	consonant
më duket		it seems to me
me folë (unë flas)	(v.)	to speak, to talk
gjerman, -e gjermanë	(adj.m.&f.)	German (nationality)
gjermanisht	(adv.)	German (language), in German
gjermanishte, -ja	(f.)	German (the language)
i, e, të huej të hueja	(adj.m.&f.)	foreign, alien, strange
indoevropian, indoevropiane, indoevropianë	(adj.m.&f.)	Indo-European
kështu	(adv.)	so, thus
me mësoje (unë mësoj)	(v.)	to teach, to train, to learn
ndokush	(pron.)	someone, somebody, any- body
me përgjegjë (unë përgjegj)	(v.)	to answer, to reply
me pyetë (unë pyes)	(v.)	to ask (questions)
rrjedhshëm	(adv.)	fluently
shkronjë, -a shkronja, -t	(f.)	letter of alphabet

LESSON 22

shqip, -e	(adj.m.&f.)	Albanian (language)
tridhetë	(adj.)	thirty
me thënë (unë thom)	(v.)	to say, to tell
zanore, zanorja zanore, -t	(f.)	vowel

1. A është djali i mirë?
Po, djali është i mirë.
A është oficeri i gjatë?
Po, oficeri është i gjatë.
A është nënoficeri i martuem?
Po, nënoficeri është i martuem.
A është mësimi i vështirë?
Jo, mësimi nuk është i vështirë.
A është dialogu i lehtë?
Po, dialogu është i lehtë.
A është zarfi i bardhë?
Po, zarfi është i bardhë.
A është ushtari i fejuem?
Po, ushtari është i fejuem.

2. A janë librat të rij?
Po, librat janë të rij.
A janë rradhorët të verdhë?
Po, rradhorët janë të verdhë.
A janë zarfat të bardhë?
Po, zarfat janë të bardhë.
A janë nxânsit të mirë?
Po, nxânsit janë të mirë.
A janë mësuesit të martuem?
Po, mësuesit janë të martuem.
A janë filxhanat të kaltërt?
Po, filxhanat janë të kaltërt.
A janë librat të vjetër?
Po, librat janë të vjetër.
A janë rradhorët të grisun?
Po, rradhorët janë të grisun.
A janë ushtarët të fejuem?
Po, ushtarët janë të fejuem.

3. A është vajza e bukur?
Po, vajza është e bukur.
A është mësuesja e martueme?
Po, mësuesja është e martueme.
A është nxânsja e fejueme?
Po, nxânsja është e fejueme.
A është tryeza e verdhë?
Po, tryeza është e verdhë.
A është karriga e kaltërt?
Po, karriga është e kaltërt.

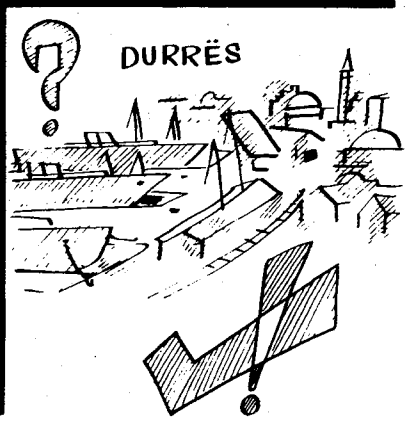
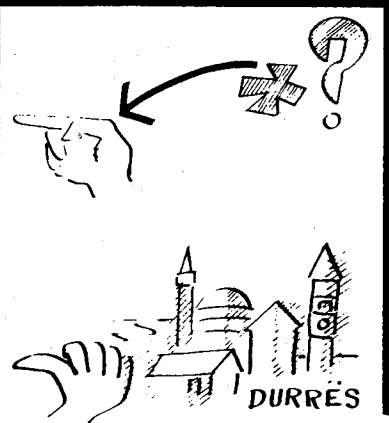
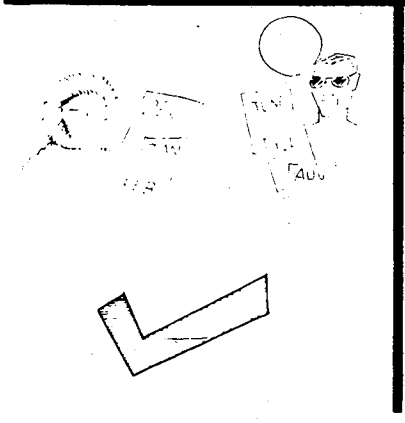
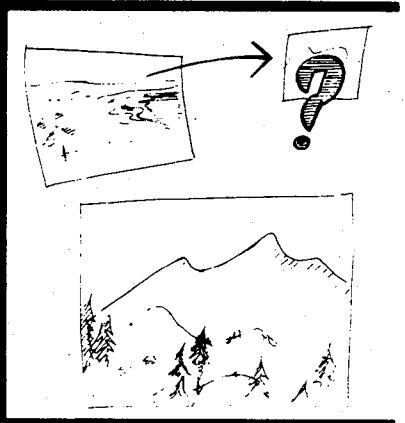
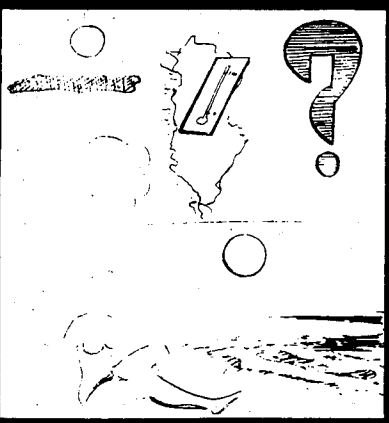
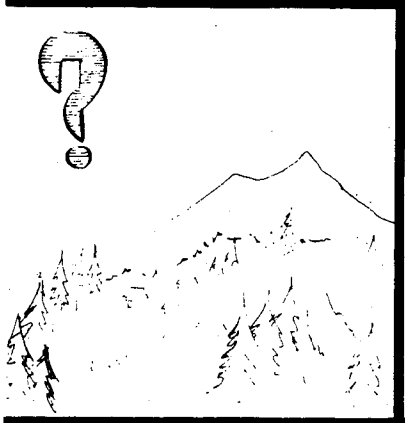
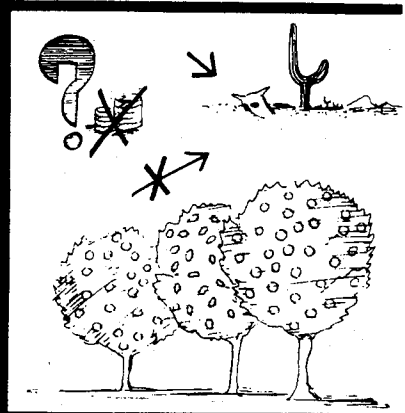
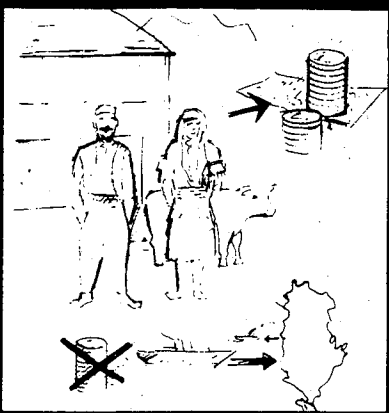
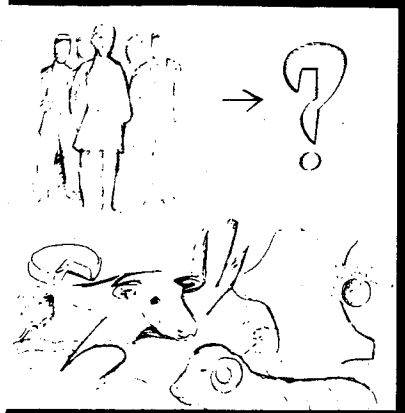
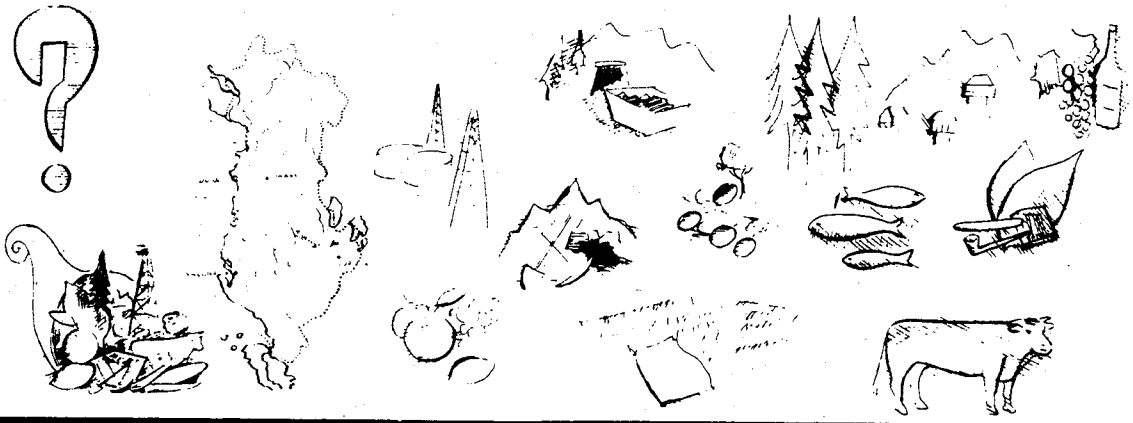
- A është dritorja e madhe?
 Po, dritorja është e madhe.
 A është dera e ngushtë?
 Jo, dera nuk është e ngushtë.
 A është sofra e shtruese?
 Po, sofra është e shtruese.
 A janë revistat të kaltërta?
 Po, revistat janë të kaltërta.
 A janë dhomat të nxehta?
 Po, dhomat janë të nxehta.
 A janë dyert të ngushta?
 Po, dyert janë të ngushta.
 A janë mësueset të martueme?
 Po, mësueset janë të martueme.
 A janë nxënset të fejueme?
 Po, nxënset janë të fejueme.
5. A është gjiu i Monterejt karakteristik?
 Po, gjiu i Monterejt është karakteristik.
 A është Karmeli karakteristik?
 Po, edhe Karmeli është karakteristik.
 A janë nxënset tonë amerikanë?
 Po, nxënset tonë janë amerikanë.
 A janë mësuesit shqiptarë?
 Po, mësuesit janë shqiptarë.

1. A është e pasun Shqipnija?
2. Nuk e kuptoj pyetjen; e pasun në çka?
3. A është e pasun si vend?
4. Ka krahina që janë shumë të pasuna dhe tjera që janë të vorfna.
5. Me çka merret populli shqiptar?
6. Shumica janë bujq.
7. **Atëherë bujqit duhet të jenë të pasun!**
8. Nuk është e vërtetë; prodhimet e bujqësisë nuk janë të mjaftueshme.
9. Pse vallë? Ndoshta toka është e keqe.
10. Përkundrazi, toka është pjellore.
11. Po pse atëherë?
12. Sepse në përgjithësi Shqipnija është një vend maluer.
13. Qysh është klima në Shqipni?
14. Në bregun e detit klima është e butë.
15. Po gjetiu?
16. Gjetiu malet janë të nalta, prandej ....
17. E kuptoj; dimni është i ftofët dhe vera e nxehët.
18. Ashtu është.
19. Prej nga jeni ju?
20. Jam durrsak.
21. **A është i rëndësishëm si skele Durrësi?**
22. Për Shqipnin skelja e Durrësit është shumë e rëndësishme.

Idiomatic Translation - Përkëthimi lirë

1. Is Albania rich?
2. I do not understand the question, rich in what?
3. Is it a rich country?
4. There are regions that are very rich and others that are poor.
5. What is the main occupation of the Albanian people?
6. The majority are farmers.
7. Then the farmers must be rich!
8. That is not true; the agricultural products are not sufficient.
9. I wonder why! Perhaps the soil is poor?
10. On the contrary, the land is fertile.
11. Why then?
12. Because, in general, Albania is a mountainous country.
13. How is the climate in Albania?
14. Along the seacoast the climate is mild.
15. How about elsewhere?
16. Elsewhere the mountains are high therefore .....
17. I understand; cold winters and hot summers.
18. That is correct.
19. Where are you from?
20. I am from Durrës.
21. Is Durrës an important seaport?
22. For Albania the seaport of Durrës is very important.

ADJECTIVE

There are two classes of adjectives in Albanian:

a. Descriptive adjectives:

Djali është i mirë. (The boy is good.)
Shtëpia e bardhë kushton shumë. (The white house
costs a lot.)

b. Limiting adjectives:

Hangra dÿ molla. (I ate two apples.)
Ky djalë është 12 vjeç. (This boy is 12 years old.)

The descriptive adjective. There are two kinds of descriptive adjectives: (1) with "connecting particle" and (2) without "connecting particle." For example:

with connecting particle:

- a. Ky djalë është i mirë. (This boy is good.)
b. Vajza ime është e bukur. (My daughter is pretty.)
c. Këta djelm janë të gjatë. (These boys are tall.)
d. Pëndat e mija janë të verdha. (My pens are yellow.)

without connecting particle:

- e. Mësuesi është shqiptar. (The teacher is Albanian.)
f. Mësuesja është amerikane. (The teacher is American.)
g. Nxânsit janë gjermanë. (The students are German.)
h. Skelet janë karakteristike. (The wharfs are characteristic.)

In Albanian the adjective has to agree with the noun it describes in gender and number. Look carefully at examples a. through d. You will notice that in each sentence there is a different adjective as far as meaning is concerned, a different connecting particle and in some instances a different ending. In the first book and in seven lessons of this book you have had many descriptive adjectives with and without connecting particles. They have appeared in your vocabulary as follows: (Let us use the adjective in sentences a. and e. as examples.)

with connecting particle

i, e, të mirë
të mira
(adjective masculine and
feminine)

without connecting particle

shqiptár, -e
shqiptarë
(adjective masculine and
feminine)

Usage of the connecting particle in descriptive adjectives is indicated below.

a. In adjectives with connecting particle you use:

- (1) The particle i before the adjective when the adjective describes a masculine singular noun. Example:

Djali është <u>i</u> mirë.	(The boy is good.)
Lapsi është <u>i</u> verdhë.	(The pencil is yellow.)
Nji nxânës është <u>i</u> gjatë dhe nji tjetër është <u>i</u> shkurtë.	(One student is tall and another is short.)

- (2) The particle e before the adjective when the adjective describes a feminine singular noun. Example:

Vajza është <u>e</u> mirë.	(The girl is good.)
Pênda është <u>e</u> verdhë.	(The pen is yellow.)
Nji nxânse është <u>e</u> gjatë dhe nji tjetër është <u>e</u> shkurtë.	(One student is tall and another is short.)

- (3) The particle të before the adjective when the adjective describes a masculine plural noun. Example:

Djelmt janë <u>të</u> mirë.	(The boys are good.)
Lapsat janë <u>të</u> verdhë.	(The pencils are yellow.)
Disa nxânës janë <u>të</u> gjatë. dhe disa janë <u>të</u> shkurtë.	(Some boys are tall and some are short.)

- (4) The particle të before the adjective when the adjective describes a feminine plural noun but at the same time an -a is added to the adjective after having dropped the ë. Example:

Vajzat janë <u>të</u> mira.	(The girls are good.)
Pëndat janë <u>të</u> verdha.	(The pens are yellow.)
Disa nxânse janë <u>të</u> gjata dhe disa janë <u>të</u> shkurta.	(Some students are tall and some are short.)

Remark. In example (2) the adjective describes a feminine singular noun; that is why it has an e as connecting particle, but the adjective is just the same as when it described a masculine singular noun (compare the examples in (1)). When an adjective with a connecting particle ends with -m and describes a feminine singular noun one must add an -e to the -m. Example:

Ky djalë është i martuem. (This young man is married.)
 Kjo vajzë është e martueme. (This young girl is married.)
 Këta djelm janë të martuem. (These young boys are married.)
 Këto vajza janë të martueme. (These young girls are married.)

b. The adjectives without connecting particle are simpler, and there are only three forms.

(1) When the adjective describes a masculine singular noun.
 Example:

Unë jam shqiptar. (I am Albanian.)
 Ai është amerikan. (He is American.)
 Ky çibuk është karakteristik. (This pipe is characteristic.)

(2) When it describes either a feminine noun singular or plural. The feminine is formed by adding -e to the masculine singular. Example:

Ajo është shqiptare. (She is Albanian.)
 Ato janë shqiptare. (They are Albanian.)
 Mësuesja është amerikane. (The teacher is American.)
 Mësueset janë amerikane. (The teachers are American.)

Kjo pikturë është karakteristike. (This picture is characteristic.)
 Këto piktura janë karakteristike. (These pictures are characteristic.)

(3) When it describes a masculine plural noun. The form is obtained by adding -ë to the singular masculine.
 Example:

Na jemi shqiptarë. (We are Albanian.)
 Ata janë amerikanë. (They are American.)
 Këta çibukë janë karakteristike. (These pipes are characteristic.)

Remark. An adjective without a connecting particle may have a different ending (in the masculine singular, of course), the most common of which are:

<u>-k</u>	-	ushtarak, -e ushtarakë	(military)
		politik, -e politikë	(politic)
<u>-n</u>	-	amerikan, -e amerikanë	(American)
		gjerman, -e gjermanë	(German)
<u>-af</u>	-	shqiptár, -e shqiptarë	(Albanian)
		luftár, -e luftarë	(warrior)
<u>-uer</u>	-	In this case the group <u>-uer</u> changes into <u>-or</u> before taking <u>-e</u> in the feminine and in the masculine plural. Example:	
		punëtuer, punëtore punëtorë	(hard worker)
		krysuer, kryesore kryesorë	(main, principal)

Very important annotation. In the dialogue you will notice that the adjectives are located after the verb to be. These adjectives are called Predicate Adjectives. Examine the examples below that have been given previously:

- (1) Ky djalë është i mirë.
- (2) Vajza ime është e bukur.
- (3) Këta djelm janë të gjatë.
- (4) Pëndat e mija janë të verdha.
- (5) Mësuesi është shqiptár.
- (6) Mësuesja është gjermane.

LESSON 23

When the adjective is used predicatively (we repeat, with the verb to be) it describes a noun only in the nominative case because with the verb to be it is impossible to build another case. That is why the adjective has four forms: two for the number and two for the gender. Example:

i bukur, e bukur, të bukur, të bukura

Note: The connecting particles are a peculiarity of the Albanian language; they cannot be translated into English.

1. A jam unë i pasun?
Po, ju jeni i pasun.
A jeni ju i pasun?
Jo, unë nuk jam i pasun.
A është oficeri i pasun?
Po, oficeri është i pasun.
A është nënoficeri i pasun?
Jo, nënoficeri është i vorfën.
A është nxânsi i vorfën?
Po, nxânsi është i vorfën.
A është fjalori i rëndësishëm?
Po, fjalori është shumë i rëndësishëm.
A është libri i rëndësishëm?
Po, edhe libri është i rëndësishëm.
A është mali i naltë?
Po, mali është i naltë.
A është nxânsi i keq?
Jo, nxânsi nuk është i keq.
A është marshalli i keq?
Jo, as marshalli nuk është i keq.
A është pjepni i keq?
Po, pjepni është i keq.
2. A janë mësuesit të pasun?
Jo, mësuesit janë të vorfën.
Po ushtarët, a janë të pasun?
Jo, as ushtarët nuk janë të pasun.
A janë pjepnat të këqij?
Po, pjepnat janë të këqij.
A janë rradorët të këqij?
Jo, rradorët nuk janë të këqij.
A janë filxhanat të këqij?
Jo, filxhanat nuk janë të këqij.
A janë nxânsit të këqij?
Jo, nxânsit nuk janë të këqij.

3. A është Kalifornija vend maluer?
 Po, Kalifornija është vend maluer.
 A është Shqipnija vend maluer?
 Po, Shqipnija është vend maluer.
 A ka Amerika vende malore dhe toka pjellore?
 Po, Amerika ka vende malore dhe toka pjellore.
 Cili vend ka toka pjellore?
 Amerika ka toka pjellore.
4. A është mësuesja e pasun?
 Po, mësuesja është e pasun.
 A është nxënsja e pasun?
 Jo, nxënsja është e vorfën.
 A është vajza e vorfën?
 Po, vajza është e vorfën.
 A është e butë klima në Monterey?
 Po, në Monterey klima është e butë.
 Po në Carmel, a është klima e butë?
 Po, edhe në Carmel klima është e butë.
 A është tryeza e naltë?
 Po, tryeza është e naltë.
 Po karriga, a është e naltë?
 Po, edhe karriga është e naltë.
 A është mësuesja e martueme?
 Po, mësuesja është e martueme.
 A është nxënsja e fejueme?
 Po, nxënsja është e fejueme.
 Po vajza, a është e fejueme?
 Po, edhe vajza është e fejueme.
 A është gjella e keqe?
 Jo, gjella nuk është e keqe.
 A është rruga e keqe?
 Jo, rruga nuk është e keqe.
 A është vajza e keqe?
 Jo, vajza nuk është e keqe.
 A është pënda e keqe?
 Po, pënda është e keqe.
 A është pema e keqe?
 Po, pema është e keqe.
5. A janë mësueset të pasuna?
 Po, mësueset janë të pasuna.
 Po nxënëset, a janë të pasuna?
 Jo, nxënëset nuk janë të pasuna.
 A janë vajzat të vorfna?
 Po, vajzat janë të vorfna.
 A janë tryezat të nalta?
 Po, tryezat janë të nalta.
 Po karrigat, a janë të nalta?
 Po, edhe karrigat janë të nalta.

A janë mësueset të martueme?
 Po, mësueset janë të martueme.
 A janë nxânsset të fejueme?
 Po, nxânsset janë të fejueme.
 Po vajzat, a janë të fejueme?
 Po, edhe vajzat janë të fejueme.
 A janë pëndat të këqija?
 Po, pëndat janë të këqija.
 A janë pemët të këqija?
 Po, pemët janë të këqija.

6. A kuptoni kur flas shqip?
 Po, unë kuptoj kur flitni shqip.
 A kupton shoku juej kur flas shqip?
 Po, shoku im kupton kur flitni shqip.
 A kuptoni ju dhe shoku juej kur flas gjermanisht?
 Jo, unë dhe shoku im nuk kuptojmë kur flitni gjermanisht.
 A kuptojnë nxânsit kur unë flas shqip?
 Po, nxânsit kuptojnë kur ju flitni shqip.
 A e kuptoni mësimin?
 Po, unë e kuptoj mësimin.
 A e kuptoni dialogun?
 Po, unë e kuptoj dialogun.
 A e kuptoni mësuesin?
 Po, unë e kuptoj mësuesin.
 A e kuptoni oficerin?
 Po, unë e kuptoj oficerin.
 A e kuptoni mësuesen?
 Po, unë e kuptoj mësuesen.
 A e kuptoni nxânsen?
 Po, unë e kuptoj nxânsen.
 A i kuptoni mësuesit?
 Po, unë i kuptoj mësuesit.
 A i kuptoni mësimet?
 Po, unë i kuptoj mësimet.
 A i kuptoni dialogët?
 Po, unë i kuptoj dialogët.
 A i kuptoni oficerat?
 Po, unë i kuptoj oficerat.

Shqipnija nuk është një vend shumë i pasun. Ka krahina që janë mjaft të pasuna e krahina tjera që janë të vorfna. Shumica e popullit shqiptar janë bujq, por prodhimet e bujqësisë nuk janë të mjaftueshme, mbasi Shqipnija, në përgjithësi, është vend maluer.

Shqipnija ka shumë male të nalta. Ndër këto krahina dimni është shumë i ftofët. Gjatë bregut të detit klima është e butë.

Unë jam nga Durrësi. Skelja e Durrësit është shumë e rëndësishme për Shqipninë.

QUESTIONS - PYETJE

1. A është Shqipnija një vend shumë i pasun?
2. Cili vend nuk është shumë i pasun?
3. A ka krahina që janë mjaft të pasuna?
4. A ka krahina tjera që janë të vorfna?
5. Cilët janë bujq?
6. Çka janë shumica e popullit shqiptar?
7. Shumica e cilit popull janë bujq?
8. Cilat prodhime nuk janë të mjaftueshme?
9. Cili vend është, në përgjithësi, vend maluer?
10. Ç' vend është Shqipnija, në përgjithësi?
11. Cili vend ka shumë male të nalta?
12. Sa male të nalta ka Shqipnija?
13. Në cilat krahina dimni është shumë i ftofet?
14. Qysh është dimni ndër këto krahina?
15. Qysh është klima gjatë bregut të detit?
16. Në ç' vend të Shqipnis është klima e butë?
17. Prej nga jam unë?
18. Kush është nga Durrësi?
19. Cila skele është shumë e rëndësishme për Shqipnin?
20. Për cilin vend është shumë e rëndësishme skelja e Durrësit?

A. Answer the following questions in Albanian:

1. Çfarë ngjyre ka lapsi?
2. Çfarë ngjyre ka pënda?
3. Çfarë ngjyre kanë lapsat?
4. Çfarë ngjyre kanë pëndat?
5. Ç'kombësi je ti?
6. Ç'kombësi është mësuesi juaj?
7. Ç'kombësi janë nxënësit në këtë shkollë?
8. Ç'kombësi janë mësuesit tuaj?

B. Translate the following sentences:

9. The book is torn.
10. That girl is engaged.
11. These two pocketknives are different.
12. Those two pens are different.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 23
PART VII
VOCABULARY

ashtu	(adv.)	in that way
atëherë	(adv.)	then, in that case, therefore, at that time
breg, -u brigje, -t	(m.)	coast, shore, bank (of a river, lake, stream)
bujk, -u bujq, bujqit	(m.)	farmer
bujqësi, -ja	(f.)	agriculture
i, e, të butë të buta	(adj.m.&f.)	mild, soft, tender, gentle, tame, docile, cultivated
dét, -i dete, -t	(m.)	sea
Durrës, Durrësi	(m.)	port in Albania
durrsak, -e durrsakë	(adj.m.&f.)	native of Durrës
gjetiu	(adv.)	elsewhere, somewhere else
i keq, e keqe të këqij, të këqija	(adj.m.&f.)	bad; poor (quality)
klimë, -a klima, -t	(f.)	climate
krahinë, -a krahina, -t	(f.)	region, district, province
me kuptue (unë kuptoj)	(v.)	to understand, to comprehend
maluer, malore malorë	(adj.m.&f.)	mountainous, highland
i, të mjaftueshëm e, të mjaftueshme	(adj.m.&f.)	sufficient, adequate

i, e, të naltë të nalta	(adj.m.&f.)	high
i, e, të pasun të pasuna	(adj.m.&f.)	rich, wealthy
në përgjithësi	(adv.)	in general, generally
përkundrazi	(adv.)	on the contrary
pjelluer, pjellore pjellorë	(adj.m.&f.)	fertile, productive
popull, -i popuj, -t	(m.)	people
prandej	(conj.)	therefore, so, thus; that's why
prodhim, -i prodhime, -t	(m.)	product, production
pyetje, -a pyetje, -t	(f.)	question
i, të rëndësishëm e, të rëndësishme	(adj.m.&f.)	important
shumicë, -a	(f.)	majority; a great number of
tokë, -a toka, -t	(f.)	land, earth
i, e, të vorfën të vorfna	(adj.m.&f.)	poor (not rich)

NOTES:

ashtu është

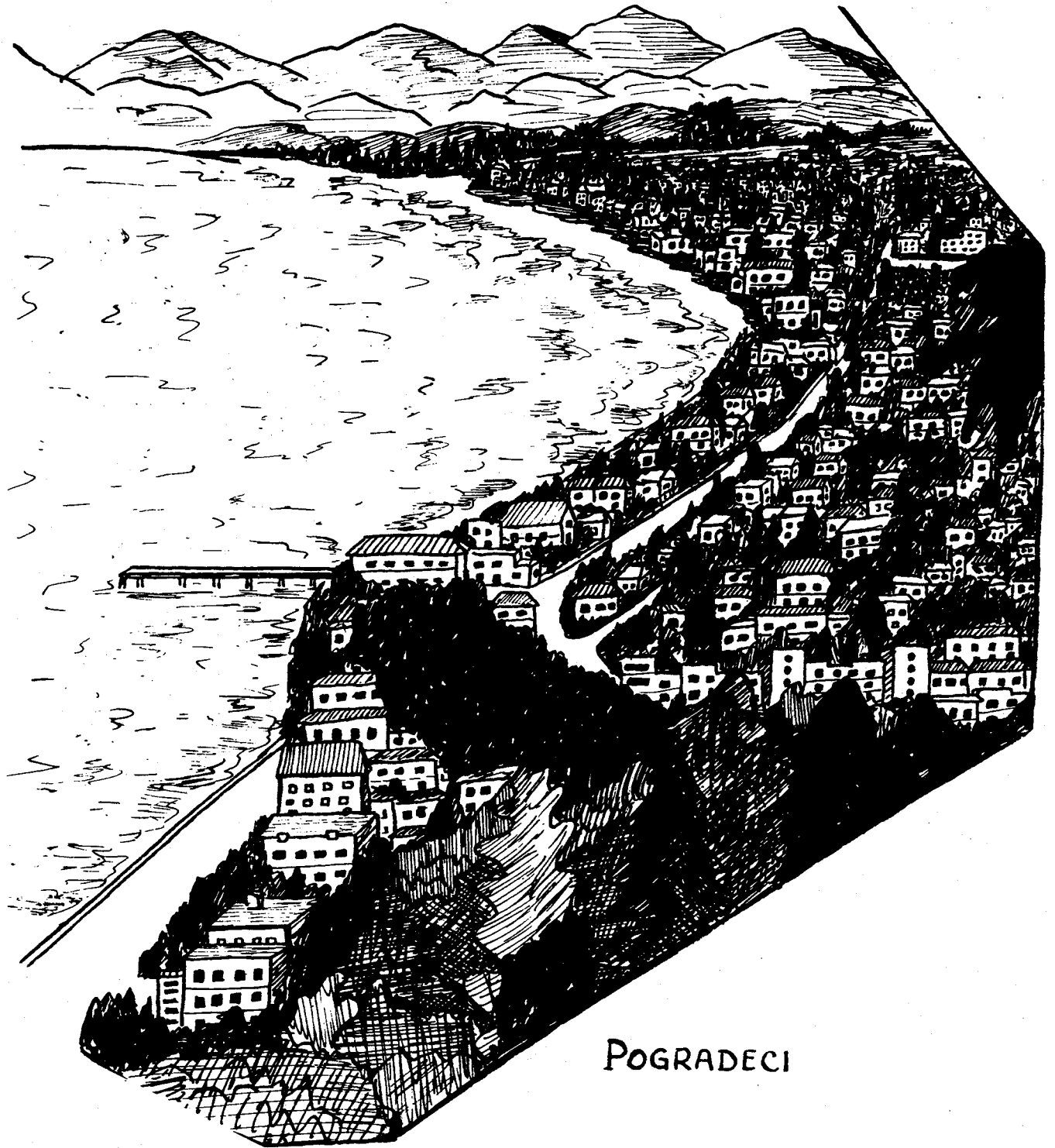
it is correct

me çka merret?

What is his main occupation?
What does he do for a living?

duhet të jenë

should be, must be

POGRADECI

1. A shkon në shkollë një djalë i mirë?
 Po, një djalë i mirë shkon në shkollë.
 A është jashtë një ushtar i ri?
 Po, një ushtar i ri është jashtë.
 A është mbi tryezë një laps i gjatë?
 Po, një laps i gjatë është mbi tryezë.
 A kushton shumë një sahat i bukur?
 Po, një sahat i bukur kushton shumë.
 A është një dialog i gjatë i vështirë?
 Po, një dialog i gjatë është i vështirë.
 A është i bukur një qytet karakteristik?
 Po, një qytet karakteristik është i bukur.
 A nxën anglisht një oficer durrsak?
 Po, një oficer durrsak nxën anglisht.
 A është ky një ushtar i fejuem?
 Po, ai është një ushtar i fejuem.

2. A keni ju një djalë të mirë?
 Po, unë kam një djalë të mirë.
 A shifni jashtë një ushtar të ri?
 Po, unë shoh jashtë një ushtar të ri.
 A kam unë mbi tryezë një laps të gjatë?
 Po, ju keni mbi tryezë një laps të gjatë.
 A ka ai një sahat të bukur?
 Po, ai ka një sahat të bukur.
 A kemi na për nesër një dialog të gjatë?
 Po, na kemi për nesër një dialog të gjatë.
 A banoni ju në një qytet karakteristik?
 Po, unë banoj në një qytet karakteristik?
 A njifni ju një oficer durrsak?
 Po, unë njof një oficer durrsak.
 A kemi na në klasë një ushtar të fejuem?
 Po, na kemi në klasë një ushtar të fejuem.

3. A shkojnë në shkollë disa djelm të mirë?
 Po, disa djelm të mirë shkojnë në shkollë.
 A janë jashtë disa ushtarë të rij?
 Po, jashtë janë disa ushtarë të rij.
 A janë mbi tryezë dy lapsa të gjatë?
 Po, mbi tryezë janë dy lapsa të gjatë.

A kushtojnë shumë këta dy sahata të bukur?
 Po, këta dy sahata të bukur kushtojnë shumë.
 A janë të vështirë disa dialogë të gjatë?
 Po, disa dialogë të gjatë janë të vështirë.
 A kushtojnë shumë disa çibukë karakteristikë?
 Po, disa çibukë karakteristikë kushtojnë shumë.
 A nxânë anglisht disa oficera durrsakë?
 Po, disa oficera durrsakë nxânë anglisht.
 A janë këta dy ushtarë të fejuem?
 Po, ata janë dy ushtarë të fejuem.

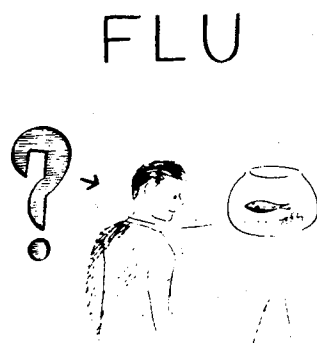
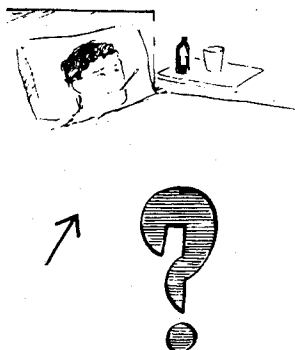
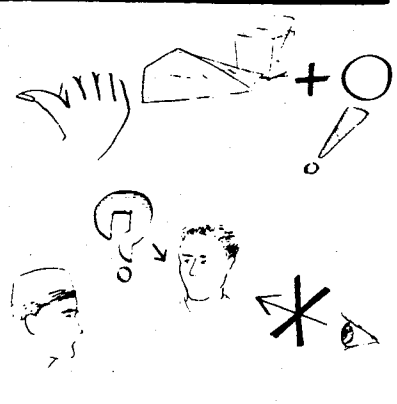
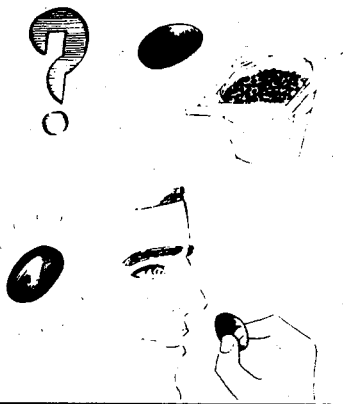
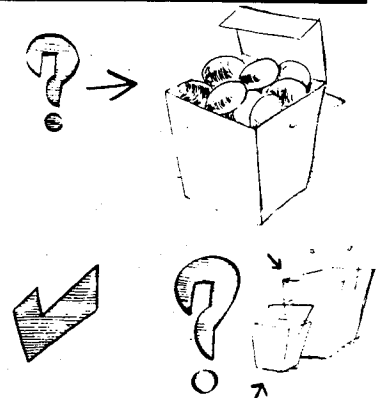
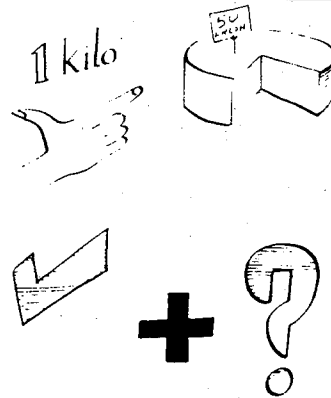
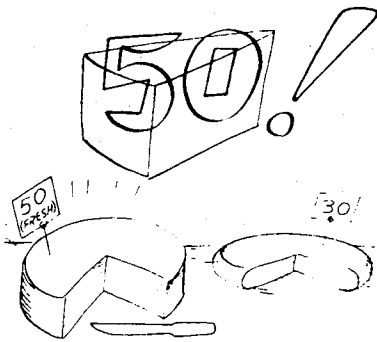
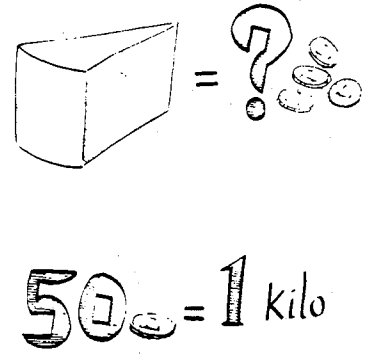
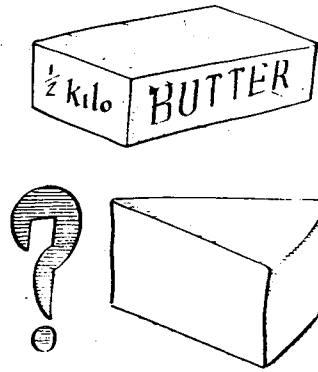
4. A keni ju djelm të mirë?
 Po, unë kam djelm të mirë.
 A shifni ju jashtë disa ushtarë të rij?
 Po, unë shof jashtë disa ushtarë të rij.
 A kam unë mbi tryezë dy lapsa të gjatë?
 Po, ju keni mbi tryezë dy lapsa të gjatë.
 A kanë ata sahata të bukur?
 Po, ata kanë sahata të bukur.
 A kemi na shpesh dialogë të gjatë?
 Po, na kemi shpesh dialogë të gjatë.
 A kanë Shqiptarët çibukë karakteristikë?
 Po, Shqiptarët kanë çibukë karakteristikë.
 A njifni ju dy oficera durrsakë?
 Po, unë njof dy oficera durrsakë.
 A kemi na në klasë dy ushtarë të fejuem?
 Po, na kemi në klasë dy ushtarë të fejuem.
5. A shkon në shkollë djali i mirë?
 Po, djali i mirë shkon në shkollë.
 A është jashtë ushtari i ri?
 Po, ushtari i ri është jashtë.
 A është mbi tryezë lapsi i gjatë?
 Po, lapsi i gjatë është mbi tryezë.
 A kushton shumë sahati i bukur?
 Po, sahati i bukur kushton shumë.
 A është dialogu i gjatë i vështirë?
 Po, dialogu i gjatë është i vështirë.
 A është qyteti karakteristik i bukur?
 Po, qyteti karakteristik është i bukur.
 A nxën anglisht oficeri durrsak?
 Po, oficeri durrsak nxën anglisht.
 A është këtu ushtari i fejuem?
 Po, ushtari i fejuem është këtu.

6. A e shifni jashtë ushtarin e rí?
 Po, unë e shof jashtë ushtarin e rí.
 A e mbaj unë mbi tryezë lapsin e gjatë?
 Po, ju e mbani mbi tryezë lapsin e gjatë.
 A e mban ai sahatin e bukur në xhep?
 Po, ai e mban sahatin e bukur në xhep.
 A e kemi na për nesër dialogun e gjatë?
 Po, na e kemi për nesër dialogun e gjatë.
 A e njifni ju oficerin durrsak?
 Po, unë e njof oficerin durrsak.
 A pij unë duhan me çibukun karakteristik?
 Po, ju pini duhan me çibukun karakteristik.
 A flitni ju shpesh me ushtarin e fejuem?
 Po, unë flas shpesh me ushtarin e fejuem.
7. A shkojnë në shkollë djelmt e mirë?
 Po, djelmt e mirë shkojnë në shkollë.
 A janë jashtë ushtarët e rij?
 Po, ushtarët e rij janë jashtë.
 A janë mbi tryezë lapsat e gjatë?
 Po, lapsat e gjatë janë mbi tryezë.
 A kushtojnë shumë sahatat e bukur?
 Po, sahatat e bukur kushtojnë shumë.
 A janë të vështirë dialogët e gjatë?
 Po, dialogët e gjatë janë të vështirë.
 A kushtojnë shumë çibukët karakteristikë?
 Po, çibukët karakteristikë kushtojnë shumë.
 A nxënë anglisht oficerat durrsakë?
 Po, oficerat durrsakë nxënë anglisht.
 A janë këtu ushtarët e fejuem?
 Po, ushtarët e fejuem janë këtu.
8. A i shifni jashtë ushtarët e rij?
 Po, unë i shof jashtë ushtarët e rij.
 A i mbaj unë mbi tryezë lapsat e gjatë?
 Po, ju i mbani mbi tryezë lapsat e gjatë.
 A i mban ai në syzë sahatat e bukur?
 Po, ai i mban në syzë sahatat e bukur.
 A i kemi na për nesër dialogët e gjatë?
 Po, na i kemi për nesër dialogët e gjatë.
 A i njifni ju oficerat durrsakë?
 Po, unë i njof oficerat durrsakë.
 A flitni ju shpesh me ushtarët e fejuem?
 Po, unë flas shpesh me ushtarët e fejuem.

1. Tungjatjeta!
2. Tungjatjeta, Zotni Treska! Ç'urdhënoni?
3. M'epni një gjymës kilogrami gjalp të freskët!
4. A dishroni djathë?
5. Sa kushton djathi i njomë?
6. Pesëdhjetë lekë kilogrami.
7. Qenka i shtrëjtë djathi!
8. Asht djathë i mirë, por kam edhe djathë të lirë.
9. Jo, s'ka rëndësi; m'epni një kilogram djathë të njomë.
10. Si urdhënoni. Çka tjetër dishroni me blë?
11. A keni ulli?
12. Si urdhënoni, kemi. Sa dishroni?
13. Si janë ulli e zez?
14. Shumë të mirë; urdhënoni një ulli të zë e kërkonie!
15. Të mirë. M'epni dyqind gram ulli të zez.
16. A dishroni sheqer, kafe, çaj, makarona?
17. Jo, nuk dishroj gjë tjetër; ju falem nderës.
18. Zotni Treska, ku e keni djalin e madh? Nuk e kam pa këto ditë.
19. Djali i madh është i sëmundë.
20. Çka ka?
21. Ka një grip të rëndë.
22. Si është djali i vogël?
23. Djalin e vogël e kam dërgue ke prindët e mij.
24. Harxhi është gati; urdhënoni! Ju falem nderës, Zotni Treska!

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. Hello!
2. Hello, Mr. Treska! May I help you?
3. Give me half a kilogram of (fresh) butter!
4. Do you want some cheese?
5. How much does the fresh cheese cost?
6. Fifty leks a kilogram.
7. **Why!** The cheese is expensive!
8. It is good cheese, but I also have cheaper cheese.
9. No, it does not matter. Give me a kilogram of fresh cheese.
10. Yes, **sir!** What else do you wish to buy?
11. Do you have olives?
12. Yes, **sir**, we have. How much do you want?
13. How are the black ones?
14. They are very good, have one and taste it.
15. Good! Give me two hundred grams of black olives.
16. Do you want any sugar, coffee, tea or macaroni?
17. No, I do not want anything else, thank you!
18. Mr. Treska, where is your oldest son? I have not seen him lately.
19. He is sick.
20. **What's** wrong with him?
21. He has a bad case of flu.
22. How is the youngest boy?
23. I have sent him to my parents.
24. The groceries are ready, here you are. Thank you Mr. Treska!

ADJECTIVES.

1. In the previous lesson we studied the Predicate Adjective. They are adjectives which follow the verb to be and they agree with the noun-subject in gender and number. For example:

- a. Djali është i mirë (describing a noun masculine singular)
- b. Vajza është e mirë (describing a noun feminine singular)
- c. Djelmt janë të mirë (describing a noun masculine plural)
- d. Vajzat janë të mira (describing a noun feminine plural)

In each sentence above we have an adjective in four different forms, each different according to what noun it describes. However, for all of them we ask just one type of question:

- a. Qysh është djali?   Djali është i mirë.
- b. Qysh është vajza?   Vajza është e mirë.
- c. Qysh janë djelmt?   Djelmt janë të mirë.
- d. Qysh janë vajzat?   Vajzat janë të mira.

2. Now, look at the following sentences carefully:

- a. Nji djalë i mirë studjon.
- b. Djali i mirë është në klasë.
- c. Disa djelm të mirë studiojnë përditë.
- d. Djelmt e mirë kanë shkue në shtëpi.
- e. Unë kam nji djalë të mirë.

- f. Ai e njef djalin e mirë.
- g. Na kemi dy djelm të mirë.
- h. Ata nuk i njofin djelmt e mirë.

Remark I. In each of the above sentences the adjective (underlined) is not placed after the verb to be. On the contrary, the adjective is placed before the verb, right after the noun. Here, however, the adjective does not describe the noun, but it qualifies it. This type of adjective, when it qualifies the noun, is said to be used "attributively."

Remark II. From sentence a. to h., the adjectives have changed. This is the reason why:

The adjective used attributively agrees with the noun it qualifies not only in number and gender but also in form and case. In other words, the adjective used attributively is declined with the noun it qualifies. The connecting particle is the only part of the adjective that is declined. When an adjective has no connecting particle it is not declined. The cases you know so far are the nominative and the accusative with their four forms - singular indefinite and definite, plural indefinite and definite.

At this point let us see how the connecting particle changes when it is declined with the noun.

When the noun is masculine

INDEFINITE

SINGULAR

PLURAL

nominative: nji djalë i mirë   disa djelm të mirë
 accusative: nji djalë të mirë   disa djelm të mirë

DEFINITE

nominative: djali i mirë   djelmt e mirë
 accusative: djalin e mirë   djelmt e mirë

As you can see, e and të (connecting particles) have nothing to do with the gender or the number as you saw in the other type of the adjective, when it was used predicatively.

Other examples:

Singular indefinite

nominative: Nji djalë i mirë shkon në shkollë.
Nji libër i bukur kushton shumë.
Ky është një filxhan i bardhë.

accusative: Unë njof një djalë të mirë.
Ai ka një libër të bukur.
Unë kam një filxhan të bardhë.

Singular definite

nominative: Djali i mirë shkon në shkollë.
Libri i bukur kushton shumë.
Ky është filxhani i bardhë.

accusative: Unë e njof djalin e mirë.
Ai e ka librin e bukur në xhep.
Unë pij me filxhanin e bardhë.

Plural indefinite

nominative: Disa djelm të mirë shkojnë në shkollë.
Disa libra të bukur kushtojnë shumë.
Këta janë filxhana të bardhë.

accusative: Unë njof disa djelm të mirë.
Ai ka disa libra të bukur.
Unë kam disa (dy, tre) filxhana të bardhë.

Plural definite

nominative: Djelmt e mirë shkojnë në shkollë.
Librat e bukur kushtojnë shumë.
Këta janë filxhanat e bardhë.

accusative: Unë i njof djelmt e mirë.
Ai i ka librat e bukur në raft.
Unë pij me filxhanat e bardhë.

NOUNS

From the oral drill and vocabulary in this lesson you will notice that many nouns lack a plural and some a singular. It should not be hard to understand this fact since the English language has many of those nouns. For example: sheqer, çaj, gjalp, are substances made up of very small grains; in order to show quantity we have to say: shumë, pak, 5 kilogram sheqer, gjalp, etc.

1. Çfarë sahati është ky?
Ai është një sahat i shtrëjtë.
Çfarë rrypi është ky?
Ai është një rryp i lirë.
Çfarë uji është ky?
Ai është ujë i freskët.
Çfarë djathi është ky?
Ai është djathë i njomë.
Çfarë lapsi është ky?
Ai është një laps i zî.
2. Çfarë sahati keni në xhep?
Unë kam në xhep një sahat të shtrëjtë.
Çfarë libri lexoni ju?
Unë lexoj një libër të bukur.
Çfarë uji pini ju?
Unë pij ujë të freskët.
Çfarë djathi hani?
Unë ha djathë të njomë.
Me çfarë lapsi shkrueni?
Unë shkruaj me laps të zî.
3. Çfarë sahatash janë këta?
Ata janë sahata të shtrëjtë.
Çfarë librash janë këta?
Ata janë libra të lirë.
Çfarë ullijsh janë këta?
Ata janë ullij të zez.
Çfarë djathnash janë këta?
Ata janë djathna të njomë.
Çfarë lapsash janë këta?
Ata janë lapsa të kaltërt.
4. Çfarë sahatash keni ju?
Unë kam sahata të shtrëjtë.
Çfarë librash lexoni ju?
Unë lexoj libra të bukur.
Çfarë ullijsh hani ju?
Unë ha ullij të zez.
Çfarë djathnash hani ju?
Unë ha djathna të njomë.
Me çfarë lapsash shkrueni?
Unë shkruaj me lapsa të kaltërt.

5. Ku është sahati i shtrëjtë?
 Sahati i shtrëjtë është në xhep.
 Ku është libri i lirë?
 Libri i lirë është në raft.
 Ku është uji i freskët?
 Uji i freskët është në shishe.
 Qysh është djathi i njomë?
 Djathi i njomë është shumë i mirë.
 Ku është lapsi i zî?
 Lapsi i zî është në tryezë.
6. Ku e keni sahatin e shtrëjtë?
 Unë e kam sahatin e shtrëjtë në xhep.
 Ku e keni librin e bukur?
 Unë e kam librin e bukur në shtëpi.
 Ku e mbani djathin e njomë?
 Unë e mbaj djathin e njomë në pjatë.
Me cilin laps shkrueni?
 Unë shkruaj me lapsin e zî.
7. Ku janë sahatat e shtrëjtë?
 Sahatat e shtrëjtë janë në xhep.
 Ku janë librat e lirë?
 Librat e lirë janë në raft.
 Ku janë ullijt e zez?
 Ullijt e zez janë në pjatë.
 Ku janë djelmt e sëmundë?
 Djelmt e sëmundë janë në shtëpi.
8. Ku i keni sahatat e shtrëjtë?
 Unë i kam sahatat e shtrëjtë në xhep.
 Ku i keni librat e bukur?
 Unë i kam librat e bukur në raft.
 Ku i mbani ullijt e zez?
 Unë i mbaj ullijt e zez në raft.
 Me cilët lapsa shkrueni?
 Unë shkruaj me lapsat e zez.
9. Çka keni?
 Jam i sëmundë.
 Çka ka Zotni Kapteri?
 Edhe Zotni Kapteri është i sëmundë.
 Çka kanë nxânsit?
 Nxânsit janë të sëmundë; ata kanë grip.
 Çka ka mësuesi?
 Edhe mësuesi ka grip.

10. Zotní _____.
 Urdhënoni!
 A keni një pëndë, ju lutem?
 Si urdhënoni, Zotní Mësues.
 Zotní Treska!
 Urdhënoni, Zotní!
 Kërkoni gjellën, ju lutem!
 Si urdhënoni, Zotní.
 A keni një cingare?
 Si urdhënoni, kam. Urdhënoni një cingare!
 A dini me folë shqip?
 Si urdhënoni, Zotní.
 A dini me folë anglisht?
 Si urdhënoni, Zotní.
 Tungjatjeta! Urdhënoni, Zotní!
11. Çka dishroni, Zotní?
 Unë dishroj me blé një kg. djathë të njomë.
 Çka dishron shoku juej?
 Shoku im dishron me blé ullij të zez.
 Çka tjetër dishroni me blé ju dhe shoku juej?
 Unë dhe shoku im dishrojmë me blé: sheqer, çaj, kafe
 e makarona.
 Çka dishrojnë ushtarët me blé?
 Ushtarët dishrojnë me blé dy shishe venë.
12. A dërgoni letra në shtëpi?
 Po, unë dërgoj letra në shtëpi.
 A dërgon Zotní Kapitëni paqeta në shtëpi?
 Po, Zotní Kapitëni dërgon paqeta në shtëpi.
 A dërgoni ju dhe shoku juej paqeta në shtëpi për
 Krishtlindje?
 Po, unë dhe shoku im dërgojmë paqeta në shtëpi për
 Krishtlindje.
 Po, shokët tjerë, a dërgojnë paqeta në shtëpi për
 Krishtlindje?
 Po, edhe shokët tjerë dërgojnë paqeta në shtëpi për
 Krishtlindje.

Zotni Treska është punëtuer në një fabrikë të vogël në Tiranë; është i martuem dhe ka dy djelm, që i quejnë Fatmir dhe Petrit. Zotni Treska e ka dërgue djalin e vogël, Petritin, ke prindët e tij sepse Fatmiri është i sëmundë me grip.

Zakonisht, harxhin e shtëpis e blën Zoja Treska, por mbasi Fatmiri është në shtëpi vetëm, i sëmundë, Zotni Treska shkon në qytet me blé harxh. Ai blën së pari një gjymës kilogrami gjalp të freskët dhe një kilogram djathë të njomë. Mandej merr një ulli të zî, e kërkon dhe mbasi janë të mirë, blën dyqind gram ullij. Kur Zotni Treska dhe zoja e tij hanë drekë dishrojnë me pasë edhe ca ullij me hangër.

QUESTIONS - PYETJE

1. Çka punon Zotni Treska?
2. Ku punon Zotni Treska?
3. Ku është kjo fabrikë e vogël?
4. Kush është i martuem?
5. Sa fëmijë ka?
6. Si i quejnë djelmt?
7. Cili është djali i madh?
8. Ku e ka dërgue Petritin Zotni Treska?
9. Kë ka dërgue Zotni Treska ke prindët e tij?
10. Pse e ka dërgue Zotni Treska Petritin ke prindët e tij?
11. Çka ka Fatmiri?
12. Kush e blën harxhin e shtëpis, zakonisht?
13. Çka blën Zoja Treska, zakonisht?
14. Kush është në shtëpi vetëm, i sëmundë?
15. Pse shkon Zotni Treska në qytet me blë harxh?
16. Çka blën ai së pari?
17. Sa gjalp të freskët dhe sa djathë të njomë blën ai?
18. Çfarë gjalpi dhe çfarë djathi blën Zotni Treska?
19. Çfarë ullini merr ai mandej?
20. Çka bân ai me ullinin e zi?
21. Qysh janë ullijt e zez?
22. Sa gram ullij të zez blën?
23. Cilët dishrojnë me pasë edhe ca ullij kur hanë drekë?
24. Kur hanë ullij Zotni Treska dhe zoja e tij?

Translate the following sentences into Albanian:

1. There are green and black olives.
2. The green olives are small, the black olives are large.
3. I have two brothers but only one is married. The married brother has two beautiful children.
4. On the yellow table are three blue books.
5. Do you often eat bread with fresh butter?
6. Have a cigarette!
7. Yes, Sir! It is correct.
8. How do I read?

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 24
PART VII
VOCABULARY

me blé (unë bléj)	(v.)	to buy, to purchase
çaj, -i	(m.)	tea
me dërgue (unë dërgoj)	(v.)	to send
me dishrue (unë dishroj)	(v.)	to desire, to wish
djathë, -i	(m.)	cheese
dyqind	(adj.)	two hundred
m'epni!	(v.)	give me!
i, e, të freskët të freskëta	(adj.m.&f.)	fresh, cool
gram, -i gram, -t	(m.)	gram (1/1000 of a kilo- gram; 1 ounce equal to 28 grams)
grip, -i	(m.)	influenza (flu)
gjalp, -i	(m.)	butter
harxh, -i harxhe, -t	(m.)	groceries, provisions, food, expense, outlay
me kërkue (unë kërkuj)	(v.)	to ask for, to demand, to request, to look for, to seek for, to search for, to require (for); to taste
kilogram, -i kilogram, -t	(m.)	kilogram (equal to 2.2 pounds)
makarona, -t	(f.pl.)	macaroni, spaghetti
i, e, të njomë të njoma	(adj.m.&f.)	fresh, moist, damp, young, soft

i, e, të rëndë të rënda	(adj.m.&f.) heavy, serious, severe, hard
rëndësi, -ja	(f.) importance
i, e, të sëmundë të sëmunda	(adj.m.&f.) sick, ill
si	(adv.) how
sheqer, -i	(m.) sugar
i, e, të shtrëjtë të shtrëjta	(adj.m.&f.) expensive, dear
ullî, -ni ullîj, -t	(m.) olive (fruit and tree)
i zî, e zezë të zez, të zeza	(adj.m.&f.) black

NOTES:

Ç'urdhënoni?	What would you like to have? May I help you?
Si urdhënoni!	Yes, sir! (after an order or in agreement)
Qenka i shtrëjtë djathi!	Why! The cheese is expensive!
S'ka rëndësi	It is not important, does not matter, never mind.
Ku e keni.....?	Where is your .....?
Çka ka?	What is the matter with him? What is wrong with him?
këto ditë	recently

1. A shkon një vajzë e mirë në shkollë përditë?
Po, një vajzë e mirë shkon në shkollë përditë.
A banon një mësuese e gjatë në Monterej?
Po, një mësuese e gjatë banon në Monterej?
A banon një vajzë e fejueme në qytet?
Po, një vajzë e fejueme banon në qytet.
Ku ha një mësuese durrsake?
Një mësuese durrsake ha në mensë.
2. Sa kushton shtëpia e bardhë?
Shtëpia e bardhë kushton shumë.
Sa kushton goma e kuqe?
Goma e kuqe kushton pak.
Sa kushton brusha e zezë?
Edhe brusha e zezë kushton pak.
Sa ditë në javë shkon në shkollë vajza e bukur?
Vajza e bukur shkon në shkollë pesë ditë në javë.
Ku banon mësuesja durrsake?
Mësuesja durrsake banon në qytet.
3. A shifni një grue të bukur në pikturë?
Po, në pikturë shof një grue të bukur.
A shifni një vajzë të gjatë në rrugë?
Po, unë shof një vajzë të gjatë në rrugë.
A njifni një nësuese të martueme?
Po, unë njof një mësuese të martueme.
A shifni një vajzë durrsake përditë?
Po, unë shof një vajzë durrsake përditë.
A njifni një grue shqiptare?
Po, unë njof një grue shqiptare.
4. A e shifni gomën e kuqe?
Po, unë e shof gomën e kuqe.
A e shifni mësuesen e gjatë përditë?
Po, unë e shof mësuesen e gjatë përditë.
A e shifni shtëpinë e bardhë?
Po, unë e shof shtëpinë e bardhë.
A e shifni kutin e zezë?
Po, unë e shof kutin e zezë.
A e njifni nxânsen durrsake?
Po, unë e njof nxânsen durrsake.

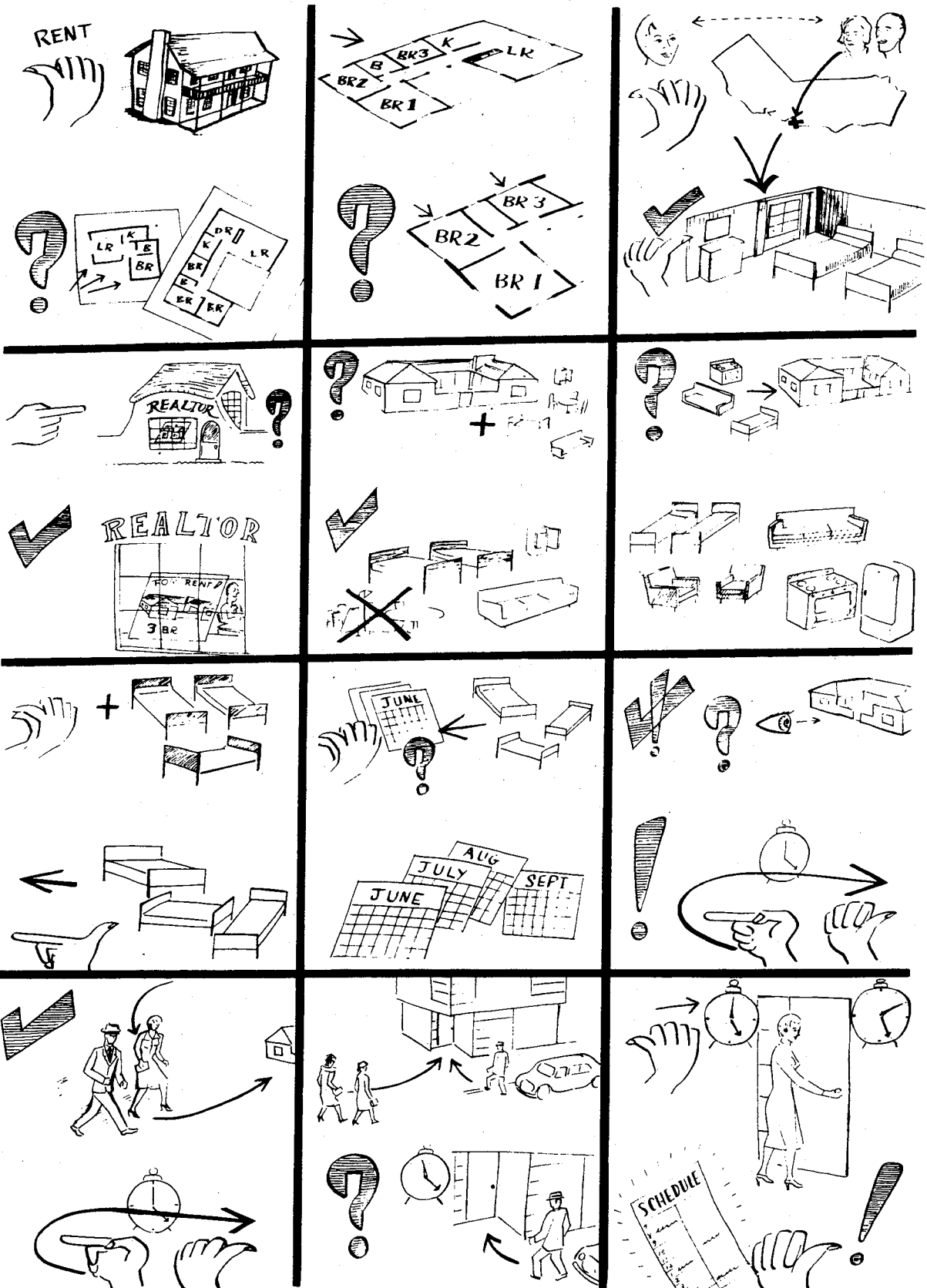
- A e njifni mësuesen shqiptare?
Po, unë e njof mësuesen shqiptare.
5. A shkojnë disa vajza të mira në shkollë përditë?
Po, disa vajza të mira shkojnë në shkollë përditë.
A banojnë disa mësuese të bukura në Monterey?
Po, disa mësuese të bukura banojnë në Monterey.
A nxënë anglisht disa vajza durrsake?
Po, disa vajza durrsake nxënë anglisht.
A flasin anglisht disa grá shqiptare?
Po, disa grá shqiptare flasin anglisht.
A punojnë në qytet disa vajza të fejueme?
Po, disa vajza të fejueme punojnë në qytet.
A punojnë në zyrë disa grá të martueme?
Po, disa grá të martueme punojnë në zyrë.
6. A shkojnë vajzat e mira në shkollë përditë?
Po, vajzat e mira shkojnë në shkollë përditë.
A banojnë vajzat e fejueme në qytet?
Po, vajzat e fejueme banojnë në qytet.
A hanë grát e martueme në mensë?
Po, grát e martueme hanë në mensë.
A kushtojnë shumë gomat e kuqe?
Jo, gomat e kuqe nuk kushtojnë shumë.
Sa kushtojnë franxhollat e nxehta?
Franxhollat e nxehta kushtojnë nga dhetë lekë.
7. A shifni disa vajza të mira përditë?
Po, unë shof disa vajza të mira përditë.
A shifni disa mësuese të bukura?
Po, unë shof disa mësuese të bukura.
A njifni disa vajza të fejueme?
Po, unë njof disa vajza të fejueme.
A shifni disa vajza durrsake përditë?
Po, unë shof disa vajza durrsake përditë.
A njifni disa mësuese shqiptare?
Po, unë njof disa mësuese shqiptare.
A shifni disa goma të kuqe mbi tryezë?
Po, unë shof disa goma të kuqe mbi tryezë.
A shifni disa brusha të zeza në pikturë?
Po, unë shof disa brusha të zeza në pikturë.
A shifni disa shtëpí të bardha në qytet?
Po, unë shof disa shtëpí të bardha në qytet.
8. A i njifni vajzat e bukura?
Po, unë i njof vajzat e bukura.
A i shifni shtëpít e bardha?
Po, unë i shof shtëpít e bardha.

A i njifni nxânsset durrsake?
Po, unë i njof nxânsset durrsake.
A i shifni vajzat e fejueme përditë?
Po, unë i shof vajzat e fejueme përditë.
Ku i bleni gomat e kuqe?
Unë i blëj gomat e kuqe në dyqan.
Po gozhdat e gjata, ku i bleni?
Edhe gozhdat e gjata i blëj në dyqan.
Ku i mbani pëndat e zeza?
Unë i mbaj pëndat e zeza në syzë.
Ku i mbani paqetat e mëdhaja?
Unë i mbaj paqetat e mëdhaja në dhomë.

1. Due me marrë me qirá nji shtëpi tjetër.
2. Me sa dhoma e doni?
3. Me trí dhoma fjetje, kuzhinë, banjë dhe dhomë pritje.
4. Pse kaq shumë dhoma fjetje?
5. Prindët e grues duen me ardhë në Kaliforní me ndejtë ca kohë.
6. E kuptoj; zoja do nji dhomë fjetje për ta.
7. A njifni ndokënd që ep shtëpi me qirá?
8. Po, njof nji njerí që ka nji shtëpi të mirë me trí dhoma fjetje.
9. A është e mobilueme?
10. Po, por nuk ka shumë mobilje.
11. Sa mobilje ka?
12. Dy shtretën, nji sofa, dy kolltukë, stufë e frigorifer.
13. Na duem edhe tre shtretën tjerë.
14. Ju ap unë nji shtrat të gjânë dhe dy të ngushtë, në goftë se doni.
15. Për sa kohë m'i epni?
16. Për nja tre a katër muej.
17. Shumë mirë, ju falem nderës. A ka mundësi me e pá këtë shtëpi?
18. Sigurisht! A doni me ardhë me mue tash?
19. Po. Tash vjen grueja dhe shkojmë të tre.
20. Mirë. Kur vijnë fëmijët nga shkolla?
21. Kur vijnë na në shtëpi nga puna, vijnë edhe ata.
22. Në ç'orë vini ju?
23. Unë vîj n'orën pesë; grueja vjen dhetë minuta më vonë.
24. Kishem me dashë me pasë edhe unë nji orár të tillë!

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. I want to rent another house.
2. How many rooms do you want?
3. I want three bedrooms, kitchen, bathroom and living room.
4. Why so many bedrooms?
5. My wife's parents want to come and spend some time in California.
6. I understand. Your wife wants a bedroom for them.
7. Do you know anybody that rents houses?
8. Yes, I know somebody who has a good house with three bedrooms.
9. Is it furnished?
10. Yes, but it does not have too much furniture.
11. What furniture does it have?
12. It has two beds, a couch, two easy chairs, a stove and a refrigerator.
13. We need three more beds.
14. If you want I will give you a double bed and two single beds.
15. How long may we keep them?
16. Three or four months.
17. Very well, thank you! Is it possible to see this house?
18. Certainly! Do you want to go with me now?
19. Yes! My wife will come now and we will go together.
20. Fine! When do the children come from school?
21. They come home the same time we come from work.
22. At what time do you come home?
23. I come at five o'clock and my wife comes ten minutes later.
24. I wish I had such a time schedule!

ADJECTIVES

In declining feminine adjectives, the connecting particle is only different in the nominative singular. For example:

When the noun is masculine

When the noun is feminine

Indefinite Singular

nominative:

Nji djalë i mirë studjon.

Nji vajzë e mirë studjon.

accusative:

Unë njof nji djalë të mirë.

Unë njof nji vajzë të mirë.

Indefinite Plural

nominative:

Disa djelm të mirë studjojnë.

Disa vajza të mira studjojnë.

accusative:

Unë njof disa djelm të mirë.

Unë njof disa vajza të mira.

Definite Singular

nominative:

Djali i mirë studjon.

Vajza e mirë studjon.

accusative:

Unë e njof djalin e mirë.

Unë e njof vajzën e mirë.

Definite Plural

nominative:

Djelmt e mirë studjojnë.

Vajzat e mira studjojnë.

accusative:

Unë i njof djelmt e mirë.

Unë i njof vajzat e mira.

THE PREPOSITION NGA

In Lesson 3 you had the preposition nga which means each, from, to, towards, about, by. So far you know

the usage of two of these meanings, that is:

1. Each, for each, apiece. For example:

Ata kanë nga një libër (They each have a book; every one of them has a book.)

Na kemi nga dy dhoma (We each have two rooms; there are two rooms for each of us.)

Ata shkruen nga një letër (They each wrote a letter.)

2. Origin, from. For example:

Jam nga Shqipëria (I am from Albania.)

Ai është nga Durrësi (He is from Durrës; he is a native of Durrës.)

Now let us see the other meanings of the preposition "nga":

3. Point of departure for distance or time, from. For example:

Nga shkolla deri në qytet rruga është e mirë. (The road is good from the school to the city.)

Nga një tryezë deri në një tjetër janë dy metra. (It is two meters from one desk to the other.)

Ai flet nga mëngjesi deri në mbrëmje. (He speaks from morning to evening.)

Unë studioj nga ora 6 deri në 7. (I study from six o'clock till seven.)

4. Direction: from or to, depending on the verb. For example:

From
Nga vîni?
(Where do you come from?)

To
Nga shkoni?
(Where do you go?)

Treni vjen nga qyteti.
(The train comes from the city.)

Treni shkon nga qyteti.
(The train goes to the city.)

5. Towards. For example:

Ai vjen nga mbrâmja. (He comes towards(the)evening.)

Kam shum të ftofët nga mëngjesi. (I am cold towards morning.)

6. By. For example:

Nji nga nji ose dy nga dy. (One by one or two by two.)

7. About. For example:

Ai âsht nga shkon. (He is about to go, is ready to go,
almost going).

Remark. Nga is a preposition which governs the nominative case when it has the meaning mentioned in 2, 3, 4, and 5.
Example:

nga	(nji shkollë (shkolla (disa shkolla (shkollat	from	(a school (the school (some schools (the schools
nga	(nji qytet (qyteti (disa qytete (qytetet	from	(a city (the city (some cities (the cities

1. Kur vîj unë në shkollë?
Ju vîni në shkollë në mëngjes.
Kur vîni ju në shkollë?
Edhe unë vîj në shkollë në mëngjes.
Në ç'orë vjen mësuesi në shkollë në mëngjes?
Mësuesi vjen në shkollë n'orën tetë në mëngjes.
Në ç'orë vîni ju dhe shoku juej në shkollë mbasdreke?
Unë dhe shoku im vîjmë në shkollë n'orën një mbasdreke.
Kur vîjnë shokët tjerë në shkollë mbasdreke?
Edhe shokët tjerë vîjnë në shkollë n'orën një mbasdreke.
2. Ku doni me marrë shtëpi me qirâ?
Unë due me marrë shtëpi me qirâ në Monterej.
Për sa kohë doni me marrë shtëpi me qirâ?
Due me marrë shtëpi me qirâ për gjashtë muej.
Me sa dhoma e doni shtëpin?
Unë e due shtëpin me gjashtë dhoma.
A doni me marrë me qirâ shtëpi të mobilueme?
Po, unë due me marrë me qirâ shtëpi të mobilueme.
A e dini kush ka shtëpi me dhânë me qirâ?
Jo, nuk e di kush ka shtëpi me dhânë me qirâ.
A e dini kush ka automobil me dhânë me qirâ?
Jo, nuk e di kush ka automobil me dhânë me qirâ.
A e dini kush ka një barkë me dhânë me qirâ?
Jo, nuk e di kush ka një barkë me dhânë me qirâ.
3. A keni një shtëpi të mirë me dhânë me qirâ?
Jo, unë nuk kam një shtëpi të mirë me dhânë me qirâ.
Kush ka shtëpi të mira me dhânë me qirâ?
Nuk e di kush ka shtëpi të mira me dhânë me qirâ.
A keni një barkë të madhe me dhânë me qirâ?
Jo, unë nuk kam një barkë të madhe me dhânë me qirâ.
Kush ka barka të mëdhaja me dhânë me qirâ?
Unë nuk e di kush ka barka të mëdhaja me dhânë me qirâ.
Kush ep automobila me qirâ?
Unë ap automobila me qirâ.
Kush merr barka me qirâ?
Unë marr barka me qirâ.
4. Sa dhoma fjetje doni?
Unë due dy dhoma fjetje.
Sa dhoma pritje doni?
Unë due një dhomë pritje.
Çfarë mobiljesh do zoja juej?
Zoja ime do mobilje të mira.

Çfarë kuzhine do zoja juej?
 Zoja ime do një kuzhinë të bukur dhe të madhe.
 Çfarë shtëpije duen fëmijët tuej?
 Fëmijët e mij duen një shtëpi të madhe.
 Çka tjetër doni ju dhe zoja juej?
 Na duem tre shtretën, një stufë dhe një frigorifer.

5. A e doni vllan?
 Po, unë e due vllan.
 A e doni shokun?
 Po, unë e due shokun.
 A e doni hallën?
 Po, unë e due hallën.
 A i doni vllaznit?
 Po, unë i due vllaznit.
 A i doni prindët?
 Po, unë i due prindët.
 A e do nëna djalin?
 Po, nëna e do djalin.
 A e do nëna vajzën?
 Po, nëna e do vajzën.
 A i do nëna fëmijët?
 Po, nëna i do fëmijët.
 A i do nëna djelmt?
 Po, nëna i do djelmt.
 A i do nëna vajzat?
 Po, nëna i do vajzat.
6. Sa kohë doni me ndejtë në Monterej?
 Due me ndejtë një pesë a gjashtë muaj në Monterej.
 Sa kohë doni me ndejtë në Shqipni?
 Due me ndejtë një dy a tre muaj në Shqipni.
 Për sa kohë e doni automobilin?
 Unë e due automobilin për dy muaj.
 Për sa kohë e doni dhomën?
 Unë e due dhomën për gjashtë muaj.
 Për sa kohë e doni fjalorin?
 Unë e due fjalorin për njëmuajtë muaj.
 A ka mundësi me marrë një dhomë me qirë në Presidio?
 Jo, s'ka mundësi me marrë një dhomë me qirë në Presidio.
 A ka mundësi me hangër në mensë?
 Po, ka mundësi me hangër në mensë.
 A ka mundësi me blë libra në Presidio?
 Po, ka mundësi me blë libra në Presidio.

7. Prej nga jeni?
Unë jam nga Nju Jorku.
Nga sa libra keni ju?
Na kemi nga një libër.
Nga sa letra shkruajnë nxënësit?
Nxënësit shkruajnë nga dy letra.
Nga sa pënda blejnë nxënësit?
Nxënësit blejnë nga një pëndë.

Zotni Zerqani do me marrë me qirá nji shtëpi me trí dhoma fjetje. Shtëpija që ka tash ka vetëm dy dhoma fjetje, dhomë pritje, kuzhinë dhe banjë.

Zotni Zerqani do nji shtëpi më të madhe sepse prindët e Zojës Zerqani duen me ardhë në Kaliforni me ndejtë ca kohë.

Zotni Skrapari njef nji njeri që ka nji shtëpi me trí dhoma fjetje me dhânë me qirá. Kjo shtëpi nuk ka shumë mobilje; ka vetëm stufë, frigorifer, dy shtretën, nji sofa dhe dy kolltukë. Zotni Zerqani do pesë shtretën; Zotni Skrapari ka tre shtretën për Zotni Zerqanin. Zotni Zerqani me zojën dhe Zotni Skraparin shkojnë me e pá shtëpin n'orën pesë.

Fëmijët e Zotni Zerqanit vijnë në shtëpi nga shkolla n'orën katër.

Në bibliotekë apim libra e revista me lexue; na në departament apim vetëm gazeta shqipe.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kush do me marrë një shtëpi me qirë?
2. Çka do me bë Zotni Zerqani?
3. Me sa dhoma e do shtëpinë Zotni Zerqani?
4. Sa dhoma ka shtëpia që ka tash?
5. Sa dhoma tjera ka shtëpia që ka tash?
6. Pse do një shtëpi më të madhe Zotni Zerqani?
7. Prindët e kujt duen me ardhë në Kaliforni?
8. Pse duen me ardhë në Kaliforni prindët e Zojës Zerqani?
9. Sa kohë duen me ndejtë ata në Kaliforni?
10. Kush një një njeri që ka një shtëpi me tri dhoma?
11. Kë një Zotni Skrapari?
12. Cila shtëpi nuk ka shumë mobilje?
13. Kush do pesë shtretën?
14. Sa shtretën do Zotni Zerqani?
15. Kush ka tre shtretën për Zotni Zerqanin?
16. Për kë ka Zotni Skrapari tre shtretën?
17. Me kë shkon Zotni Zerqani me e pa shtëpinë?
18. Çka bëjnë Zotni Zerqani me zojën dhe me Zotni Skraparin?
19. Në ç'orë shkojnë me e pa shtëpinë ata?
20. Kush vjen në shtëpi nga shkolla në orën katër?
21. Në ç'orë vijnë fëmijët e Zotni Zerqanit në shtëpi?
22. Ku apin libra e revista me lexue?
23. Çka apin në bibliotekë?
24. Çka apin na në departament me lexue?
25. Ku apin revista shqipe me lexue.

Answer the following questions by using the adjectives in parentheses as cues:

1. Si është uji që pini ju? (fresh)
2. Çfarë uji pini ju, zakonisht? (fresh)
3. Si është shtrati juaj? (wide)
4. Çfarë shtrati keni ju? (wide)
5. Çfarë shtëpije keni marrë me qirâ? (furnished)
6. Në çfarë shtëpije banoni? (furnished)
7. Si janë dhomat? (large)
8. Cilat dhoma janë të bukura? (large)
9. Cilët djelm shkojnë në shkollë? (good)
10. Cilat vajza studiojnë shumë? (good)

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 25
PART VII
VOCABULARY

me ardhë (unë vîj)	(v.)	to come
me dashë (unë due)	(v.)	to want, to like, to love
me dhânë (unë ap)	(v.)	to give
me dhânë me qirá (unë ap me qirá)	(v.)	to rent (give on rent), to hire out
dhomë fjetje	(f.)	bedroom
dhomë pritje	(f.)	living room
frigorifer, -i frigoriferë, -t	(m.)	refrigerator
i, e, të gjânë të gjâna	(adj.m.&f.)	wide, broad
kaq	(adv.&adj.)	so many; so much; that's all
kolltuk, -u kolltukë, -t	(m.)	easy chair
kuzhinë, -a kuzhina, -t	(f.)	kitchen
me marrë me qirá (unë marr me qirá)	(v.)	to rent (receive on rent), to hire
mobilje, mobilja mobilje, -t	(f.)	furniture
i, të mobiluem e, të mobilueme	(adj.m.&t.)	furnished (with furniture)
mundësi, -ja mundësi, -t	(f.)	possibility
me ndejtë (unë rrij)	(v.)	to stay, to sit
nja	(adv.)	about, approximately

LESSON 25

orár, -i orarë, -t	(m.)	schedule, timetable
qirá, -ja qirá, -t	(f.)	rent
sigurisht	(adv.)	certainly, surely
sofa, -ja sofa, -t	(f.)	sofa
stufë, -a stufa, -t	(f.)	stove, heater
shtrat, -i shtretën, shtretnit	(m.)	bed
ta	(pron.)	them (diminutive of <u>ata</u> , them)
i, e, të tillë të tilla	(adj.m.&f.)	such, of this sort
të tre, të trija	(adj.m.&f.)	all three

NOTES:

për sa kohë?

how long?

kishem me dashë...

I would like to ....

a ka mundësi?

is there any possibility?

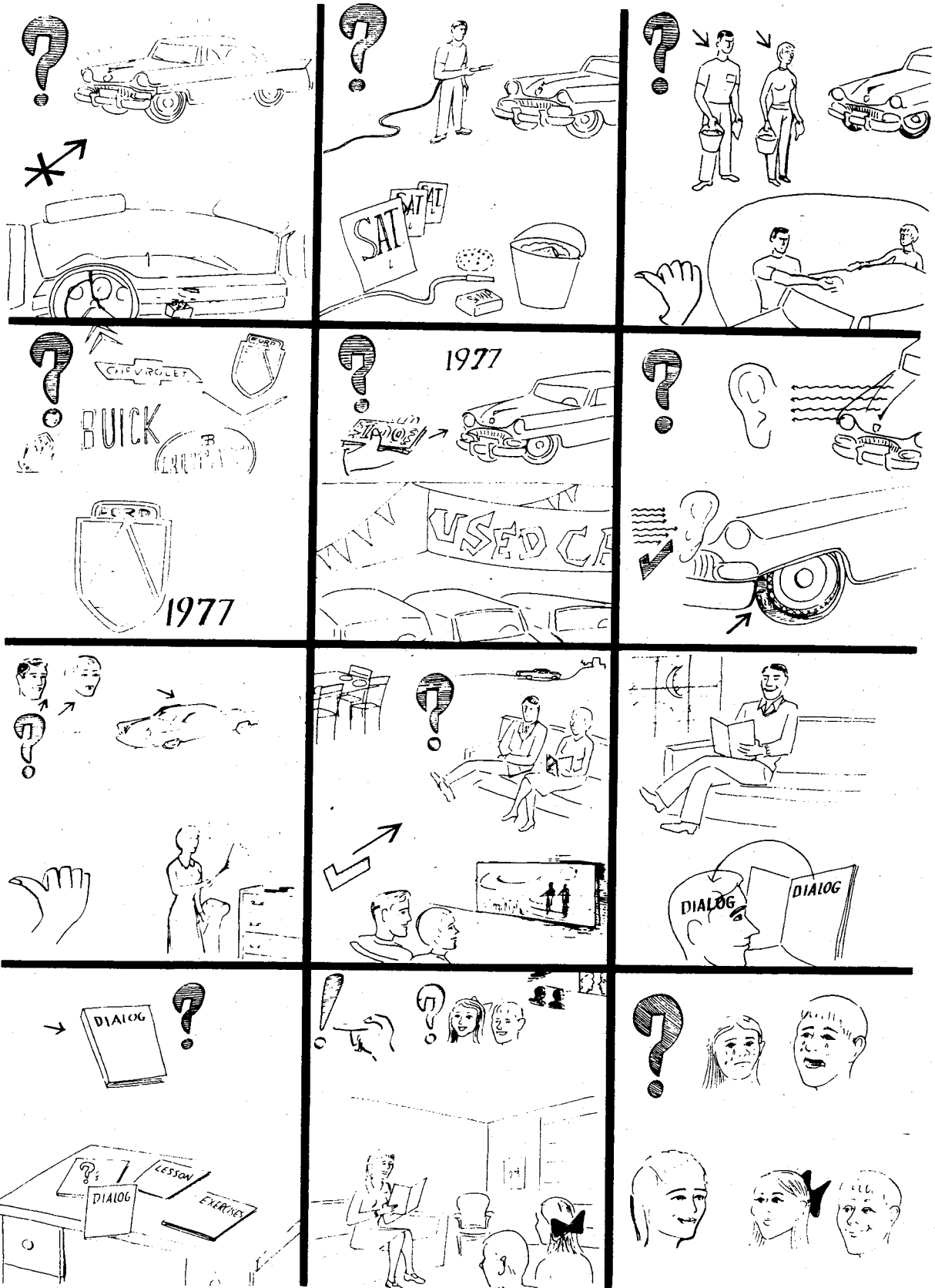
1. A shkoni ju në qytet me blé harxh?
Po, unë shkoj në qytet me blé harxh.
Çka bleni?
Unë blëj bukë, pemë, kafe, sheqer, etj.
Ku i blën Zotni Kapteri cingaret?
Zotni Kapteri i blën cingaret në PX.
A blejmë na cingare çdo javë?
Po, na blejmë cingare çdo javë.
Ku i blëj unë cingaret?
Ju i bleni cingaret në qytet.
Ku i blejnë cingaret ushtarët?
Ushtarët i blejnë cingaret në PX.
2. Kush e hap derën në mëngjes?
Mësuesi e hap derën në mëngjes.
Kush e mbyll derën mbasdreke?
Nxânsit e mbyllin derën mbasdreke.
A i mbyllni dyert dhe dritoret mbasdreke?
Po, na i mbyllim dyert e dritoret mbasdreke.
A i hapni dyert dhe dritoret në mëngjes?
Po, na i hapim dyert dhe dritoret në mëngjes.
A e hap unë librin kur hÿj në klasë?
Po, ju e hapni librin kur hÿni klasë.
Po ju, a e hapni librin kur hÿni në klasë?
Po, unë e hap librin kur hÿj në klasë.
Po shoku juej, a e hap librin kur hÿn në klasë?
Po, edhe shoku im e hap librin kur hÿn në klasë.
Çka bëni ju dhe shoku juej kur hÿni në klasë?
Unë dhe shoku im hapim librat kur hÿjmë në klasë.
Po nxânsit tjerë, çka bëjnë kur hÿjnë në klasë?
Edhe nxânsit tjerë i hapin librat kur hÿjnë në klasë.
3. A ju pëlqen me ndejtë në shtëpi të dielen?
Po, mue më pëlqen me ndejtë në shtëpi të dielen.
Pse rrini në shtëpi të dielen?
Unë rrij në shtëpi me studjue.
Po unë, a rrij në shtëpi me studjue?
Jo, ju rrini në shtëpi me lexue.
Ku rrijmë na kur kemi dhetë minuta pushim?
Na rrijmë në klasë kur kemi dhetë minuta pushim.
Ku rrijnë mësuesit kur nuk janë në klasë?
Mësuesit rrijnë në zyrë kur nuk janë në klasë.

4. Në ç'orë shkoni me fjetë?
Unë shkoj me fjetë n'orën tetë e gjymës.
Në ç'orë flëj unë?
Nuk e di në ç'orë flëni ju.
Në ç'orë flën zoja?
Zoja flën n'orën tetë.
Në ç'orë flëni ju dhe zoja të shtunden?
Të shtunden unë dhe zoja flëjmë n'orën 10.
Në ç'orë flëjnë fëmijët?
Fëmijët flëjnë n'orën shtatë e gjymës.

1. Si është e mundur që automobili juej është gjithëmonë i pastër?
2. Jo gjithëmonë. Nganjihërë është i ndytë, sidomos mbrendë.
3. A e lani shpesh?
4. E lãj çdo të shtunde me ujë e sapun.
5. Kush e lãn, ju apor zoja?
6. Zakonisht e lãj unë; nganjihërë e lajmë bashkë.
7. Çë model është?
8. Asht Ford 1977
9. Të rí e keni blë?
10. Jo, e kam blë sivjet, natyrisht të përdorun.
11. Si shkon motori?
12. Motori nuk është i keq, por automobili ka nevojë për goma.
13. Kush e përdor mã shumë automobilin, ju apor zoja?
14. Natyrisht unë; ajo rri në shtëpi.
15. A shkoni ndokund mbasdarke, apor rrini në shtëpi?
16. Zakonisht rrijmë në shtëpi; nganjihërë shkojmë në kinema.
17. Si duket ju pëlqen me ndejtë në shtëpi.
18. Jo, nuk më pëlqen aspak, por rrij me nxânë dialogun përmendsh.
19. Vetëm dialogun?
20. Jo, studjoj mësimin, pyetjet dhe ushtrimet tjera.
21. Të lumtë, shumë i zellshëm! Me kë rrijnë fëmijët kur shkoni në kinema?
22. Rrijnë me një vajzë që marrim me pagesë.
23. A nuk qajnë?
24. Jo, nuk qajnë, sepse e njofin.

Idiomatic Translation - Përkëthim i lirë

1. How is it possible that your car is always clean?
2. Not always. Sometimes it is dirty, especially inside.
3. Do you wash it often?
4. I wash it every Saturday with soap and water.
5. Who washes it, you or your wife?
6. Usually I wash it, sometimes my wife and I wash it together.
7. What model is it?
8. It is a 1977 Ford.
9. Did you buy it new?
10. No, I bought it this year, used, of course.
11. How does the motor run?
12. The motor isn't bad but the car needs tires.
13. Who uses the car the most, you or your wife?
14. Naturally I use it more, my wife stays home.
15. Do you go anywhere after dinner, or do you stay home?
16. Usually we stay home, once in a while we go to the movies.
17. It seems you like to stay home.
18. No, I do not like to stay home at all, but I have to in order to memorize the daily dialogue.
19. Only the dialogue?
20. No, I also study the lesson, the questions and the other exercises.
21. **Bravo! You are very zealous! With whom do you leave the children when you go to the movies?**
22. They stay with a baby-sitter.
23. Don't they cry?
24. No, they don't, because they know her.

ADVERBS

The adverb *ndokund*, meaning anywhere, somewhere, is always used in interrogative sentences. For example:

- A shkoni *ndokund* në mbrâmje? Do you go anywhere in the evening?
A ka *ndokund* këtu ujë me pî? Is there drinking water somewhere around?
A kanë ata shtëpí *ndokund* në Kaliforní? Do they own a house anywhere in California?

For sentences other than interrogative there are, in Albanian, other adverbs meaning somewhere, anywhere. We will introduce them later.

ADJECTIVES

In the vocabulary of this lesson there is an adjective (*e mundun* -"possible" which has only the feminine form. The adjective does exist in four normal forms: *i*, *e*, *të mundun*, *të munduna*, but the masculine does not have the meaning of *possible*, but rather, defeated. The feminine form *e mundun* is a short form of *nji gjâ e mundun* "a possible thing;" *Gjâ* is a feminine noun and the adjective agrees with it; *nji gjâ* is dropped and what remains is the idiomatic expression *e mundun* "possible." Many of these adjectives are used only in the feminine form.

DECLENSION

The main feature of these 10 lessons has been the declension of nouns and adjectives, in other words the inflection and changes of nouns and adjectives while they have different functions. We have seen so far two of these functions: the subject case (or nominative) and the direct object (or accusative). As we go along, we shall present other functions, but for now we are summarizing the declension of a noun with an adjective in two synoptic tables. You may complete these tables by filling in the missing cases as they are introduced to you.

Declension of a masculine noun with an adjective

M A S C U L I N E			
I N D E F I N I T E		D E F I N I T E	
S I N G U L A R	P L U R A L	S I N G U L A R	P L U R A L
nom. (nji) oficer i mirë	(disa) oficera të mirë	oficeri i mirë	oficerat e mirë
gen.			
dat.			
acc. (nji) oficer të mirë	(disa) oficera të mirë	oficerin e mirë (1)	oficerat e mirë (2)
abl.			

- (1) Case in which the pronoun direct object e may go directly before the verb.
 (2) Case in which the pronoun direct object i may go directly before the verb.

Declension of a feminine noun with an adjective

F E M I N I N E			
I N D E F I N I T E		D E F I N I T E	
S I N G U L A R		P L U R A L	
	S I N G U L A R	P L U R A L	S I N G U L A R P L U R A L
nom.	(nji) vajzë e mirë	(disa) vajza të mira	vajza e mirë vajzat e mira
gen.			
dat.			
acc.	(nji) vajzë të mirë	(disa) vajza të mira	vajzën e mirë vajzat e mira
abl.			(1) (2)

- (1) Case in which the pronoun direct object e may go directly before the verb.
 (2) Case in which the pronoun direct object i may go directly before the verb.

1. Kush e lán automobilin tuej?
Unë e láj automobilin tim.
A e lán shoku automobilin e tij?
Po, shoku e lán automobilin e tij.
Kush i lán automobilat tuej?
Na i lajmë automobilat tonë.
Çka lajnë nxânsit?
Nxânsit lajnë automobilat e tyne.
2. A qáj unë shpesh?
Jo, ju nuk qani shpesh.
A qán djali i vogël shpesh?
Po, djali i vogël qán shpesh.
A qani shpesh ju dhe shoku juej?
Jo, na nuk qajmë kurr.
A qajnë fëmijët e vogjël shpesh?
Po, fëmijët e vogjël qajnë shpesh.
3. A e përdorni fjalorin përditë?
Po, unë e përdor fjalorin përditë.
A e përdor shoku pëndën përditë?
Po, shoku e përdor pëndën përditë.
A e përdorni ju dhe shoku juej fjalorin shqip përditë?
Po, unë dhe shoku im e përdorim fjalorin shqip përditë.
A i përdorin nxânsit librat shqip?
Po, nxânsit i përdorin librat shqip.
4. A e lani automobilin me ujë të nxehët, apo me ujë të ftofët?
Unë e láj automobilin me ujë të ftotët.
Me çka e lani automobilin?
Unë e láj automobilin me ujë dhe me sapun.
Me çka i lani duert?
Unë i láj duert me ujë të nxehët dhe me sapun.
Me çka i lani rrobet?
Unë i láj rrobet me ujë dhe me sapun.
5. A keni automobil?
Po, unë kam automobil.
Ç'model është automobili juej?
Automobili im është Ford.
A e mbani automobilin gjithëmonë pastër?
Po, unë e mbaj automobilin gjithëmonë pastër.

Si shkon motori i automobilit tuej?

Motori shkon shumë mirë.

A ka automobili nevojë për goma të reja?

Po, automobili ka nevojë për goma të reja.

Kush e përdor më shumë automobilin, ju apo zoja?

Unë e përdor më shumë.

6. Çka bëni të shtunden? A shkoni në kinema, apo rrini në shtëpi?
 Të shtunden rrij në shtëpi.
 Po zoja, çka bën?
 Edhe ajo rri me mue në shtëpi.
 Po të dielen, çka bëni ju dhe zoja?
 Të dielen paradreke shkojmë në kishë; mbasdreke rrijmë në shtëpi.
 Po fëmijët, çka bëjnë të shtunden dhe të dielen?
 Fëmijët të shtunden rrijnë në shtëpi; të dielen shkojnë në kishë.
7. A jeni nxënës të zellshëm ju të gjithë?
 Po, na të gjithë jemi nxënës të zellshëm.
 A i kanë duert të pastra nxënësit e mirë?
 Po, nxënësit e mirë i kanë duert të pastra.
 A është klasa jonë e ndytë, apo e pastër?
 Klasa jonë është gjithëmonë e pastër.
 A janë librat dhe fjalorët të përdorun?
 Po, librat dhe fjalorët janë të përdorun.
8. A i nxëni dialogët përmendsh?
 Po, unë i nxë dialogët përmendsh.
 Po shokët tuej, a i nxënë dialogët përmendsh?
 Po, edhe shokët e mij i nxënë dialogët përmendsh.
 A keni nevojë për një automobil?
 Po, unë kam nevojë për një automobil.
 A keni nevojë për të holla?
 Jo, unë nuk kam nevojë për të holla.
 Për çka keni nevojë?
 Unë kam nevojë për shumë gjëna.
 Për çka kanë nevojë nxënësit?
 Nxënësit kanë nevojë për libra, fjalorë dhe rradhorë.
9. A është e mundun me nxënë shqip shpejt?
 Po, me nxënë shqip shpejt është e mundun.
 A është e mundun me u-lá me ujë të ftofët?
 Po, është e mundun me u-lá me ujë të ftofët.
 A doni me shkue ndokund javën që vjen?
 Po, javën që vjen due me shkue në Nju Jork.
 Po shoku juej, a do me shkue ndokund sot mbasdreke?
 Po, shoku im sot mbasdreke do me shkue në kinema.

Shqipnija gjindet në Ballkan dhe është një vend maluer, me male të nalta; mali më i naltë quhet Korab. Natyrisht, ndër male dimni është shumë i ftofët. Shqipnija ka dy dete: detin Adriatik dhe detin Jon. Në bregun e detit klima është shumë e butë. Durrësi dhe Vlona janë dy skele shumë të rëndësishme për Shqipnijnë; Durrësi është një qytet shumë i vjetër. Shqiptarët flasin shqip; shqipja është gjuha më e vjetër në Ballkan.

Monterej është një qytet i vogël, por një nga qytetet më të vjetra të Kalifornisë. Ky qytet ka ndërtesa e dyqane shumë të bukura; ka edhe teatra, kinema e një doganë. Ministrija e mbrojtjes amerikane ka në Monterej një shkollë për gjuhë, ku ushtarët, nënoficerat dhe oficerat nxënë gjuhë të ndryshme, si p.sh. shqip, italisht, gjermanisht, rusisht etj.

Zotni Smithi është nga Pensilvanija, por ka shumë kohë që jeton në Kaliforni. Ai është kapter dhe nxën rusisht; është i martuem dhe ka tre fëmijë: dy shkojnë në shkollë dhe një është shumë i vogël. Kapter Smithi ka një shtëpi në Palo Alto; këtu ai banon në një shtëpi shumë të bukur në Pasifik Grovë; kjo shtëpi gjindet në bregun e detit; ka shumë dhoma dhe mobilje të bukura. Në Pasifik Grovë shtëpitë nuk kushtojnë shumë.

Kur Zotni Korça vjen në shtëpi për darkë, aty nga ora 5, sofrë është e shtruar. Mbi sofrë ka një pjatë, një pirun, një lugë dhe një thikë për çdo njeri. Mbi raftin e pjatave ka një pjatë të madhe me pemë: portokalla, molla, qershí etj.; ka një pjatë me djathë, një tjetër me ullj dhe ca bukë. Kur ha Zotni Korça pi kafe dhe Zoja Korça pi ujë ase qumësht. Mbasdarke Zotni Korça studjon një dy orë; grueja e tij lán pjatat, pastron kuzhinën dhe dhomën e bukës dhe mandej të dy shkojnë në kinema.

We are now in the classroom. Our classroom is quite large; it has two large windows and one door. There are many things inside: desks, chairs, hangers, charts, and one blackboard. The students keep books, pencils, erasers, and many other things that they need on the desks. When the bell rings all students are in the classroom waiting for the instructor. When the instructor enters the classroom he greets (them with) "Good morning, gentlemen!" The students answer, "Good morning, sir!" Afterwards, the students and the instructor begin the lesson. After the first period is over they all go out to smoke a cigarette.

Automobili im nuk është gjithëmonë i pastër. Nganjiherë është i ndytë, sidomos mbrendë, megjithëqë e láj çdo të shtunde me ujë e sapun. Nganjiherë e lajmë bashkë me gruen. Automobilin e kam blé sivjet të përdorun; është Ford 1977. Motori nuk është i keq por automobili ka nevojë për goma të reja. Unë e përdor automobilin më shumë se grueja. Ajo rri zakonisht në shtëpi. Nganjiherë, mbasdarke, shkojmë në kinema, por të shumtën e kohës rrijmë në shtëpi me nxënë dialogun përmendsh, me studjue mësimin, pyetjet e ushtrimet tjera.

Kur unë e grueja shkojmë në kinema, fëmijët rrijnë me një vajzë që marrim me pagesë. Kur rrijnë me të nuk qajnë sepse e njofin.

QUESTIONS - PYETJE

1. Automobili i kujt nuk është gjithëmonë i pastër?
2. Kur është automobili i ndytë, sidomos mbrendë?
3. Ku është i ndytë nganjherë?
4. Me çka e láj unë automobilin çdo të shtunde?
5. Çka láj unë çdo të shtunde me ujë e sapun?
6. Kur e lajmë bashkë me gruen?
7. Çka lajmë nganjherë bashkë me gruen?
8. Kur e kam blé automobilin?
9. Çka kam blé sivjet?
10. Ç'model është automobili?
11. Qysh është motori?
12. Për çka ka nevojë automobili?
13. Kush e përdor automobilin më shumë se grueja?
14. Çka përdor unë më shumë se grueja?
15. Ku rri ajo, zakonisht?
16. Kush rri në shtëpi, zakonisht?
17. Ku shkojmë, nganjherë, mbasdarke, unë e grueja?
18. Kur shkojmë në kinema unë e grueja?
19. Ku rrijmë të shumtën?
20. Pse rrijmë në shtëpi, të shumtën?
21. Çka nxâ unë përmendsh?
22. Qysh e nxâ dialogun?
23. Kush e studjon mësimin, pyetjet e ushtrimet tjera?

24. Çka tjetër studjoj unë?
25. Me kë rrijnë fëmijët kur na shkojmë në kinema?
26. Cilët rrijnë me një vajzë kur na shkojmë në kinema?
27. Pse nuk qajnë fëmijët kur rrijnë me të?
28. Cilët nuk qajnë kur rrijnë me të sepse e njofin?

Translate the following into Albanian:

1. I went to buy a new car last night after dinner.
2. I need pencils and erasers.
3. I do not eat at all in the morning.
4. They cry because they do not want to go to sleep.
5. The weather is beautiful this year.
6. It is impossible to study in the barracks.
7. He comes from the city at five o'clock.
8. Are you from Durrës?
9. When I do not have to study I do not stay home.
10. Did you go anywhere last night?

PJESA E TETË
FJALORI

LESSON 26
PART VIII
VOCABULARY

automobil, -i automobila, -t	(m.)	car
të lumtë	(interj.)	bravo!
gjithëmonë	(adv.)	always
kishë, -a kisha, -t	(f.)	church
me lá (unë láj)	(v.)	to wash
mbasdarke	(adv.)	after dinner
megjithëqë	(conjunction)	although
model, -i modele, -t	(m.)	model
motor, -i motora, -t	(m.)	motor
e mundun	(adj.f.)	possible
ndokund	(adv.)	anywhere, somewhere
i, e, të ndytë të ndyta	(adj.m.f.)	dirty, filthy
nevojë, -a nevoja, -t	(f.)	need, necessity
pagesë, -a pagesa, -t	(f.)	payment, pay
i, e, të pastër të pastra	(adj.m.&f.)	clean, neat, tidy
me pastrue (unë pastroj)	(v.)	to clean
përditë	(adv.)	everyday
me përdorë (unë përdor)	(v.)	to use, handle

i, e, të përdorun të përdoruna	(adj.m.&f.)	used
përmendsh	(adv.)	by heart, by memory, by rote, from memory
me qá (unë qáj)	(v.)	to cry, to weep
sapun, -i sapuna, -t	(m.)	soap
sidomos	(adv.)	especially, in particular, mainly
sivjet	(adv.)	this year
ushtrim, -i ushtrime, -t	(m.)	exercise, training
i, të zellshëm e, të zellshme	(adj.m.&f.)	zealous, industrious

---

NOTES:

Si është e mundun?	How is it possible? How come?
Si duket	as it seems, as it appears
Si shkon?	How is it running? How are you doing?
Me pasë nevojë	to need

